MR. P. GAUCYS,
3222 W. 67 ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (1053) 1970 BALANDŽIO - APRIL 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Kanarėlė ir Kremlius

Pernai okupuotos Lietuvos komunistinės "Tiesos" redaktorius G. Zimanas skundėsi Maskvos "Pravdoje", kad Lietuvoje **dar vis atsiranda tautinių apraiškų, bet jų priežastimi laikė "buržuazinio nacionalizmo atgyvenas", kurios tebedrumsčia sovietines nuotaikas.** Šiais metais ir 1969 m. pabaigoje per maskvinius garsiakalbius pasigirdo nauja taktika — už viską yra kaltas Vatikanas! Pirmuoju šios taktikos garsiakalbiu pasirodė besąs V. Radaitis, prabilęs rusiškoje "Literaturnaja Gazeta". Antruoju prašneko Lietuvos kompartijos sekretorius A. Barkauskas irgi rusiškoje "Partijnaja Žizn". Esą Vatikanas ir jo radijas, drauge su kitų vakarinių kraštų radijo siųstuvais, kursto "religinę ir nacionalistinę veiklą Lietuvoje". Jis šaukia ateistinius propagandistus į talką — pagyvinti antireliginę veiklą, kliudyti dvasininkų pastangas. Bet kas tie propagandistai ir talkininkai? Matyt, jie sėdi Maskvoje, nes ir Zimanas, ir Radaitis, ir Barkauskas kreipiasi į Maskvą per jos rusiškąją spaudą. Jei tai būtų grynai Lietuvos byla, užtektų savosios propagandinės mašinerijos. Koks gi reikalas verčia Lietuvos kompartijos šulus skųstis Maskvoje? Tai rodo arba vietinės kompartijos visišką nepajėgumą, arba norą būti ištikimais Kremliaus tarnais, kuriems rūpi ne lietuvių, o Maskvos gerovė. Tai tipiška visų baudžiavų pareigūnų taktika. Taip buvo senaisiais baudžiavos laikais, taip buvo vokiečių okupacijos metu, taip yra ir dabar. Visuomet atsiranda lietuvių, kuriem daugiau rūpi asmeninė karjera, negu tautos gerovė.

★ ★ ★

Ar iš tikrųjų Vatikanas kaltas? Taip, kaltas! Jis yra kaltas, nes lietuvių kalba skleidžia Kristaus evangeliją radijo bangomis, kurios pasiekia sovietų pavergtą Lietuvą. Jis kaltas, nes kasdien informuoja Lietuvos gyventojus apie religinio gyvenimo įvykius pasaulyje, tikinčiųjų persekiojimą komunistiniuose kraštuose. Jis kaltas, nes praneša apie išeivijos rūpesčius, jos spaudą ir t.t. **Vatikanas tik tada nebūtų kaltas Maskvos akyse, jeigu skleistų ne Kristaus, o Markso evangeliją, jei pranešinėtų apie marksistų veiklą pasaulyje.** Kadangi Vatikanas to negali padaryti, jis bus Kremliaus akyse visuomet kaltas! Sakoma, kad Vatikano radijo vadovybė kontroliuoja įvairių tautybių skyrius, kad neprasmuktų Maskvą erziną dalykai, bet toks susilaikymas mažai ką gelbsti. **Kol Vatikanas bus krikščionybės centras, o Maskva — ateistinio komunizmo, Vatikanas visuomet bus kaltas. Diplomatija gali kuriam laikui sušvelninti aštrumus, bet ji negali pakeisti ideologijos, negali Kristaus padaryti Marksu ir atvirkščiai.** Šiandieną kaltinamas lietuvių skyrius, rytoj kitas, poryt — trečias ir taip be galo. Jeigu kas mano galėsiąs įtikti ateistiniam komunizmui nuolaidomis, labai klysta. Komunizmas niekad nuolaidomis nepasitenkina — vieną laimėjęs, reikalauja kitos. Tai ryjanti jėga, kuri nepabūgo sunaikinti milijonus žmonių ir nesigėdi rodyti "nekalto" savo veido. Ji laiko priespaudoje visą eilę tautų ir nesijaučia kalta. Kaltas tik Vatikanas!

★ ★ ★

Kompartijos sekretorius A. Barkauskas savo skunde maskvinėje spaudoje tarp kitko mini, kad Lietuvos respublikos kunigai ėmėsi "naujos taktikos" ir "kišasi į visuomeninį bei viešąjį gyvenimą". Matyt, jis čia turi galvoje kunigų raštus, kuriais jie, remdamasi Sov. Sąjungos konstitucija, kreipėsi į augščiausius pareigūnus, prašydami bent kiek laisvės religiniam gyvenimui. Pasirodo, ir tai draudžiama, nes tai "kišimasis į viešąjį gyvenimą". Bet tai tirono ir vergo būklė! Kai baudžiavos laikais vergas kreipdavosi su prašymu į poną, vietoje patenkinimo gaudavo rykščių. Panaši būklė ir dabar — nevalia net prašyti savo teisių, kurias laiduoja sovietinė konstitucija. Jei tas Lietuvos kunigų prašymas geidautų didelių dalykų, dar būtų galima suprasti, bet dabar jis maldauja tik pačių elementariausių žmogaus teisių, be kurių tikinčiųjų Bendrija negali gyvuoti. Tai trokštančiojo maldavimas gryno oro. Tai jokia "nauja taktika", joks "kišimasis", joks "nacionalizmas", kurio taip bijo okupantas. Juokinga ta baimė. Kadaise Stalinas Jaltoje klausė, kiek divizijų turi Vatikanas. Tada pastarasis Kremliaus akyse buvo niekas, o dabar staiga pradėta bijoti jo kišimosi. Tai primena narvelyje uždarytą kanarėlę, kuri savo čiulbėjimu išgąsdino milžiną, ginkluotą iki ausų. Vatikanas neturi nė vienos divizijos, netgi nė vieno tikro kareivio, išskyrus puošnius rūmų sargus. Sov. Sąjunga savo jėgą matuoja milijonais karių ir gausiom atominių bombų bei raketų atsargom, tačiau garsiai šaukia išgirdusi nekaltą kanarėlės čiulbesį. Argi ne keista?

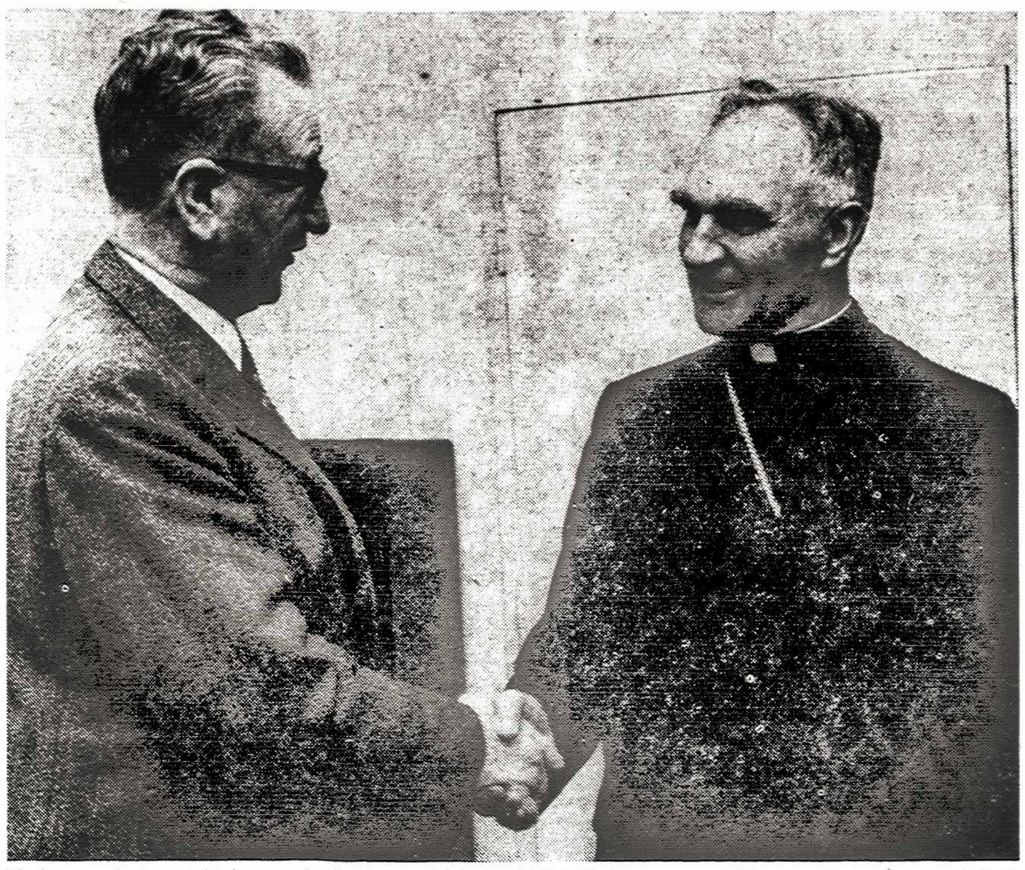

Vyskupas Antanas Deksnys, lankydamas Vakarų Vokietijoj savo tautiečius, turėjo progos susitikti su ministeriu Schnur Saarbrueckene

Dar vienas propagandistas iš anapus

"Gimtasis Kraštas" kovo 19 d. paskelbė pernai Kanadoje viešėjusio **Kazio Poškaičio** įspūdžius "Suk suk ratelį..." Rašinio autorius yra 1922 m. Dievogaloje prie Kauno gimęs choreografas, buvęs liaudies dainų ir šokių ansamblio šokėjas, dabartinis Vilniuje veikiančių liaudies meno rūmų choreografijos skyriaus vedėjas, respublikinių dainų švenčių vyr. šokių vadovas, sukūręs šokius "Kolūkio laukeliai", "Audeklėlis", "Šoktinis", "Noriu miego", "Kanapėlė".

Iš choreografo ir mūsų tautinių šokių specialisto nejučiomis lauki objektyvaus atsiliepimo apie išeivijos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Deja, K. Poškaičio sukamas ratelis jau pačioje rašinio pradžioje įstringa į politiką ir propagandą. Geri jam tik prieškarinės imigracijos Kanados lietuviai, o beveik visi pokaryje atvykę — grynas niekalas: jų vaikai baigia užmiršti lietuvių kalbą, o patys tėvai "nieko gera nekalba apie dabartinę Lietuvą. Jiems, atrodo, būtų maloniau, jeigu Lietuva ir būtų likusi, kokia buvo seniau, jeigu Lietuvoje būtų vargas, skurdas, tamsa. Ir visa tai šalia ju kalbu apie meilę tėvynei, tėviškei. Išeitų, kad apgriuvusi ir žibaline pasišviečianti senoji tėviškė jiems labiau patinka, negu dabartinės naujos gyvenvietės, negu dabartinė Lietuva su išaugusia pramone, kultūra..."

Pasak K. Poškaičio, tokia taktika yra žalinga jaunimui, kuriam Lietuvos kultūra tampa svetima. Argumentams pagristi K. Poškaitis pasirenka A. Rinkūno Toronte 1960 m. išleistą "Kregždutę", kurioje "Lietuva parodoma per dvieju JAV lietuvių berniuku, 1935 metais atvykusių į Lietuvą paviešėti, įspūdžius". K. Poškaitis klausia: "Kiek gi šiandieninė Lietuva panaši į 1935-ųjų metų Lietuvą?" Jis taip pat cituoja Algį Šidiškį, "Drauge" rašiusį apie Kūno kultūros institutą ir teigusį, jog ten visi dalykai dėstomi rusų kalba, žaloiama sportinė terminologija. Užsimena K. Poškaitis ir apie Kanados lietuviu dienas, bet tik iš neigiamo taško, nes, girdi, jaunimui stengiamasi diskusijose įtaigoti vadovybės "iš augščiau principa", pagal kuri 95% atveju vadu reikia gimti. Toks K. Poškaičio sukamo ratelio įstrigimas kompartijos propagandiniuose dirvonuose visiškai sumenkina jo įspūdžiu pirmąja dalį. Tokius vapaliojimus geriau už jį, choreografą, galėjo parašyti eilinis propagandistas. Tenka daryti išvadą, jog propagandinė uvertiūra privaloma ir choreografams bei kitiems užsienyje viešėjusiems menininkams.

Tautiniai šokiai

Žymiai įdomesnė ir objektyvesnė yra antroji K. Poškaičio įspūdžių dalis, liečianti tautinių šokių grupes. Jis mini G. Breichmanienės vadovaujamą "Gyvatarą", Londono šokėjus, Montrealyje ir Toronte įsisteigusius jaunimo ansamblius, darydamas išvadą, jog įtakos naujų vienetų įsteigimui turėjo Montrealio "Expo 67" proga viešėję Lietuvos liaudies ansambliai. K. Poškaitis rašo: "Atsižvelgiant į vietos sąlygas bei sunkumus, su kuriais susiduriama, buriant jaunimą, chorų ir šokių grupių įspūdis gana geras (tiesa, monreališkių neteko matyti). Suprantama, reikalavimai ir vertinimo kriterijai skirtingi, negu pas mus. Mes taip pat skiriame įvairaus pajėgumo grupes ir, pavyzdžiui, kaimo kolektyvų nelyginame su pavyzdiniais. Kanadiškų kolektyvų meninis lygis artimas mūsų kaimo vietovių meno saviveiklos lygiui. Tačiau tai neduoda mums teisės daryti skubotą išvadą, jog Kanados lietuvių mėgėjų kolektyvai silpnoki. Jau minėjau, kad sąlygos skirtingos, kad jų neremia valstybė, nėra etatinių darbuotojų. Tai turint omenyje, darbo rezultatus galima vertinti teigiamai. Tačiau bene svarbiausia šio darbo reikšmė yra ta, jog tie kolektyvai — tai lyg tiltas, per lietuvių dainą, šokį jungiantis jaunąją lietuvių išeivijos kartą su tėvų žeme..."

Lietuvių Diena

K. Poškaitis užsimena apie Kanados Lietuvių Dieną, kurioje buvo paliesti lietuvių liaudies šokiai ir netgi buvo siūlomas neigiamas Kanados lietuvių požiūris į dabartinius šokius Lietuvoje. K. Poškaitis daro išvadą: "Pasirodo, šio nepriimtinumo esmė glūdi šokėjų technikoje. Suprantama, aukštesnis meistriškumas kanadiečiams sunkiai bepasiekiamas. Stebina tokios pozicijos nelogiškumas. Iš vienos pusės, kanadiškiai nesutinka su tuo, kas pas mus daroma, iš antros — naudojasi tuo, kas pas mus padaryta. Dauguma šokių, pritaikytų scenai arba sukurtų Lietuvoje pokario metais ir techniškai jiems įkandamų, jų šokami. Šių šokių aprašymai perspausdinami..." Kad nepriimtinumo priežastimi gali būti ne šokio peraugštas meistriškumas, bet stoka tautinių pradų, K. Poškaitis nutyli. O tai, berods, ir yra esminė problema.

Teisingas yra K. Poškaičio priekaištas apie šokių kūrėjų pavardžių nutylėjimą, jų autorinės teisės pažeidimą išeivijoje, kai tie šokiai sukurti Lietuvoje. Jis sakosi pavadinimo neturinčiame pramoginiame šokyje lengvai atpažinęs E. Morkūnienės sukurtą "Landytinį". K. Poškaitis taipgi nusiskundžia: "Būdamas Kanadoje, galėjau būti naudingas vienam ar kitam šokių kolektyvui. Deja, to nepanoro, pavyzdžiui, "Gyvatarо" vadovė. Priežastis man buvo nesuprantama, nes pas mus panašūs atvejai visada išnaudojami..." Perskaičius K. Poškaičio rašinį, netenka stebėtis G. Breichmanienės užimta pozicija. Ji, matyt, nujautė, kad K. Poškaitis yra dvilypis žmogus — ir choreografas, ir propagandistas. Priešingu atveju jis visą "Gimtajame Krašte" sukamą ratelį būtų skyręs vien tik šokiams, politiką ir išeivijos juodinimą palikdamas iš to duoną valgantiems kompartijos propagandistams. **V. Kst.**

Prašo ištremti diplomatą

Visuose Toronto dienraščiuose plačiai nuskambėjo Ilmar Heinsoo vadovaujamos Estų Centrinės Tarybos raštas užsienio reikalų ministeriui M. Sharp, reikalaująs ištremti iš Kanados sovietų ambasados Otavoje pareigūną konsuliniams reikalams Michailą Murnikovą (moka estų k.). Jis kaltinamas dažnomis kelionėmis į Torontą, kurių pagrindinis tikslas yra estų bendruomenės skaldymas melo ir šantažo priemonėmis. Kadangi į jį turi kreiptis norintys tėvų kraštą aplankyti estai, M. Murnikovas iš oficialaus prašymo vizai gauti surenka pakankamai žinių apie jų gimines Estijoje. Vėliau jie gauna anoniminius laiškus, grasinančius bausmėmis giminėms, jeigu minėtasis asmuo nepasitrauks iš estų politinių organizacijų išeivijoje. Kaikuriems estams grasinama atskleisti jų jaunystės dienų padarytas kvailystes ir meilės avantiūras.

Viešėdamas Toronte, M. Murnikovas jieško ryšių su estais, kartais netgi pristatydamas su sovietų grupe atvykusius estų menininkus. Susitikimas su tautiečiais, atvykusiais iš tėvynės, yra stiprus masalas. Po tokių pokalbių pasipila anoniminiai laiškai juose nedalyvavusiems estams, įtaigojantys, kad pokalbio dalyviai yra sovietų koloborantai, laisvės kovos išdavikai. Taigi, M. Murnikovas vienus estus stengiasi pakreipti savo naudai gražiais pažadais ar asmeniniu šantažu, o tuos, kurie napaklusta, bando melo priemonėmis kompromituoti estų bendruomenėje.

Estų skundas neliko be atgarsio. Kanados užsienio reikalu ministerio pavaduotojas A. E. Ritchie paprašė sovietų ambasadorių B. Miročničenką sustabdyti M. Murnikovo nepageidaujamas keliones į Torontą, jo brovimąsi į estų bendruomenę, nes toks diplomato elgesys kenkia geriems Sovietų Sąjungos ir Kanados santykiams. Priešingu atveju jam gresia ištrėmimas iš Kanados, kurioje M. Murnikovas jau yra praleidęs beveik penkerius metus.

Šia proga spaudoje minimas ir sovietų ambasados I sekr. Vladimiras Kalužny, nepaprastą dėmesį rodąs federacinio parlamento nariams. Kiekvieną progą jis panaudoja ryšiams užmegzti, o po to tampa nuolatiniu parlamentarų svečiu. Otavoje juokaujama, kad V. Kalužny daugiau laiko praleidžia parlamentarų raštinėse nei sovietų ambasadoje. Lig šiol jam jau pavyko suartėti su 20 federacinio parlamento narių, kuriu didžioji dalis nepasitiki jo dirbtiniu nuoširdumu ir informuoja RCMP saugumiečius apie neprašytą svečią.

Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas P. Worthingtonas rašo, esą manoma, jog M. Murnikovas ir V. Kalužny yra sovietų KGB žvalgybos agentai, turintys pulkininkų leitenantų karinius laipsnius. Diplomato vardas jiems tėra priedanga špionažui. Panašaus tipo esas ir sovietu ambasados antrasis sekretorius Nikolaj Machnin, kuris nuolat lankosi pas ukrainiečius.

KANADOS ĮVYKIAI

REFORMUOTI DARBO UNIJAS

Metiniuose memorandumuose federacinei vyriausybei Kanados Darbo Kongresas ir Kvebeko Unijų Federacija griežtai atsisakė priimti savanoriškus suvaržymus atlyginimų kėlimui sumažinti. Pirmajai D. MacDonald vadovaujamai grupei priklauso apie 1.600.000 darbininkų, antrajai — 67.000 kvebekiečių. Abiejų grupių vadai yra susirūpinę didėjančiu bedarbių skaičiumi. Š.m. vasario mėnesį Kanadoje buvo 526.000 bedarbių, sudarančių 6.5% visos darbo jėgos. Unijų vadai kaltę suverčia premjero P. E. Trudeau kovos prieš infliaciją priemonėms — vyriausybės išlaidų sumažinimui, pramoninnkų ir prekybininkų įsipareigojimui nedidinti gaminių ir prekių kainų, didelėms palūkanoms už bankines paskolas. Darbo unijų atsisakymas bendradarbiauti su kainų ir atlyginimų kontrolės komitetu gali niekais paversti visas ligšiolines pastangas infliacijai pažaboti, nes šiemet naujas sutartis su darbovietėmis turės pasirašyti beveik milijonas unijoms priklausančių darbininkų. Jų perdideli reikalavimai gali priversti darbdavius atšaukti savanoriškai prisiimtą atsisakymą didinti gaminių kainas. Toliausiai nuėjo Kvebeko Unijų Federacijos vadas M. Chartrand, federacinio parlamento rūmuose sutiktą premjerą P. E. Trudeau pavadinęs melagiu, o jo ministerių kabinetą — gatvės merginų gauja. Toks visos Kanados išrinktos valdžios niekinimas rodo, jog jau yra atėjęs laikas iš esmės peržiūrėti unijų įstatymą ir apkarpyti unijų galią. Reformų mintį Toronto universitete įvykusiame simpoziume iškėlė Kanados viešųjų įstaigų darbininkų unijos sekretorė Grace Hartman. Jos duomenimis, pusė unijoms priklausančių kanadiečių kolonizmo principu yra tvarkomi vadinamųjų tarptautinių centru JAV. 1967 m. iš kanadiečių unijų narių buvo surinkta mokesčių pavidalu ir išsiųsta į tarptautinių unijų centrus Amerikoje $35 milijonai, kurių tik $18 milijonų grįžo Kanadon. Taigi, beveik pusė kanadiečių įmokų liko Amerikoje, kur jomis naudojasi tarptautine skraiste prisidengę amerikietiškų unijų vadai, gaunantys didesnius atlyginimus už daugelį kapitalistų. Dėmesio yra vertas faktas, kad šią aštrią kritiką paskelbė ne koks nors darbo žmogaus išnaudotojas, bet 135.000 narių turinčios kanadiškos unijos augšta pareigūnė, kuriai neįmanoma prikišti darbininkų reikalų išdavimo.

Santykių gerinimu tenka laikyti netikėta užsienio reikalu ministerio M. Sharp kelionę į Paryžių. Jos darbotvarkėje — Kanados kultūrinio centro atidarymas ir pokalbiai su Prancūzijos užsienio reikalų ministeriu M. Shumann. Tai yra pirmas Kanados ir Prancūzijos suartėjimo bandymas nuo to laiko, kai 1967 Kanados šimtmečio metais prez. De Gaulle Montrealyje

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

IŠ VALDŽIOS PAŠALINTAS KAMBODIJOS PRINCAS N. SIHANUKAS ragina savo šalininkus pradėti partizaninį karą prieš premjero gen. L. Nol vyriausybę. Princą remia Š. Vietnamas ir komunistinė Kinija, leidusi tarti žodį Pekingo televizijoje. Kambodijos ambasada Pekinge pasisakė už naująją Kambodijos vyriausybę, nutraukdama ryšius su princu N. Sihanuku. Kambodijos teritorijoje esantys Š. Vietnamo kariai ir komunistų partizanai pradėjo žygiuoti sostinės Phnom Penh kryptimi, dalindami N. Sihanuko atsišaukimus ir transliuodami magnetofono juoston įrašytą princo kalbą. Sostinę saugo premjero gen. L. Nol sutraukti tankai ir Kambodijos kariai. Su Kambodijos vyriausybės pritarimu P. Vietnamo kariuomenės daliniai pradėjo karines operacijas prieš komunistus Kambodijos pasienio teritorijoj. Naujoji Kambodijos vyriausybė uždarė Sihanukville uostą, į kurį kiniečių ir sovietų laivai gabendavo maistą ir ginklus P. Vienamе kovojantiems komunistams. Prezidento pareigas einąs parlamento pirm. Ch. Heng per radiją tartame žodyje princą N. Sihanuką pavadino oficialiu komunistu, su Pekingo ir Hanojaus pagalba paskelbusiu karą savo tautai. Sekantis žingsnis greičiausiai bus oficialus atsisakymas monarchijos Kambodijoje ir krašto paskelbimas respublika. Paskutinieji įvykiai Kambodijoje yra didelis JAV laimėjimas, kurį Vašingtonas sutinka labai rezervuotai, juoba, kad Sihanuko šalininkai pradėjo viešas demonstracijas prieš karinę valdžią. Be to, džiaugsmą tendo kasdien blogėjanti būklė Laose, kur komunistai jau supa Long Cheng bazę. Jai ginti lėktuvais buvo atskraidintas nemažas Tailandijos karių skaičius. Prez. R. Niksonas yra oficialiai įsipareigojęs nenaudoti amerikiečių karių Laose.

GINKLŲ PAVĖSYJE

Velykų dieną Šv. Kapo katedra Jeruzalėje susilaukė tik tūkstančio maldininkų. Jeruzalės sujungimas, arabų teroro veiksmai ir Izraelio nuolat stiprinamas karas Artimuosiuose Rytuose atbaidė tūkstančius maldininkų, kurie Velykų proga aplankydavo Kristaus mirties vietą. Maldininkų gretose trečius metus iš eilės nesimatė arabų krikščionių, nes Jordanija ir kiti arabų kraštai jiems nedavė leidimo lankytis Izraelyje. Popiežius Paulius VI D. Penktadienį Romoje dalyvavo tradicinėje Kryžiaus kelio procesijoje ir nešė kryžių tarp paskutiniųjų trijų stočių. Velykiniame žodyje miestui ir pasauliui Paulius VI ragino žmoniją grįžti prie tikrųjų krikščionybės vertybių. Modernusis žmogus esąs praradęs laivą savo paties humanizmo jūroje. Tik krikščionybės apreiškimas gali duoti tvirtą pagrindą kiekvieno individo gyvenimui ir nutiesti kelią į taiką tuose kraštuose, kur siaučia vietiniai karai ir kur taikos derybos susiduria su neįveikiamomis kliūtimis.

IZRAELIO RAKETOS

Prez. R. Niksonas atmetė Izraelio prašymą pirkti JAV-se 25 "Phantom" ir 100 "Skyhawk" tipo naikintuvų. Valstybės sekr. W. P. Rogers pranešimu, Izraelio aviacija ir su dabartiniais savo ištekliais yra užvaldžiusi oro erdves. Sovietų naujosios "SAM-3" priešlėktuvinės raketos nesudaro grėsmės Izraelio teritorijai. Vietoj naikintuvų Izraeliui buvo pasiūlyta $100 milijonų paskola. Prancūzų laikraščio "Paris-Jour" pranešimu, šią vasarą Izraelis jau turės atominiu užtaisu ginkluotas raketas, kurių modeliu buvo panaudota prancūzų lėktuvų gamyklos Dassault raketa, prieš porą metų išbandyta Vidužemio jūroje. Bandymuose tada dalyvavo ir Izraelio specialistai. Atominį užtaisą parūpins Negevo dykumoje veikiantis Dimonos atominis reaktorius. Galimas dalykas, ši žinia prancūzų laikraštin pateko Izraelio žvalgybos dėka kaip gąsdinimas arabams. Prancūzijos kariniai sluogsniai ją yra linkę laikyti tikra, nes jau 1961 m. Izraelio technikai yra iššovę pirmąją bandomąją raketą. Prancūzų nuomone, prez. R. Niksono atsisakymas parduoti naikintuvus yra susietas su atominėmis Izraelio raketomis. Naujasis ginklas lėktuvus padaro nereikalingais.

BERLYNO KLAUSIMAS

Berlyno problemas po 11 metų pertraukos vėl bandė pajudinti karą prieš Vokietiją laimėjusių kraštų — JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos ambasadoriai. Vakariečiai padarė vieną nuolaidą — atšaukė specialius leidimus R. Vokietijos piliečiams, vykstantiems į Atlanto Sąjungos kraštus. Anksčiau tokias keliones turėdavo patvirtinti JAV, Britanijos ir Prancūzijos ambasados. Šia nuolaida, matyt, tikimasi paveikti kompartijos vadą W. Ulbrichtą, kad jis bent šiek tiek pravertų 1961 m. rugpjūčio 13 d. pastatytą Berlyną skiriančią sieną. Sekantis keturių ambasadorių susitikimas Berlyno klausimu įvyks balandžio 28 d.

NAUJA VYRIAUSYBĖ

Po 50 dienų politinio chaoso Italijos premjerui M. Rumorui pagaliau pavyko sudaryti naująją Italijos vyriausybę koaliciniu principu. Ministerių kabinete yra 17 krikščionių demokratų, 6 socialistai, 3 vienybės socialistai ir 1 respublikininkas. Krikščionies demokrato M. Rumoro pavaduotoju bus socialistų partijos sekr. F. de Martino. Trečią kartą M. Rumoro sudaryta vyriausybė jau yra 31-moji pokario metais. Politinis nepastovumas Italijoje yra tapęs chronišku.

PIRMASIS STREIKAS

Prie streikų įpratusią Ameriką sukrėtė pirmasis jos istorijoje paštininkų streikas. Apie 750.000 pašto tarnautojų neturi teisės streikuoti, bet šį kartą neišlaikė jų kantrybė. Streiko priežastis — pagal Amerikos lygį labai maži atlyginimai. Pradinis metinis atlyginimas yra tik $6.176, augščiausias po 21 metų tarnybos — $8.442. Prez. R. Niksonui pasiuntus kariuomenę į Niujorko pašto įstaigą, paštininkai grįžo į darbą. Atlyginimų padidinimas dabar bus nustatytas kompromisiniu keliu. Beveik tuo pačiu metu streikuoti pradėjo lėktuvų pakilimo ir nusileidimo kontrolieriai, nepatenkinti darbo sąlygomis. Dalis jų pasiskelbė "susirgusiais' ir neateina į darbą. Likusieji neįstengia aptarnauti visų keleivinių lėktuvų aerodromuose. Dėl šios priežasties teko gerokai sumažinti skridimų skaičių.

JAPONAI VIRŠ SIBIRO

Maskvos Šeremetjevo aerodrome šampano tostais buvo sutiktas japonų orinės susisiekimo bendrovės keleivinis lėktuvas, atidares naują susisiekimo liniją Tokijo—Maskva—Paryžius. Lig šiol virš Sibiro skraidydavo tik sovietų lėktuvai.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata $6, pusmetinė — $3.50. Rėmėjo prenumerata $10
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc. Subscription rates: $6 per year, $3.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Vatikanas** pranešė, kad išišleistas pats pilniausias pasaulyje veikalas apie katalikų šventuosius. Tai 12 tomų enciklopedija, pavadinta "Biblioteca sanctorum". Ją ruošė 500 ekspertų apie 10 metų.

★ **Kardinolas Lorenz Jaeger,** Paderborno arkivyskupas V. Vokietijoj, bendrame protestantų-katalikų suvažiavime evangelikų Loccum akademijoje, Hanoveryje, pranešė, kad netolimoje ateityje Katalikų Bendrija numato išleisti įstatymą, kuriuo bus pripažįstamos teisėtomis visos mišrios katalikų-protestantų sutuoktuvės, atliktos protestantų dvasininko. Jau visi pasitarimai tuo reikalu esą užbaigti ir belikę tik keli formalumai, kurių tarpe popiežiaus parašas bei viešas paskelbimas. Iki šiol Katalikų Bendrijos įstatymai reikalaudavo, kad katalikai, besituokią su protestantais, tai darytų katalikų kunigo akivaizdoje.

★ **V. Vokietijos vyskupai** bendrame pranešime apie įvyksiantį vyskupų sinodą sekančiais metais Vokietijoje pareiškė, kad Katalikų Bendrijos atsinaujinimas neturėtų ribotis vien tik išoriniais pasikeitimais, bet turėtų pasireikšti krikščioniškajame gyvenime. Atsinaujinimo sėkmė priklauso ne tiek nuo naujovių skaičiaus, kiek nuo to, kaip mes save atversime Kristaus dvasiai. Jie ypatingai pabrėžė, kad Bendrijos vienybė nepriklausanti nuo daugumos balso, nes popiežius ir vyskupai yra regimi ir atsakingi vienybės vykdytojai.

★ **Arkivyskupas Michael Ramsey,** anglikonų primas, pareiškė, kad jo vadovaujamoji Bendrija dabar siekianti dvasinės jungties, o ne organizacinės vienybės su Katalikų Bendrija. Pasak jo, Vatikanas iš savo pusės irgi gana rimtai svarstąs bendros jungties klausimą. Jo manymu, galimas abiejų Bendrijų susijungimas ateityje, jei vyskupų kolegijinis principas bus pas katalikus įgyvendintas.

★ **Arkivyskupas Fulton Sheen** ištisos valandos pasikalbėjime su spaudos atstovais pareiškė, esą viskas būtų tvarkoje, jei atsisakantieji savo pašaukimo tai darytų norėdami tapti šventesniais. Tačiau jis nežinąs nė vieno išstojančio kunigo ar vienuolio, kuris tai daro norėdamas save daugiau apvaldyti ir daugiau pašvęsti Dievui. Jis nusiskundė, kad iš spaudos sunku sužinoti tikrą Olandijos katalikų būklę ir sakė abejojąs, ar dauguma 14.000 olandų kunigų mano apie celibatą tai, ką skelbė 102 susirinkimo atstovai, kurių tarpe buvo ir pasauliečių. Jis manąs, kad liturginiai pakeitimai jokių ypatingų problemų nesukelia. Bendrijos problema — jos pačios atstovai. Tikintieji yra drumsčiami tų, kurie turėtų būti Kristaus atstovais, bet savo atstovavimą atlieka labai blogai. Supasaulėjimas ir papiktinimai, jo manymu, sukelia didžiausias problemas Bendrijai: "Nuėjęs į vaišes, dažnai susigūžiu bežadis, kai išgirstu anekdotus apie kunigus, paliekančius Bendriją, ir seseles su mini sijonėliais".

★ **Rabinas dr. David Neiman,** žydų teologijos profesorius Bostono kolegijoje, sekančių mokslo metų antrajam semestrui pakviestas dėstyti N. Testamento knygų laikotarpio žydų literatūrą garsiame jėzuitų Gregoriaus universitete Romoje. Tai pirmas toks įvykis 400 metų senumo universitete.

★ **Nojaus Arka** vienų žmonių yra laikoma legendiniu dalyku, o kitų — istoriniu faktu. Praėjusią vasarą rytų Turkijoj, ant Ararato kalno esančiame ežere po ledo sluogsniu buvo rasti 4,000 metų senumo kažkokio medinio statinio likučiai. Dabar grupė mokslininkų ruošiasi ten vykti ir stengtis surinkti visą medžiagą. Tam darbui jau yra paskirta vienas milijonas dolerių.

★ **Pašaukimų krizė** Katalikų Bendrijoje spaudoje dažnai siejama su celibatu, tačiau statistikos rodo, kad ir protestantų Bendrijos išgyvena panašią krizę. Per paskutiniuosius dvejus metus JAV-se apie 6.000 protestantų dvasininkų (1%) paliko savo pašaukimą. Katalikų kunigų per tą laiką Amerikoje metusių kunigystę skaičius siekia apie 2,500 (4%). Protestantų dvasininkų išstojimo bendros pagrindinės priežasties nerasta: vieni išstoja dėl šeiminių sunkumų (įskaitant skyrybas), kiti dėl nepakankamos algos ir t.t. Iki šiol padaryti išėjusių protestantų dvasininkų apklausinėjimai rodo, kad celibato panaikinimas katalikų kunigų pašaukimų problemą šiek tiek sušvelnintų, bet jokiu būdu jos neišsprestų.

Kun. J. Stš.

ŠEŠIOLIKTOJI LIETUVIŲ DIENA

16-ajai Lietuvių Dienai Rengti Komitetas jau sudarytas. Pirmininkas — A. Eimantas, 48 Hawkesbury St., London 32, Ont., tel. 453-3557; sekretorius — A. Dragūnevičius, 272 South Crest Dr., London 63, Ont., tel. 471-7101, Komisijų pirmininkai: pamaldų katalikams — kun. B. Pacevičius, 1414 Dundas St. E., London 35, Ont., tel. 455-3129; pamaldų evangelikams — E. Gocentas, 945 Maitland St., London 24, Ont., tel. 432-4971; koncerto — M. Chainauskas, 241 Highbury Ave., London 41, Ont., tel. 455-3428; baliaus — J. Butkus, 687 Brant St., London, Ont., tel. 439-6889; finansų — Br. Misius, 91 High St., Apt. 14, London 17, Ont., tel. 438-5744; informacijos ir propagandos — A. Petrašiūnas, 54 Hydro St., London 41, Ont., tel. — 451-6493; leidinio E. Daniliūnas, 15 Elmwood Ave., E., London 16, Ont., tel. 438-7694; parodos – Daniliūnienė, 15 Elmwood Ave E., London 16, Ont., tel. 438-7694; nakvynių — B. Eimantienė, 48 Hawkesbury St., London 32, Ont., tel. 453-3557; jaunimo—L. Butkus, 687 Brant St., London, Ont., tel. 439-6889 arba L. Petrašiūnaitė, 54 Hydro St., London 41, Ont., 451-6493; sporto — Daniliūnas, 15 Elmwood Ave., E, London 16, Ont., tel. 438-7694. Svečių kvietimu ir visa akademine dalimi rūpinasi Londono apyl. valdyba, kurią sudaro: pirm. A. E. Pocius, 35 Maxwell Cr., London 23, Ont., tel. 455-7108; vicepirm. E. Gocentas, sekr. A. Petrašiūnas, ižd. J. Lukša, atstovas tautybėms dr. A. Tinginys, šalpos reikalams — J. Aušrotas, jaunimo — V. Navickas.

Nors Londone tegyvena tik apie 75 šeimos, tačiau Lietuvių Diena 1970 m. spalio 10 ir 11 d. d. numatoma plačios apimties.

LD kor. D. E.

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537 - 1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9 - 4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Pokalbis su Mussolinio sūnumi

JURGIS GLIAUDA

Lietus pliekia visai nekaliforniškai. ABC pastatai, susistūmę į mažo miestelio formą didžiulio ploto kampe, tartum priplakti prakiurusių debesų. Sargas su naro kepure, dvigubais nugaros dangos apsiaustais ir kaliošais nurodo mums patalpas, skirtas pokalbiui su Romano Mussoliniu.

Atskirame vienaaugštyje (bungalow) jauku ir šilta. Doris Cerea, didžiulio italų dienraščio "Il Messaggero" korespondentė, čia sukvietė užsienio spaudos žmones pasimatyti su trumpam į Los Angeles užsukusiu džiazo grupės pianistu Romano Mussoliniu, Benito Mussolinio sūnumi. Susirinko Italijos, Britanijos, P. Amerikos spaudos žmonės, jaunas "Newsweek" savaitraščio steno-korespondentas, aš ir Algirdas Gustaitis. Karšta kava yra geras kontrastas šalto lietaus prapliupimui. Vėliau atskubėjo fotokorespondentas iš "Esquire" žurnalo.

Romano atvyksta tiksliai — minutė minutėn. Jį lydi du jo grupės dalyviai — gražus jaunuolis, grupės solistas, ir būsimasis teisininkas, čia lankąs UCLA teisės mokyklą.

Romano — malonios išvaizdos vyras, turįs per trisdešimt metų. Jo veide ryškūs visi pasaulių žinomi tėvo bruožai. Šukuosena keičia tą panašumą viršutinėje veido dalyje, bet smakras, nosis ir lūpos nuostabiai panašios į tėvo. Galvos laikysena posūkiuose, maniera gestikuliuoti ir balso intonacija — musoliniškos. Matyti nepakartojama itališka gracija ir gyvumas.

Jis yra vidutinio ūgio, stambokas, apsirengęs šviesiai pilka eilute su rusvu kaklaraiščiu. Atrodo sceniškai-elegantiškas. Atvyko be žmonos. "Aš vedęs vieną kartą", — šypsosi Romano. Jo žmona yra Maria Sicolono, garsios filmų vaidilės Sophia Loren sesuo.

— Kaip jums patinka Sofija?

— Ji nuostabi, — sako Romano. — Aš ją mėgstu.

— Kodėl pasirinkote džiazą, nes italai garsūs kitais muzikos žanrais?

— Aš adoruoju klasikinę italų muziką, — atsako Romano. — Tačiau po karo Italijoje atsirado ir dabar dar madoj — džiazas. Mūsų šeimoje muzika visuomet buvo labai favorizuojama. Dėlto muzika man nereiškė jokio ekstravagantiškumo. Be to, dirbau filme. Planuoju filmą, kurio centre bus arklių lenktynės. Aplamai, sporto filmai yra pamirštas žanras, dėkingas savo naujumu. Esu sporto mėgėjas, ypač angliškojo futbolo ir teniso.

— Kaip vertinate prezidento Niksono valdžią?

— Apie Niksoną žinau tik tiek, kiek rašo spauda. Vietnamo karas Italijoje nėra populiarus.

Dėkingiausia tema buvo jo grupės gastrolės. Jie apkeliavo Vokietiją, Britaniją, Šveicariją, Portugaliją, P. Ameriką. Jungt. Valstybėse — jau antrą kartą. Ypač patinka "La Florida". Niujorkas sudaro didžios įtampos, beveik histeriškumo įspūdį.

Paklausiau, kaip tokioje viešumoje jis vertina savo garsųjį vardą. Jis klausimą sutiko su šypsena. Esą kartais būna sunkumų — aiškino jis, bet po savo profesinio pasirodymo 1956 m. su tuo visiškai apsipratęs. Galbūt jis nedasako, kad džiazo menininko vardu jis visdėlto nenurungs tėvo garso šešėlio. Jo brolis Vittorio yra žurnalistas, rašąs slapyvarde.

Pernai Italijoje pasirodė didelis veikalas apie Benito Musolinį "Apologia pro uno Padre". Tai gerai dokumentuotas ir objektyvus vertinimas. Tariamasi dėl knygos vertimo ir angliškosios laidos. Išleido Italijos istorinių studijų centras.

— Ar pažįstate Jokūbą Šerną? — meta Algirdas provokacinį klausimą.

— Taip, gerai pažįstu tą prancūzų aktorių. Jis dabar Italijoje. Jo filmų yra ir Italijos televizijoje.

Čia mes, lietuviai, perimame pašnekesio svorį. Tai momentas, dėl kurio visas tas banalus pokalbis ir yra mums įdomus.

— Ar žinote, kad Šerno tėvas yra lietuvis, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras?

Tai nebuvo žinoma nė vienam grupės dalyviui. Tai buvo staigmena šiai kosmopolitinei draugijėlei. Tačiau Romano daug žino apie Lietuvą. Jis atsimena, kad jo tėvas turėjo asmeninių pažinčių, jų tarpe — profesorių Voldemarą.

— Ar žinote, kad Jūsų tėvo fašizmo doktrina buvo išversta į lietuvių kalbą?

— Taip, žinau. Tėvas turėjo visą rinkinį vertimų. Tėvo doktrina buvo — laikyti Pabaltijo valstybes ir Lenkiją barjeru tarp V. Europos ir Sovietų Sąjungos.

Jis kalbėjo apie Pabaltiji ir Lietuvą užtikrintai, gyvai, tartum staiga jame būtų atsibudęs gyvenimo sąlygų ir istorijos žaismo užtušuotas politiko temperamentas. Lietuva jam nėra nei terra incognita, nei egzotiškas kraštas.

— Juk lietuviai visai skirtingi nuo rusų, — sako Romano. — Lituania, Lettonia, Estonia — aš gerai žinau tas šalis.

Europietiškumas suartino mus ir po interview, grįždami į autoaikštę, turėjome savo tarpe Romano. Lietus pliekia, o jis turi ir apsiaustą, ir skrybėlę. Itališka patarlė sako, anot jo, neišeik iš namų saulėtą dieną be apsiausto ir skrybėlės. Mes šypsomės iš "sunny" Kalifornijos mito, kai aplink bėga lietaus čiurkšlės. Jis kvietė, kai būsime Italijoje, aplankyti jo namus. Linksmas, temperamentingas vyras, susirūpinęs savo grupės pasirodymu Pasadenos salėje.

Staiga "Esquire" fotografas mums sako:

— Aš pažįstu vieną jauną lietuvį.

— Jo pavardė?—Pasirodo, tai Meškauskas, žurnalisto Vytauto Meškausko sūnus.

Lietus pliekia. Jis geras palaistyti ir lietuviškojo kosmopolitizmo mitui.

Klaipėdos atplėšimo užkulisiai

Atsiliepiant į straipsnį "Urbšys Berlyne, Hitleris laive", atspausdintą "TŽ" 1970 m. 7 nr.

DR. M. ANYSAS

Po Klaipėdos atplėšimo nuo Lietuvos ir prijungimo prie Vokietijos paplito Lietuvoje įvairių gandų. Esą Hitleris nepaprastai paveikė Urbšį, ir šis tuojau sutiko patenkinti Vokietijos reikalavimą — atiduoti be kovos Klaipėdos kraštą susitarimo keliu. Buvo aiškinama, kad Hitleris panaudojęs tam tikrus spindulius, kaip prieš 10 dienų Čekoslovakijos prezidentui Hachai, atvykusiam Vokietijon ir davusiam savo parašą prijungti Čekoslovakijos dalį prie Vokietijos. Hitleris sėdėjęs vienos salės gale, o Urbšys, eidamas per visą salę ligi Hitlerio, buvęs paveiktas įvairių spindulių bei šviesų ir kartu nepaprastai stipraus Hitlerio žvilgsnio, jog nebeturėjęs atsparos Hitlerio reikalavimui pasipriešinti.

Nevisai teisingas ir L. Mosley aprašymas, pateiktas knygoje "On Borrowed Time". Man tie įvykiai yra gerai žinomi, nes už keleto dienų po Klaipėdos atplėšimo turėjau pasikalbėjimą su tuometiniu Lietuvos užsienio reikalų ministeriu J. Urbšiu. Tą pasikalbėjimą tuojau užrašiau ir išlaikiau iki šiol. Čia jį ir perduodu kartu su savo pastabomis.

Anysas: Nejaugi, pone ministeri, neturėjote jokios žinios arba nujautimo, ko Vokietijos vyriausybė siekia Tamstą pakviesdama į Berlyną?

Urbšys: Iš mūsų pasiuntinybės Berlyne pusės pakartotinai buvo aiškinama, kad Vokietija dabar, kai Lietuvos vyriausybė vykdo statutą kaip Vokietija pageidauja, nesiekia Klaipėdos krašto atplėšimo nuo Lietuvos[1] ir per Klaipėdą tiesti savo rankas į Lietuvą. Tokių pat raminančių žinių mums buvo teikiama ir iš vokiečių pasiuntinybės Kaune. Todėl mes niekuomet tinkamai neįvertindavome gubernatūros aliarmų iš Klaipėdos[2].

Anysas: Ar Vokietijos vyriausybė Tamstą tiesiogiai kvietė į Berlyną atvažiuoti?

Urbšys: Jau anksčiau iš Berlyno pusės buvo pageidaujama, kad aš pirmai progai pasitaikius atvažiuočiau į Berlyną. Esą reikia aptarti kaikuriuos su Klaipėdos kraštu susijusius klausimus. Tokių kvietimų gavome per mūsų pasiuntinybę Berlyne ir per vokiečių pasiuntini Zechliną Kaune. Galimas daiktas, kad mus Hitlerio vyriausybė apgaudinėjo. Bet taip pat galimas dalykas, kad pats Klaipėdos atplėšimo klausimas iškilo tik paskutinę savaitę po Čekoslovakijos sugriovimo ir tuomet reikalas buvo vykdomas greičiausiu tempu[3]. Aplamai, mes iš pasitarimų su Berlynu niekuomet nelaukėme ko nors gero ir todėl, kiek galėjau, vengiau vykti Berlynan arba ten sustoti. Dabar, esant reikalui vykti į Romą, važiavau per Varšuvą, aiškindamas, jog ten reikia pasimatyti su mūsų pasiuntiniu. Man Romoj būnant buvo gautas pakvietimas iš Berlyno, **grįžtant būtinai sustoti** Berlyne aptarti kaikurių su Klaipėdos kraštu susijusių klausimų. Norėdamas iš anksto sužinoti, kokia atmosfera Berlyne ir kuriuo klausimu norima tartis, šifruotai užklausiau mūsų pasiuntinį Berlyne K. Škirpą. Atsakymas buvo gana **optimistiškas ir neleido spėti, kas manęs ten tikrai laukia.** Jeigu būčiau galėjęs nujausti, kas Berlyne planuojama, gal būčiau radęs kokį nors pretekstą grįžti į Kauną per Varšuvą. Klaipėdos klausimas tuomet gal keliom dienoms būtų buvęs užvilkintas. Berlyne, be mūsų pasiuntinio, stotyje buvau sutiktas ir Auswaertiges Amto atstovo, kuris mus nepaprastai mandagiai pasveikino ir mano žmonai įteikė gražią gėlių puokštę. Tuojau buvome pakviesti vakarienei pas užsienio reikalų ministerį von Ribbentrop. Kartu buvo teirautasi, kokios spalvos suknelę mano žmona dėvės ir kokios spalvos gėles ji mėgsta, kad galėtų tinkamai papuošti stalus. Nuvažiavęs į Lietuvos pasiuntinybę, tuojau gavau pakvietimą nuvykti po pietų į Auswaertiges Amtą. Atvykau kartu su mūsų pasiuntiniu K. Škirpa. Tuojau aš vienas, be pasiuntinio, buvau pakviestas pas ministeri von Ribbentrop. Jis man Hitlerio vardu, gana arogantišku tonu, išdėstė dabartinę Didžiosios Vokietijos Reicho politiką — peržiūrėti Versalio sutartį ir prijungti prie Vokietijos Reicho visus šia sutartimi nuo jos atplėštus kraštus. Po Bohemijos ir Moravijos protektorato įsteigimo atėjusi eilė Klaipėdos krašto ir Lenkijos koridoriaus klausimui. Pastaruoju klausimu jau esą pradėti pasitarimai su Lenkija. Hitlerio ir jo paties nuomone, Klaipėdos krašto klausimas geriausiai išsprendžiamas ta prasme, **kad kraštas geruoju tuojau grąžinamas Vokietijai.**

Tai išgirdes pareiškiau, kad Klaipėda prijungta prie Lietuvos **tarptautinėmis sutartimis ir kad Lietuva neturi teisės ši klausimą spręsti savarankiškai. Kartu pareiškiau griežtą protestą prieš sumanytą Klaipėdos krašto atplėšimą nuo Lietuvos. Tuomet von Ribbentrop baisiai susinervino, įsikarščiavęs pradėjo bėgioti po kabinetą šaukdamas, kad Lietuvos vyriausybė neturi jokios teisės priešintis Klaipėdos grąžinimui, ir grasino, kad Lietuvos mėginimas iškelti šį klausimą tarptautiniame forume būsiąs traktuojamas kaip ypatingai nedraugiškas aktas Did. Vokietijos Reicho atžvilgiu ir kad tuomet Vokietijos Reichui priseis su Lietuva elgtis kaip su ypatingai nedraugiška valstybe.** Atiduodant kraštą geruoju, reiškia susitarimo keliu, Vokietija pasitenkinsianti tik pačiu Klaipėdos kraštu ir nereikalausianti nei vienos pėdos Lietuvos žemės. Kartu būsią garantuojamos Lietuvos teisės Klaipėdos krašte. Bet jeigu Lietuva šitam jo bei Fuehrerio sugalvotam planui priešintusi, tuojau būsiąs duotas įsakymas kariuomenei įvykdyti krašto prijungima jėga. Kai kariuomenė pradės žygiuoti, tuomet jis, kaip Didžiosios Vokietijos imperijos užsienių reikalu ministeris, negalėsiąs duoti jokių garantijų ir nežinąs kur vokiečių kariuomenė sustosianti.

1. Pasiuntinys K. Škirpa tai buvo pranešęs ir naujai paskirtam gubernatūros patarėjui Martynui Brakui, kai jis žiemos metu būdamas Berlyne pas jį apsilankė. K. Škirpa, būdamas karininkas, daugiausia santykiaudavo su augštąja karininkija ir iš jų sėmė savo politinę išmintį. Bet augštoji karininkija Hitlerio laikais neformavo augštosios politikos — praktinius nurodymus gaudavo iš partijos vado Hitlerio. Aš dar atsimenu, kad M. Braką išklausę mes pasakėm: tegu atvyksta p. Škirpa į gubernatūrą ir mums parodo, kaip mes ilgesnį laiką galime politikuoti tarp vokiečių SS ir centro vyriausybės.

2. Pats buvau ketverius metus Klaipėdos gubernatūroje ir vienerius metus direktorijoje ir puikiausiai žinau, kad gubernatoriaus Kubiliaus ir kaikurių lietuviškų organizacijų aliarmas niekuomet nejaudino nei Lietuvos ministerio pirmininko, nei užsienių reikalų ministerio. Didysis žemių nusavinimo įstatymas Klaipėdos uosto ir plačiose miesto apylinkėse 1938 m. išleistas prieš gubernatoriaus Kubiliaus nuomonę. Įstatymas buvo suformuluotas ir paskelbtas be gubernatoriaus bendradarbiavimo ir sutikimo. Kilo didžiausias triukšmas, kai, be kitų žemių, buvo nusavinti du dideli dvarai: Gubos, Gecevės ir Konrado, Sendvario. Įstatymas liko neįvykdytas ir, žinoma, neturėjo jokios teisinės galios Klaipėdos krašte.

3. Pats Klaipėdos atplėšimas nuo Lietuvos Hitlerio buvo nuspręstas daug anksčiau. Apie tai paties Hitlerio buvo pranešta pačiam SOVOG partijos vadui dr. Neumanui. Lietuvos vyriausybė Kaune tokią galimybę visuomet neigė. (Bus daugiau)

KLB krašto valdybos vicepirmininkui ir
KLB krašto tarybos nariui
AtA STEPUI KAIRIUI mirus,
jo žmoną *IRENĄ*, šeimą ir artimuosius nuoširdžiai
užjaučia —
KLB krašto valdyba

Žymiajam lietuvių skautų veikėjui
AtA v. s. STEPUI KAIRIUI mirus,
reiškiame nuoširdžiausią užuojautą žmonai *IRENAI*,
dukrai *ALDONAI*, sūnui *ALGIUI* ir visiems artimiesiems —
"Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tuntų tėvų komitetas

Toronto skaučių "Šatrijos" tunto vadijos nariui
v. s. STEPUI KAIRIUI
iškeliavus į Amžinos Šviesos šalį, čia pasilikusiem — žmonai IRENAI, dukrai gintarei vair. ALDONAI, sūnui oro skautui ALGIUI reiškiame seserišką užuojautą —
Skautės ir vadovės

Mūsų grupės įsteigėjui, nenuilstamam mokytojui bei skatintojui
v. s. STEPUI KAIRIUI mirus,
jo šeimai ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —
Nuliūdusios "Šatrijos" tunto kanklininkės

A † A
STEPUI KAIRIUI netikėtai mirus,
žmonai, vaikams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
"Birbynės" ansambilo vadovė, nariai ir tėvų komitetas

Augščiausiajam amžinybėn pašaukus
AtA STEPĄ KAIRĮ,
jo netekimą jaučia ir gilią užuojautą žmonai, šeimai ir artimiesiems reiškia —
Toronto ateitininkai moksleiviai, studentai ir sendraugiai

V. s. STEPUI KAIRIUI mirus,
žmoną IRENĄ, dukrą ALDONĄ, sūnų ALGĮ, gimines ir visus LSS narius nuoširdžiai užjaučia —
Toronto skautų "Rambyno" tuntas

Mylimam mūsų mokytojui
v. s. STEPUI KAIRIUI mirus,
žmoną IRENĄ, dukrą ALDONĄ, sūnų ALGĮ, gimines, visus artimuosius ir seses — brolius skautus-tes giliai užjaučia —
Mindaugo dr-vės skudutininkai

Nuoširdžiam lietuvybės veikėjui
AtA STEPUI KAIRIUI mirus,
jo žmonai *IRENAI*, vaikams ir giminėms reiškiame giliausią užuojautą —
Juzė ir Antanas Rinkūnai
Giedrė ir Rimas Paulioniai

Mūsų buvusiam klasės draugui
STEPUI KAIRIUI mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai *IRENAI*, dukrai *ALDONAI*, sūnui *ALGIUI*, seseriai *ALDONAI* ir visiems giminėms bei artimiesiems —
A. M. Garūnai, *A. A. Josiukai,*
P. Z. Sakalai, *E. K. Šlekiai,*
J. Vaišnys, S. J.

A † A
Brangiai **MOTINĖLEI** Vokietijoje mirus, jos dukrą ir žentą L. ir J. VIRKIEČIUS giliai užjaučiame —
V. A. Januškos

Mielai MAMYTEI mirus, *JUOZĄ KĖŽINAITĮ* ir artimuosius giliai užjaučiame bei kartu liūdime —
Danutė ir Petras Vaitiekūnai
Hamilton, Ont.

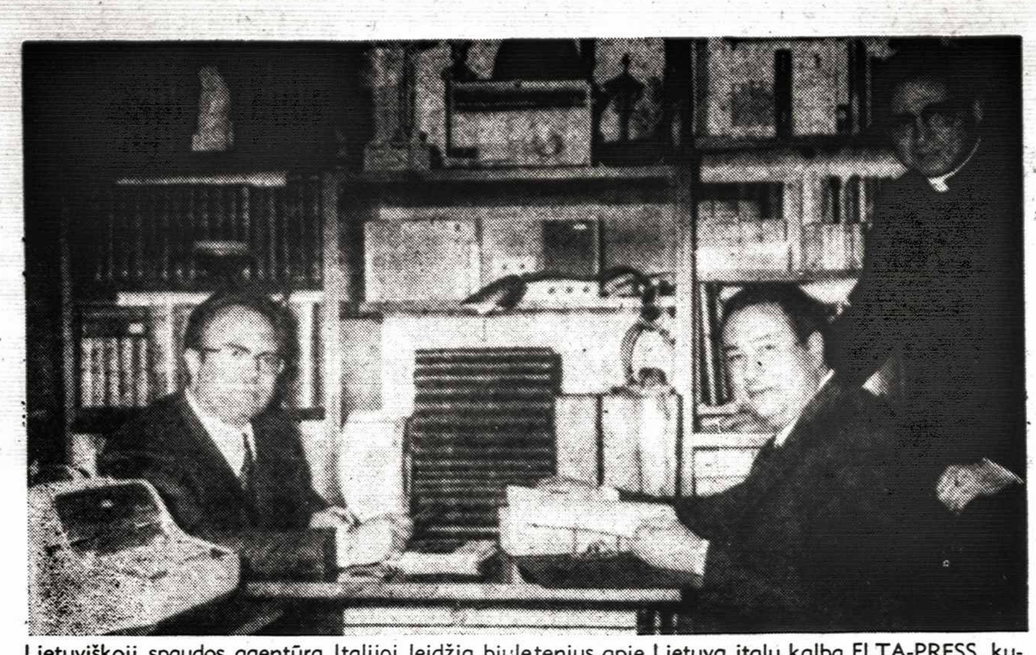

Lietuviškoji spaudos agentūra Italijoj leidžia biuletenius apie Lietuvą italų kalba ELTA-PRESS, kuriais naudojasi italų spauda, politikai, visuomenės veikėjai. Nuotraukoje iš kairės: dr. C. Fincati, dr. D. Rosati; stovi vyr. red. mons. V. Mincevičius. Biuletenius finansuoja VLIKas

DISKUSINĖS MINTYS — VYTAUTAS P. ZUBAS

Studentai, vėžys ir mes

"Vėžys studentuose" — taikliai konstatavo "TŽ" sausio 29 d. vedamajame. Ligą nustačius, gydymui svarbu ligos istoriją atsekti. Tačiau iš keleto atsiliepimų iki šiol nė vienas šito nė nepalietė, tad vargu ar lauktina ligonio pagerėjimo.

Vedamajame nepasakyta, bet manau, kad liečiama ne kuri ideologinė studentų organizacija, bet bendrinė Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga — ŠALSS. Dar labai neseniai ši sąjunga visiškai gražiai veikė. Pavykdavo ir suvažiavimai. Pvz. prieš 3 ar 4 metus Toronte. Paskutinis darbingas suvažiavimas įvyko 1967-68 m. sąvartoj Baltimorėj. Kas vartė to suvažiavimo programą, negalėjo nesidžiaugti įdomiom ir aktualiom paskaitom bei diskusiniais referatais.

1968 m. vasarą ŠALSS išleistas "Metraštis" buvo patrauklus tiek medžiaga, tiek apipavidalinimu. Nebuvo tai nė pirmas pačių studentų ruoštas, redaguotas ir išleistas "Metraštis". Galbūt nebus ir paskutinis. Mat, ŠALSS išgyveno jau nevieną silpnėjimą ir pakilimą. Paskutinio pakilimo laiku ŠALSS pirm. Paulius K. Žygas turėjo stiprią centro valdybą. Turėjo studentai vadus, kurių ne be reikalo šiuo metu pasigenda vedamasis.

Tačiau kiek dėmesio spaudoj ir visuomenėj susilaukė, sakysim, suvažiavimas Baltimorėj? Nebuvo ne tik nė vieno platesnio aprašymo, bet retas laikraštis iš viso įvykį paminėjo! Tik po poros mėnesių "Aiduose" pasirodė S. Makaitytės straipsnis, reiškiąs susirūpinimą jaunesniais kolegom. "Metmenys", rodos, R. Misiūno rašinį išspausdino. Baigiantis vasarai, "Nepriklausoma Lietuva" atspausdino suvažiavime skaitytą D. Zubaitės diskusinį referatą.

Taigi, jei neignoravo, tai ir susidomėjimo neparodė nei laikraščiai, nei akademikai, nei visuomenė pozityviai jaunųjų veiklai. Tad ar tinka dabar, nors dėl vėžio abejonės nėra, visą kaltę suversti tik studentams?

Šalto ir net rūstaus vyresniųjų žvilgsnio susilaukė neviena jaunųjų pastanga. Prisiminkim pirmojo jaunimo kongreso ruošą. Kokį furorą iššaukė kaikurie jaunųjų sumanymai, kaip sutikom ir kokias išvadas padarėm iš kongreso priimtų rezoliucijų? Šiuo atveju jau ne ignoravimu, bet jaunųjų pasmerkimu pakvipo.

Nekreipiam dėmesio nė į jaunųjų iškeliamas mintis ar pasiūlymus. Traktuojam juos lyg vaikus, užmiršdami, kad studentas yra suaugęs žmogus ir jei turėtų tarnybą ar darbą, su juo būtų skaitomasi kaip ir su tą patį darbą atliekančiu suaugusiu. Čia ir glūdi paslaptis, kodėl paaugliai moksleiviai gražiai veikia, o studentai ne. Normalu ir lauktina, kad paauglys klusniai sektų tėvų ir vyresniųjų nurodymus, tačiau ar ne visiškos stagnacijos lietuviškam gyvenime sulauktumėm, jeigu ir studentas tik senelių pramintu takeliu ateitin koptų, savų vieškelių netiesdamas?

Nesakykim, kad jaunimas nejieško vyresniųjų talkos. Jieško ir vertina, bet tik tokią, kuri sugestijos, o ne privalomo įsakymo formoj pateikiama. Niekas šiais laikais nemėgsta įsakymų, juo labiau liberalinėj aplinkoj augęs jaunimas. Prisimena vienas jaunimo simpoziumas. Diskusijoms pakrypus apie santykius su kraštu, iš vyresniųjų klausytojų autoritetingai buvo pareikšta, kad čia nevieta tokį klausimą gvildenti. "Kad bent būtų paaiškinę, kodėl nevieta šį klausimą čia diskutuoti" — nuolaidžiai skundėsi po simpoziumo jaunieji.

Daug panašių, sakyčiau nuoskaudų, tenka išgirsti iš jaunųjų aktyvistų. Daug ką jie linkę atleisti ir užmiršti, bet kaikas palieka pasąmonėj pėdsakus. Retas visai atsisako lietuvybės, kaip ir religijos, nors pagal madą pakalba prieš "organizuotą religiją". Nekartą, pasijutę vyresniųjų atstumti ar neįvertinti, studentai ir jauni akademikai pradeda žiūrėti į lietuvybę kaip į kokią korporaciją, kuriai visdėlto noriai priklauso. Dalyvauja pvz. profesiniuose vyresniųjų suvažiavimuose (net paskaitas skaito), puošia automobilio langą Vyčio ženklu ir tuo didžiuojasi, kaip britas savo mokyklos ar karinio dalinio kaklaraiščiu. Išblėsta tik vyresniųjų skiepyta politinė - militantinė dvasia. Gal tai tik pusė bėdos būtų, bet blogiausia, kad išblėsta pajautimas lietuvių organizacinės veiklos reikalingumo.

Kažin ar ne čia ir glūdi vėžio šaknys: visą jaunosios kartos auklėjimą, visą išeivijos visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą statyti vien tik ant politinio militanitizmo polių?

P. S. Sakoma, kad kiekvieną sąjūdį sudaro 4% aktyvistų ir 96% pasekėjų. Apsidairę, tą pačią proporciją rasim ir vyresniųjų veikloj. Ir čia didesnioji dalis "... apsikasė ir sukasi tik patys apie save ...", kaip Pr. Alšėnas, išvardinęs apie tuziną aktyvistų, prikiša jauniesiems akademikams. Jei ŠALSS suvažiavimai dar pajėgia 400 studentų sutraukti, reiškia potencialas yra ir geros valios nestinga. Reikia tik, kad tie 4% aktyvistų išeitų į priekį ir pasuktų pozityvaus darbo keliu. Šiam procesui paspartinti mes, vyresnieji, užuot bandę nusiplauti kalte, pasižiūrėkime į nueitą kelią ir daugiau tolerancijos bei supratimo parodykime tiems, kurie savo rankose laiko lietuvybės išeivijoj ateitį.

Įsivaizduokite stovyklą be laužo!

Pokalbis su naująja vyr. skautininke L. Milukiene

— Išeivijoje jaunimo ugdymas lietuviškąja kryptimi nėra lengvas uždavinys. Dažnai pabrėžiama, kad lietuvybės įskiepijimas čia yra vienas pačių svarbiausiųjų jaunimo auklėjimo tikslų. Kaip Jūs į tai žiūrite? Kas ta linkme buvo daroma ir kas dar darytina?

— Mūsų organizacijos užduotis iš dalies yra ugdyti jaunimą lietuviškąja kryptimi. Tai yra sunkus uždavinys, nes organizacijoje jaunimas nenori lietuvybės šeštadieninės mokyklos formoje. Organizacijoje lietuvybė visuomet yra, tik jaunimas neturi jausti, kad ji jiems yra priverstinė. Tada lietuvybė bus vertinga, pastovi ir turės įtakos, kai jaunuolė norės būti lietuvė ir lietuvybę priims savo valia, natūraliai, spontaniškai. Pati skaučių veiklos esmė įgalina mus sudaryti tokias sąlygas. Tačiau visuomet yra vietos tobulėjimui bei pagerinimui.

— Pilnutinio žmogaus ugdyme reikalingi stiprūs moraliniai pagrindai. Kas, Jūsų nuomone, tuos pagrindus stiprina ir kas gali ardyti? Koks nusiteikimas jaunimo tarpe — dirbti iš idėjos be materialinės naudos? Ką galėtumėte pasakyti apskritai apie Jūsų organizacijos narių moralinį lygį?

— Idealas yra jaunystės stovis, mano nuomone. Jaunimas, kuris ateina į mūsų organizaciją, jieško idealų, jis nori būti tarp savų, nori kur nors priklausyti. Jaunimas ateina į organizaciją surasti savęs ir savo aplinkos. Jeigu mes savo programomis ir nuotaika sudominame, pajėgiame įjungti į mūsų šeimą, — jie būna naudingi ir ištikimi nariai, tačiau tie, kurių mes nesudominame, atkrenta. Man atrodo, kad šių dienų jaunimas yra moralus ir idėjos darbas jiems nėra svetimas, tik reikia juos sudominti. Mes turime daug jaunų vadovių, kurios eina atsakingas draugininkės pareigas. Tos pareigos reikalauja jų d i d e l i o pasiruošimo, planavimo, laiko ir darbo. Jos sielojasi, lavinasi tobulėja ir jieško naujų būdų, kaip geriau savo seses sudominti. Tai labai girtinas reiškinys.

— Organizacijoje Jūs turite dvasios vadovus, stovyklose kapelionus, kaikur skautiškam darbui talkina seselės. Ko Jūs iš jų daugiau pageidautumėte religinio auklėjimo stiprinimui? Jei pripažįstame, kad religija nėra vien forma, o turinys ir forma — kaip, Jūsų nuomone religinis auklėjimas vienetuose galėtų būti reguliariai ir planingai vykdomas? Kas buvo ta linkme daroma ir kas ateityje numatoma?

— Jaunuolė į skaučių organizaciją ateina su religine orientacija, kurią ji gauna namie, bažnyčioje, mokykloje. Mūsų organizacijos religinį lavinimą planuoja dvasios vadovai. Kaip pastebėjote, mums daug talkina seselės. Jaunimui patinka susimąstymo valandėlės, dalyvavimas Mišiose jiems suprantama forma. Skautės pasigenda religinių diskusijų šių dienų rūpimais klausimais. Dvasios vadai, kuriuos turime, labai rūpestingai savo pareigas atlieka, tačiau jie visur negali suspėti apvažiuoti ir todėl pasigendame naujų jėgų.

— Visokių naujovių ir madingų užsikrėtimų amžiuje, visai žmonijai reformuojantis, ieškant ko nors naujo ir nebūto, skautiškame gyvenime dažnai akcentuojama tradicija. Kaip vyksta visa tai suderinti ir ar neturite kokių nors reforminių planų? Ar tradicinė veiklos forma nesusiduria su šių dienų modernaus gyvenimo kliūtimis?

— Mes keičiame ir pritaikome kaikurio amžiaus skaučių programas. Jaunimas šiais laikais bręsta daug greičiau ir todėl programos turi būti pritaikytos pagal amžių. Tačiau esu pastebėjusi, kad jaunimas labai mėgsta kaikuriuos papročius ir jų reikalauja. Pvz. įsivaizduokite stovyklą be laužo! **Č. S.**

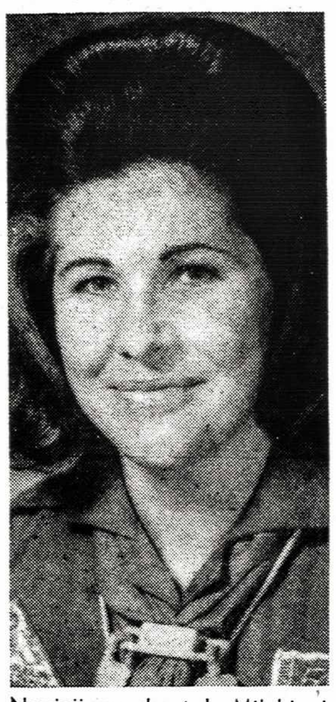

Naujoji vyr. skaut. L. Milukienė

A. a. Stepas Kairys, Kanados Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas, buvęs skautų brolijos vyriausias skautininkas ir "Skautų Aido" redaktorius, tautinių instrumentų ansamblio vadovas, buvęs Vytauto Didžiojo un-to Kaune dėstytojas ir farmacijos katedros vedėjas, Pabaltijo un-te V. Vokietijoj ekstraordinarinis profesorius

Pensininkų "rojus" St. Petersburge

P. LELIS

Po Miami tai antras didesnis Floridos miestas — vasarvietė, kuriame yra įsikūręs būrys lietuvių. St. Petersburg yra prie Meksikos įlankos ir turi 230.000 gyventojų. Greta jo esanti Tampa su 320.000 gyventojų įsikūrusi kiek toliau nuo įlankos. Abu miestai atskirti Tampos įlanka — 10 mylių pločio. Per ją nutiesti 3 tiltai (causeway). Į šiaurę nuo St. Petersburg yra dar trečias miestas Clearwater. Visi tie trys miestai sudaro kaip ir vieną kompleksą, vadinamą "auksiniu trikampiu". Meksikos įlankos pakraščiu, panašiai kaip Miami Beach, eina ilga (25 mylių), bet siaura, su daug atsišakojimų žemės juosta, apstatyta vilomis ir viešbučiais. Vietomis ši juosta yra tik 300 metrų pločio ir jos viduriu eina tik viena gatvė, gi platesnėse vietose yra ir skersinių gatvių, apstatytų didesniais pastatais, plazomis ir t. t. Vakarais ar esant blogam orui, toj siauroj juostoj nėra kas veikti, dėlto dauguma turistų gyvena mieste. Pats St. Petersburgo miestas yra kaip didelis kaimas, retai apstatytas, su daugybe tuščių plotų, tik centras prie Tampos įlankos yra tikras miestas su plačiomis gatvėmis, gražiais stilingais namais ir vakarais puikiai iliuminuotas.

Dauguma — pensininkai

Tas miestas, atrodo, skirtas gyventi pensininkams, seneliams ir paliegėliams. Čia jiems "rojus". Gatvėse, restoranuose, viešbučiuose, parkuose matysi tik senus, žilagalvius, persikreipusius vyrus ir moteris. Jiems, atrodo, nieko daugiau nereikia — tik ramybės ir gero oro. O tokia ramybė čia yra — vakarais po 6 v., kai užsidaro visos krautuvės, gatvės ištuštėja ir miestas apmiršta. Lieka atidaryti tik restoranai, barai ir keli kino teatrai. Prieš einant gulti galima dar pasivaikščioti po tuščią Central Ave., pasėdėti Williams parke ar nueiti ant įsikišusio į jūrą tilto, kur tebestovi priplaukti "Bounty" laivas. Susisiekimas autobusais labai prastas — tik kas pusę valandos. Nuo kovo 10 d., paskelbus streiką, autobusai į salas nebeveža ir reikia per tiltus pėsčiam pereiti. Į Lietuvių Namus važiavau autobusu 3 valandas. Be savo automobilio čia gyventi ar atostogauti neįmanoma. Meksikos įlankos vanduo (iki 15. III) vis dar šaltas ir mažai kas bando maudytis. Dauguma tik guli ant smėlio ir kaitinasi. Treasure ir St. Pete paplūdimiai nukloti jūrų kriauklių ir geldelių sluogsniu — basam reikia labai atsargiai eiti. Vandenyje tokių kriauklių nėra.

Vieną pranašumą turi St. Petersburg — čia nėra tokio komercinio judėjimo ir triukšmo, kaip Miami Beach. Galbūt dėlto, kad čia nėra daug tos komercinės "druskos", kurią vadiname "tautiečiais". Žinoma, ir čia jų yra, bet nedaug.

Vietos lietuviai

Vietos lietuviai, kurių čia yra apie 1000, susirenka sekmadieniais 12 v. į savo klubą bendriems pietums ir kokiai nors programėlei. Pvz., kovo 8 d. susirinko apie 250, iš kurių 20 — svečiai iš kitų miestų atvykę atostogauti. Programai vadovavo klubo vicepirmininkas Vyt. Ugianskis (pirm. Albinas Karnius buvo išvykęs). Pietų metu buvo pristatytas naujai išrinktas klubo karalius Kostas Dimas ir karalienė Domicelė Štaupienė. Jiems buvo uždėtos plačios karališkos mėlynos juostos per krūtinę. Taip pat buvo pristatyti publikai visi svečiai iš kitur, įskaitant ir Jūsų korespondentą. Klubas įsteigtas ir pastatytas 1964-65 m. Be valdybos, renkami karaliai kaip garbės titulo nešėjai. Jie renkami kasmet iš tų, kurie daugiau klubui pasidarbuoja ar paaukoja nemažiau $100. Yra sienoje lenta su fotografijomis aukojusių po $1.000, daugiausia ... moterys. Pas mus, Toronte, moteris veja vyrą iš namų, kai šis paaukoja $100 Lietuvių Fondui.

Po pietų buvo atlikta meno programėlė: solistė Ugianskienė, vicepirmininko motina, padainavo porą senoviškų dainų (viena iš ju: "Oi, širdis mano, širdis kas tau šiandien yra"); "keturių brolių" kvartetas padainavo porą kaimiškų dainelių (bam, bam, tarara bam bam ir čiudralala). Nors tos dainos jau atgyveno savo amžių, bet čia skambėjo gerai. Kvartetą sudarė: Stanius, Karaliūnas, Bakšys ir Milančius.

Po programos buvo šokiai ir susipažinimas prie baro; užtruko iki 5 v.v.

Bendruomenė

Bendruomenės apylinkės pirmininkas J. Giparas, kuris yra ir šio klubo sekretorius, paaiškino man plačiau apie vietos reikalus. Jo vadovaujama apylinkė priklauso Niujorko apygardai ir vadinasi "auksinio trikampio apylinke", nes apima tris miestus: St. Petersburg, Tampa ir Clearwater. Apylinkėj yra tik 60 narių, užsimokančių solidarumo įnašus. Klausiau ar nesunku išrinkti apylinkės valdybą. Sako — ne, nes tie rinkimai susieti su klubo susirinkimu. Kai klubo reikalus užbaigiame, paprašome p a s i l i k t i Bendruomenės narius išrinkti valdybai. Pasilieka 20-30 asmenų ir išrenkame valdybą.

Minėtuose pietuose teko susitikti su buvusiais torontiečiais: agr. Barcevičiumi, A. Bacevičiumi ir p. Liegiene, Springhursto restorano savininke. A. Bacevičius (Tony & Elena Bacis) turi čia "Miramar Motel Apartments", 4200 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach.

Senosios imigracijos lietuviai sudaro čia 90%, o naujieji — 10%.

VERSLININKŲ ĮNAŠAI KL FONDE

Staškūnas Viktoras — $1100; Kuzmas Stasys — $1000; Tumosa Jonas, Liaukus Antanas, Petrėnas Petras — po $600; Augustinavičius Albertas — $500; Januškos M. V. — $300; Vaitkūnas Kazys — $200; po $100: Januška P., Simanavičius J., Dranseika P., Vasis V., Jonaitis St., Lukoševičius J., Macijauskas J., Sergautis B., Kaunaitės D. ir J., Kronas B., Valevičius J., Pulkys Al., Strazdas J., Skrebūnas A., Miliušas J., G. S. Investment, Jankauskas J., Lapas H., Braziukaitis A., Čepaitis Br., Matukas L., Skrebutėnas V., Pundzius V., mirusių verslininkų — Narkeliūno D., Žilio J. ir Karbūno L. įnašas — $500; verslininkų įnašas — $7700.

P. LELIS, ižd. ir reik. ved.

ANTANAS MACEINA — *Interview vietoje*

BAŽNYČIOS TRAGIKA

(Tęsinys iš pr. numerio)

Čia kaip tik ir pradedame suvokti anttautiškumo t r a g i k ą. **Norėdama būti anttautinė, Kat. Bažnyčia nepajėgia įglausti tautiškumo ir jo pašvęsti.** Dar daugiau: susidūrusi su visai skirtingomis tautomis bei kultūromis, ji užmeta jom vakarietiškai-lotyniška kultūrą bei dvasią tiek liturgijoje, tiek teologijoje, tiek teisėje. Tuo būdu visuotinumas virsta grynai formaliniu, susinaikindamas pats save. Šiame formaliniame visuotinume kaip tik ir glūdi viena iš priežasčių (pabrėžiame: **viena!**), kodėl katalikybė ligi pat pastarųjų laikų nepajėgė įsitvirtinti Azijoje, kur gilus, tegu ir stabmeldiškas, religingumas buvo ir tebėra ankštai susijęs su tautinėmis bei kultūrinėmis tradicijomis. Į jas neatsižvelgdama ir jų tiek kulte, tiek moksle, tiek teisėje nepaisydama ir net drausdama, Bažnyčia pati užsitvėrė kelią į Azijos žmogaus širdį. Europoje lotyniškas Bažnyčios visuotinumas nebuvo tautom taip svetimas, nes ir pati jų kultūra, ypač mokslas bei menas, buvo gana stipriai lotyniškumo persunktas. Lotyniškai-graikiškoji d v a s i a šiom tautom atėjo kartu ne tik su religija, bet ir apskritai su kultūra. Europos tautos žengė kultūroje graikų bei romėnų pramintu keliu. Tuo tarpu Azija turi savą kultūrą, labai seną, labai subtilią ir labai gilią. Todėl jai lotyniškumas religijoje buvo visiškai svetimas. Ji pergyveno jį kaip Vakarų užmačią, atėjusią kartu su Europos valstybių kolonializmu. Tiek Azijoje, tiek vėliau ir Afrikoje Bažnyčia buvo laikoma europinio kolonializmo dalimi. Tapti krikščionimi reiškė šių žemynų žmoneėm, ypač inteligentam, palikti savą kultūrą ir pereiti kolonialinės kultūros pusėn, prisidedant tuo būdu prie atėjūnų išnaudojimo bei priespaudos. Azijos ir Afrikos tautų bei kultūrų šviesoje pasirodė, kad Bažnyčios anttautiškumas buvo taip lygiai apgaulus, kaip ir betkuri kita "iš pasaulio" pasiimta gyvenimo lytis, nes šis anttautiškumas anaiptol nebuvo **visuotinis** tikra šio žodžio prasme; jis buvo vakarietiškas helenistine prasme, vadinasi, susijęs — jeigu jau ne su kuria viena gyva tauta, tai mažų mažiausia su Europos dvasios linkme, svetima kitų žemynų dvasios linkmei.

Ir štai, II Vatikano Susirinkimas nusprendė atsisakyti šio formalinio visuotinumo ir išvilkti Kat. Bažnyčią iš graikiškai-lotyniškos uniformos. Tiesa, tai nebuvo pasakyta tiesiog. Priešingai, popiežius Paulius VI vėliau net pabrėžė lotyniškumo vertę Bažnyčiai. Tačiau dviem dalykais lotyniškumas buvo mirtinai pažeistas, būtent, gimtosios kalbos leidimu liturgijoje ir vyskupų tautinių konferencijų įteisinimu bažnytinėje sąrangoje. Nuostabiai greitas šių dviejų dalykų įsipilietinimas visame pasaulyje parodo, kad Bažnyčios anttautiškumas iš tikro buvo grynai formalinis apvalkalas, pirma proga pačių Bažnyčios vadovų tučtuojau padėtas į šalį. Juk II Vatikano Susirinkimas gimtosios kalbos liturgijoje neįsakė, o tik **leido** šalia lotynų kalbos. Tačiau tautinės vyskupų konferencijos labai greitai šį leidimą pavertė **įsakymu:** liturgija lotynų kalba pasiliko tik išimtis, už kurią beviltiškai kovoja tarptautinis "Una voce" sąjūdis. Taip pat ir tautinės vyskupų konferencijos greitu laiku tapo tikrais **organais** bažnytinėje organizacijoje, kurie šiandie apsprendžia to ar kito krašto religini gyvenimą. Europos teologija šias konferencijas dabar išvysto į vad. "vietinės Bažnyčios" teoriją: Bažnyčia esanti visuotinė ne tuo, kad ji turinti tą pačią liturgiją, tą pačią teisę ir tą pačią sąrangą visom tautom, bet tuo, kad ji vidine dvasia ir broliška meile jungianti liturginį, teisinį, organizacinį ir net teologinį tautų pliuralizmą. "Vietinė Bažnyčia" esmėje betgi yra **tautinė** Bažnyčia, t.y. Bažnyčia, išsitenkanti tos ar kitos tautos rėmuose. Ji galinti žymiai skirtis nuo kitos "vietinės Bažnyčios", nenustodama būti visuotine Bažnyčia, nes kiekvienoje "vietinėje Bažnyčioje" esama visų Bažnyčios pradų, nors ir reiškiamų bei tvarkomų kitaip. Tai žymiai daugiau nei administracinė decentralizacija; tai bažnytinis pliuralizmas tikra šio žodžio prasme, kuriame tauta sava kalba, savais papročiais, savu menu, savo mąstysena apvelka dieviškąjį Apreiškimą, šio Apreiškimo skelbimą bei mokymą, sakramentų apeigas, teisinę santvarką ir organizacinį gyvenimą. Tai, kas Rytų Bažnyčioje yra buvę visais amžiais (Rytų Bažnyčia niekad nėra turėjusi tos pačios visom jos tautom liturginės, teisinės ir teologinės išraiškos ir visdėlto buvo daugiau, negu tik sutelktinė sąvoka), turi dabar įvykti ir Vakarų Bažnyčioje. Ir joje turinčios pasireikšti tautos visu savo vietiniu turiniu. Gimtąja kalba liturgijoje ir "vietinės Bažnyčios" praktika bei sąranga tauta kaip tik ir teikianti savą įnašą Bažnyčiai.

Tarp šiu dvieju dalykų — gimtosios kalbos liturgijoje ir "vietinės Bažnyčios" — esama vidinio ryšio. Čekų mokslininkas Fr. Grivecas, rašydamas apie šv. Metodijaus ir Konstantino apaštalavimą Bulgarijoje, yra sustatęs tam tikrą silogizmą, kuris pasitvirtino ne tik Rytų Bažnyčios išsivystime, bet kurio pradmenų regime jau ir Kat. Bažnyčioje. Šis silogizmas skamba taip: **tautinė liturgija reikalauja tautinės hierarchijos, o tautinė hierarchija veda į tautinę savivaldą** (plg. Franz Grivec, Konstantin und Method. Wiesbaden 1962, p. 164-65). Liturgija, švenčiama gimtąja kalba, neilgai išsilaiko vienoda, net jeigu tekstai bei apeigos pradžioj ir būtų tie patys. Jau pats teksto vertimas į gimtąją kalbą virsta bendro religinio turinio pritaikymu tautinei mąstysenai bei jausenai. Mažutis pavyzdys. Kiek man žinoma, nė viena Europos tauta **neišsivertė** lotyniškųjų Mišių užbaigos "ite, missa est", bet ją **pakeitė** visiškai kitokiu posakiu: lietuviai — "telydi jus Viešpaties malonė", vokiečiai — "eikite ramybėje" ir t.t. Tokių pavyzdžių esama ir daugiau. Graikiškasis "kyrie, eleison" anaiptol neatitinka nei lietuviškojo "Viešpatie, pasigailėk", nei rusiškojo "Gospodi, pomiluj". Nes graikam jis reiškė **pasveikinimo šūkį** (kaip mūsiškis "valio"), kuriuo vergai sveikindavo savo poną. Įimdami šį "valiavimą" į liturgiją, pirmieji krikščionys norėjo juo pasveikinti Kristų Valdovą, kuris ateina į savo bendruomenę Mišių aukos metu. Tuo tarpu išsiversdami, mes šį **pasveikinimą** jau išskiriame, o paliekame tik **prašymą** pasigailėti mūsų nusidėjėlių. Tai yra visai kas kita. Visiškai kita teologija slypi posakyje "kyrie, eleison" ir posakyje "Viešpatie, pasigailėk", kaip visiškai kita teologija glūdi lotyniškame prašyme "et ne nos inducas in tentationem" ir lietuviškame vertinyje "ir neleiski mūsų gundyti". Taigi, jau pats liturginio teksto vertimas yra religinės savivaldos pradžia tautos gyvenime.

Tačiau liturgijos sutautinimas neišsisemia tik gimtosios kalbos įvedimu. II Vatikano Susirinkimas yra pastebėjęs, kad "Bažnyčia net liturgijoje nenori nustatyti griežto vienodumo" (p. 137); Susirinkimas leidžia, kad "kompetentinga vietos bažnytinė vyriausybė" (o tai ir yra tautinės vyskupų konferencijos, Mc.) apsvarstytų, "kas iš atskirų tautų tradicijų ir savumų tiktų priimti į Dievo kultą" (II Vat. Sus-mo dokumentai, I, 137-38 p.). Tiesa, susirinkimas pabrėžia, kad visa tai įimant bei pritaikant turinti būti "nepaliesta esminė Romos apeigų vienybė" (p. 138). Reikia manyti, kad ši vienybė ir pasiliks. Tačiau, laikui bėgant, ji bus tiek pridengta tautinėmis savybėmis, jog, sakysime, Mišių esmė bus galima tik teoriškai atpažinti. Gražus šios rūšies pavyzdys yra mūsų Lietuvoje buvusi Prisikėlimo liturgija, palyginta su Vakaruose buvusia Velykų pirmosios dienos liturgija. Paties Prisikėlimo apeigos su psalmėmis ir lietuviškomis giesmėmis, procesija tris kartus aplink bažnyčią, varpams gaudžiant ir chorui giedant "Linksma diena mums prašvito", paskui giedamos "laudes" prie altoriaus, galop Mišios prieš išstatytą Šv. Sakramentą — visa tai, atrodo, neturi nieko bendro su Vakarų paprastomis Mišiomis, nesiskiriančiomis nuo visų kitų sekmadieninių Mišių. Esminė vienybė buvo ir mūsų išlaikyta, nors Roma po I pasaulinio karo ir norėjo mūsąsias apeigas pašalinti. Tačiau mūsasis šios vienybės apvalkalas buvo labai skirtingas ir — pasakyčiau — nepalyginamai gražesnis bei prasmingesnis nei romėniškasis paprastumas ir net skurdumas. Paskutinė liturgijos reforma Mišių liturgiją dar suprastino ir suskurdino. Daugeliui tautų šis skurdumas bus nepakeliamas, ir jos pasistengs Mišių esmę apsupti tautinėmis apeigomis. Nereikia todėl būti pranašu, kad po 100 metų, atsidūrę ispanų, brazilų, amerikiečių, vokiečių bažnyčiose, nebepažinsime, kad ten švenčiama liturgija yra **tų pačių Mišių** liturgija. Kelias į liturgijos sutautinimą yra atvertas, ir juo bus žengiama — gal pamažu, bet nebesulaikomai. Tauta ateis į Viešpaties kultą visa savo dvasia bei kultūra, kaip kad ji yra atėjusi Rytų Bažnyčios liturgijon. (Bus daugiau)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

AUKSO MEDALIS

Pavasario mugėje Leipcige, R. Vokietijoje, aukso medaliu buvo atžymėtas elektroninis skaitantis įrenginys "Rūta-701", sukurtas Vilniaus "Sigmos" susivienijimo skaičiavimo mašinų specialaus konstravimo biuro inžinierių. Apie jo savybes "Tiesos" 65 nr. rašoma: "Per sekundę jis automatiškai atpažįsta ir perskaito iki 200 mašinėle ir ranka rašytų skaičių, mechanizuodamas duomenų įvedimą į elektronines skaičiavimo mašinas. Tuo pačiu "Rūta-701" atpalaiduoja beveik 40 operatorių, ruošiančių perforacines korteles arba juostas. Automato "elektroninė akis" skaito duomenis iš dalykinių dokumentų, paversdama optinius ženklus elektros signalais. Juos iššifruoja "elektroninės smegenys". Užkoduoti signalai tiesiog įvedami į skaičiavimo mašiną. "Rūta-701" gali būti naudojama gamybinei, ekonominei, prekybos, statistikos, valdymo, finansų ir kitokiai informacijai apdoroti įvairiose žmogaus veiklos sferose, kur tenka susidurti su daugybe pradinių duomenų. Automatas labai efektyvus, tiksliai atpažįsta ženklus ir gali dirbti automatizuotose gamybos valdymo sistemose..." Kaip pirmasis tokios paskirties įrenginys visoje Sovietų Sąjungoje, "Rūta-701" pirmąjį aukso medalį laimėjo pernai Maskvoj įvykusioj parodoj "Automatizacija-69". Automato gamybą jau pradėjo "Sigmos" susivienijimas Vilniuje.

ADATA ŠIRDYJE

Prof. dr. Jurgis Brėdikis Kauno klinikinėje ligoninėje padarė sudėtingą širdies operaciją į šeštą amžiaus dešimtį įžengusiai Šiaulių rajono gyventojai V. Parišauskienei. Operacijos tikslas — išimti nelaimingo atsitikimo metu per krūtinės ląstą širdį pasiekusią 5 cm ilgio adatą, kuria moterys ado vilnones kojines. Kai chirurgo prof. dr. J. Brėdikio rankos pasiekė V. Parišauskienės širdį, jon jau buvo įlindusi ir adatos uodegėlė. Masažo būdu adatos nepavyko išimti iš širdies. Beliko kraštutinis atvejis — prispausti širdį prie stuburo, ištuštinant iš jos kraują. Tik tada buvo įmanoma nutverti adatos galiuką. Kauniečių gydytojų praktikoje toks adatos išėmimas iš širdies jau yra įvykdytas antrą kartą.

NAUJAS DIREKTORIUS

"Tiesos" pranešimu kovo 20 d. laidoje, dėl sveikatos pasitraukė iš istorijos instituto direktoriaus pareigų prof. Juozas Žiugžda, pasižymėjęs pataikūniška tarnyba Maskvai — Lietuvos istorijos diletantišku klastojimu. Mokslų Akademijos visuomenės mokslų skyriaus susirinkime naujuoju istorijos instituto vadovu išrinktas dr. Bronius Vaitkevičius, 11 metų buvęs komunistų partijos istorijos instituto prie vilniškės kompartijos centrinio komiteto direktoriaus pavaduotoju. Ar prof. J. Žiugžda pasitraukė dėl pablogėjusios sveikatos, ar galbūt dėl nubusti pradėjusios sąžinės, belieka spėti. Iš naujo direktoriaus Lietuvos istorija neturės didesnės naudos, nes jo žymiausi ligšioliniai darbai yra apie kompartijos kūrimąsi ir "proletarine revoliuciją" Lietuvoje 1918-19 metais.

DIDŽIAUSIAS ŠALDYTUVAS

Kaune, Žaliakalnio naujajame pramonės rajone, pradėjo darbą didžiausias šaldytuvas Lietuvoje. Pramoninės statybos projektavimo instituto inžinieriaus-technologo A. Sadausko, vieno šio projekto autoriaus, teigimu, mėsos ir pieno pramonės įmonėms skirtasis milžinas galės saugoti 5.500 tonų gaminių. Šaldytuvas esąs mechanizuotas — su elektriniais vežimėliais, automatiniais pakrovėjais, mechaniniais durininkais, o šaldymo procesą pagal programą automatiškai kontroliuoja elektroniniai skaitytuvai. Kauno prekybos tinklui šaldytuvas kasdien patieks 400 tonų mėsos ir pieno gaminių.

KAUNIEČIŲ "PASAKA"

Kaune atidaryta iš pagrindų restauruota kavinė mažiesiems "Pasaka". Vidaus įrengimu rūpinosi projektą paruošusi architektė V. Ušinskaitė ir vitražistė F. Ušinskaitė. Jų pastangų dėka kavinėje vaikų laukia pasakų pasaulis su maža našlaitėle, piktąja ragana, nykštukais bei kitais veikėjais, pasakų namelius primenančios nišos, į miško kelmus ir kupstelius panašūs baldai. Naujojoje kavinėje du kartus per savaitę bus organizuojamos auklėjimo valandėlės — susitikimai su pasakų herojais ir mokymasis kultūringai elgtis už stalo.

DAINUOJA LENINUI

Lenino šimtasis gimtadienis visose respublikose buvo atžymėtas vadinamąja Sovietų Sąjungos tautų šventė. Šia proga V. Bartusevičiaus vadovaujamas ansamblis "Lietuva" koncertavo Moldavijoje, Ukrainoje, Vilniaus pučiamųjų orkestras "Trimitas" — Gudijoje, Vilniaus operos sol. E. Kaniava, baleto solistai Č. Žebrauskas, P. Sargūnaitė ir pianistė A. Banaitytė su smuikininku A. Livontu — Azerbaidžane ir Armėnijoje. Lietuvos miestuose Leninui skirti koncertai įvyko 14-22 d.d. Be vietinių menininkų, juose dalyvavo Sovietų Sąjungos valstybinis simfoninis orkestras, Sibiro rusų liaudies choras, Estijos vyrų choras, Alma Atos baletininkai, ukrainiečiai bandūristai, Leningrado ir Maskvos estradinės grupės, uzbekų "Liazgi" ansamblis, moldavų "Flueraš" ir kiti vienetai, turintys apie 600 atlikėjų. Lietuva parūpino tūkstantį programos dalyvių. Visa tai rodo, kaip menas verčiamas tarnauti kompartijai.

NERINGOS ATEITIS

Statybos ir architektūros institutas Kaune baigė ruošti generalinį Neringos planą, kuriame keturi penktadaliai teritorijos yra numatyti gamtiniams rezervatams — draustiniams. Juose neleidžiama betkokia statyba. Prie esamų gyvenviečių bus plečiamos poilsio zonos, parkai. Nidoje, Juodkrantėje ir Pervalkoje bus leidžiama statyti nedidelius vasarnamius, sodo tipo namelius. Norintiems susipažinti su Neringos gamtovaizdžiu bus įrengtas keliasdešimties kilometrų kelias pėstiesiems, kurio pakelėse turistų lauks žvejų namelius primenančios seklyčios, laužavietės, aikštės palapinėm pastatyti.

KUR GAUTI PLŪGĄ?

"Valstiečių Laikraštis" vasario 24 d. paskelbė Plungės rajone gyvenančio D. Vaičiulio laišką: "Sodybiniame sklype arkliniai padargai tebėra patogiausi darbo įrankiai. Bet ūkinių prekių parduotuvėse nei vienkinkio plūgo, nei kultivatoriaus, nei kaupiko ir su žiburiu nerasi. Verčiamės išlikusiais nuo pavienio ūkininkavimo laikų. O ką darysime, kai ir šitie sudils? Sako, ateina laikas, kai sodybinius sklypus bendruose masyvuose įdirbs technika. Bet ir tada šalia sodybų turėsime didesnius ar mažesnius daržiukus. Čia arkliniai žemės dirbimo padargai dar ilgai bus reikalingi. Beje, ne mažiau reikalingi jie ir besiplečiančiuose miestų gyventojų kolektyviniuose soduose. Taigi, laukiame, kada ūkinių prekių parduotuvėse galėsime ir plūgelį, ir kaupiką, ir vienkinkį kultivatorių nusipirkti."

V. Kst.

Londono, Ont., jaunimo sambūris "Baltija" su savo vadovais kun. B. Pacevičiumi, p. Chainauskiene ir M. Chainausku. Sambūrio pobūvis įvyks balandžio 4 d.

TRADICINIS LONDONO

"Baltijos" ansamblio pavasario

ŠOKIŲ VAKARAS

BALANDŽIO 4, ŠEŠTADIENĮ,

puikioje Centennial salėje

(555 WELLINGTON ST., LONDON, ONT.)

- *"Baltija" ir Delhi jaunimo choras*
- *Visų mėgiamas orkestras*
- *Šilti ir nebrangūs užkandžiai*
- *Malonūs ir jauni šeimininkai*

Pradžia — 8 v. vakaro. Pabaiga — 1 v. ryto.

Muzika ir baras veiks nuo 8 valandos 30 minučių.

LONDON, ONT.

TRADICINIS "BALTIJOS" ANSAMBLIO VAKARAS-ŠOKIAI įvyks balandžio 4, šeštadienį, Centennial salėje. Programą atliks Londono ir Delhi jaunimas. Žiūr. skelbimą.

LONDONO VYSKUPIJOS parapijų atstovų suvažiavimas įvyko kovo 21 d. Mount St. Joseph vienuolyno gimnazijoje. Kalbėjo vysk. Carter tema "Pasauliečiai ir kunigai". Jis išaiškino, kokias teises turi parapijiečių susirinkimas, jų išrinkti atstovai (kanadiškose parapijose vadina Board of Advisors), parapijos klebonas ir vyskupas. "Board of Advisors" būtinai turi turėti rinktą jaunimo atstovą. Po vyskupo kalbos sekė klausimai ir pasiūlymai. Po pietų pertraukos buvo diskusijos dėl pasiūlytos konstitucijos, pagal kurią parapijos turės tvarkytis. Konstitucija gali būti pertvarkoma ir pritaikoma pagal kiekvienos parapijos sąlygas. Apie šį parapijų suvažiavimą Londono lietuviams katalikams atstovavęs padarys pranešimą visai Londono Šiluvos parapijai artimoje ateityje. **B. K.**

HAMILTON, ONT.

DIDELĖ ŠVENTĖ rengiama balandžio 4 ir 5 d. Tai "Gyvataro" 20-čio sukakties paminėjimas. Šeštadienio vakarą, 7.30 v., Jaunimo Centre — balius su šokiais, sekmadienį, 4 v. p.p., Scott Park auditorijoj — koncertas, kuriame pasirodys 100 šokėjų. Plačiau žiūr. 5 psl.

MOKSLEIVIAI ATEITININKAI kovo 21-23 d.d. lankėsi Otavoje. Per tas tris dienas aplankė įdomesnes miesto vietas, parlamentą, stebėjo parlamento sesiją ir buvo priimti parlamento rūmuose vieno senatoriaus. Taip pat susipažino ir užmezgė ryšius su Otavos lietuviškuoju jaunimu. Moksleiviai ateitininkai yra dėkingi dr. M. Ramūnienei už pakvietimą aplankyti sostinę, o visiems lietuviams — už nuoširdų priėmamą. Ypatinga padėka inž. J. Daniui ir poniai už rūpestingą globą ir sklandų bei gražų programos įvykdymą. Jaunimas grįžo namo pilnas gražiausių prisiminimų. Jis ilgai nepamirš šios išvykos ir Otavos lietuvių nuoširdaus priėmimo.

PR. BALTUONIO medžių šaknų skulptūros paroda įvyks š.m. balandžio 11 ir 12 d.d. Jaunimo Centre. Paroda bus atidaryta šeštadienio vakarą ir sekmadienį. Visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti šeštadienį parodos atidaryme, kur visi atsilankiusieji bus pavaišinti. Parodą organizuoja ateitininkų sendraugių skyrius.

JAUNIMO CHORO KONCERTAS įvyks gegužės 2, šeštadienį, Jaunimo Centre. Po koncerto bus tradiciniai kartūno baliaus šokiai, kurių metu bus premijuojamos trys gražiausios kartūno suknelės.

KLEVELANDO TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė "Grandinėlė", kviečiama P. Amerikos lietuvių, birželio mėnesį išvyksta gastrolėms į Kolumbiją, Venecuelą ir, jeigu turės užtenkamai lėšų, į kitas P. Amerikos valstybes. "Grandinėlę" Hamiltone stebėjome bent du kartus. Ji paliko mums neišdildomą įspūdį. Padėkime jai išvykos proga — aukokime kelionės išlaidoms. Aukos bus priimamos balandžio 11-12 d.d. Pr. Baltuonio parodos metu Jaunimo Centre.

BIBLIOTEKA bus atidaryta šį sekmadienį, balandžio 5 d., po 10 ir 11 v. pamaldų. **J.P.**

"AUKURO" JAUNŲJŲ GRUPĖ balandžio 18 d. rengia spektaklį Jaunimo Centro salėj. Pirmoji dalis skiriama poetiniam žodžiui, vadovaujant aktorei E. Dauguvietytei-Kudabienei. Antroje dalyje jaunimas suvaidins Kazio Inčiūros vieno veiksmo vaizdelį "Joninės". Dalyvauja 24 jaunuoliai nuo 13 iki 17 m. amžiaus. Jaunimas labai kruopščiai dirba tam jų pasirodymui. Kviečiame ne tik tėvelius, bet ir visą Hamiltono bei apylinkių visuomenę atsilankyti ir paremti mūsų jaunimo pastangas. Jų darbas bus tik tada įvertintas, kai juos paremsit savo atsilankymu. Programa prasidės punktualiai 7 v. v., nes po to bus šokiai su orkestru ir veiks bufetas. Tad ligi pasimatymo. **"Aukuras"**

KOMIŠKOS KREPŠINIO RUNGTYNĖS, kurias surengė moksleiviai ateitininkai, tikrai buvo juokingos. Ne tik jų "uniformos" buvo įdomiai sukombinuotos, bet ir pats žaidimas pilnas pokštų. Reikėtų dažniau tokias rungtynes rengti po pamaldų Jaunimo Centre, kad mūsų tautiečiai galėtų linksmai pasijuokti. Tai būtų daug naudingiau, negu prie televizijos sėdėti bei žiūrėti į tuščias programas ir reklamas. Šį kartą moksleivių ateitininkų kuopa žaidė prieš valdybą. Kuopa laimėjo 33:28 (19:7).

SPORTO KLUBO "KOVAS" valdyba dėkinga savo rėmėjams: J. Mikšiui, p. Tėveliui, dr. Kvedarui, J. Skaisčiui. Didelė padėka už stambią auką Bendruomenės valdybai ir medžiotojų-žūklautojų klubo v-bai, mons. dr. J. Tadarauskui už leidimą nemokamai naudotis Jaunimo Centro sale treniruotėms. **Z. R.**

PADĖKA

Už mums suruoštas 20-ties metų vedybinio gyvenimo sukakties vaišes, už Jūsų malonų prisiminimą ir dalyvavimą, už Jūsų linkėjimus ir dovanas liekame Jums visuomet dėkingi. Nuoširdi padėka K. J. Dervaičiams ir šeimos nariams už paruošimą bei organizavimą tų vaišių. Nuoširdus ačiū R. Pleinienei už organizavimą, A. Karauskienei už rožių puokštę ir A. Pauliui už malonų bei humoristinį žodį. Taip pat labai ačiū mieliems draugams: A. J. Adomaičiams, T. E. Apanavičiams, P. Armonui, D. A. Dronsutavičiams, A. P. Giedraičiams, S. P. Kalvaičiams, V. Kudžmienei, J. Lekučiui, I. V. Liškauskams, B. A. Pauliams, R. J. Pleiniams, A. M. Pusdešriams, M. J. Ribiams, P. Sakalauskui, J. V. Sasnauskams, V. Tauškelytei, M. Tribinevičienei, V. Virbickui, torontiečiams A. Z. Dilkams, A. V. Karauskams, A. A. Laurinavičiams, J. Pauliukaičiui, M. J. Radzevičiams, J. Šarapnickui iš St. Catharines. Jūsų parodytas draugiškas mostas ir nuoširdūs linkėjimai paliks ilgai mūsų atmintyje. Nuoširdus ačiū visiems.

Jūsų —

M. P. Šiūliai

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

St. Catharines, Ont.

METINIS SLA 278 KUOPOS susirinkimas įvyko kovo 15 d. Iš pareigūnų pranešimų matyti, kad 1969 m. SLA centrui draudos mokesčių sumokėta $1394.06, o sirgusiems kuopos nariams — $826.75. Atskaitomybė vedama tvarkingai. Pareikšta padėka finansų sekr. A. Ališauskienei ir ižd. J. Paukščiui. SLA kuopa parėmė finansiškai lietuvių dalyvavimą tautybių festivalyje, šeštad. mokyklą, skautus, žurnalą "Lituanus", surengė N. Metų sutikimą ir kt. Naujon valdybon išrinkti: pirm. P. Polgrimas, vicepirm. J. Grigas, finansų sekr. A. Ališauskienė, sekr. J. Girevičius, ižd. K. Jonušas, revizijos komisijon: J. Satkus ir A. Lukas. Naujoji valdyba dėkoja buv. vicepirm. J. Giliūnui ir ižd. J. Paukščiui už darbą per keletą metų ir tikisi juos turėti savo tarpe po vienerių metų pertraukos. Valdyba pasiryžusi ir ateityje bendradarbiauti su KLB vietos apylinkės valdyba ir kitomis organizacijomis. Kuopos adresas: A. Ališauskienė, 176 Lake St., St. Catharines, Ont. **Kp. kor.**

St. Petersburg, Florida

PENSININKŲ POBŪVIS. Kovo 17 d., orui staiga atšilus, pagyvėjo judėjimas paplūdimiuose, nors vanduo visą laiką dar šaltas. Aplamai, oras čia labai nepastovus. Sekmadienį, kovo 15, Lietuvių Klube buvo vietos Bendruomenės parengimas—bendri pietūs su menine programa, kurią atliko vietos dainos mėgėjai. Klausiau apyl. pirm. J. Giparą, kodėl nepasikviečia bent kartą per metus žymesnių solistų. Jis atsakė, esą nei klubas, nei apylinkė nepajėgtų to padaryti, nes daugumą publikos sudaro pensininkai, kurie į tokį koncertą neitų, jei reikėtų mokėti už bilietą. Jie atsilanko į klubo ir Bnės parengimus dėlto, kad nelmame už įėjimą. Visas tokių parengimų pelnas — keletas dolerių susidaro iš bufeto. Ir solidarumo įnašas yra tik $1. Pasak pirmininko, šis rajonas — Tampa, St. Petersburg, Sarasota pragyvenimo atžvilgiu yra pats pigiausias visoj Floridoj.

VIETOS VEIKĖJA M. ŠTAUPIENĖ kovo 18 d. atšventė savo gimtadienį. Dalyvavo 40 svečių, kurių tarpe — 4 iš Toronto. M. Štaupienė veikia Lietuvių Klube, chore, Moterų Dr-joj ir SLA.

ANT PAŠTO RŪMŲ iš lauko pusės iškabintos pajieškomų nusikaltėlių fotografijos su aprašymais (apie 30). Nusikaltimas liečia čekių ir perlaidų falsifikacijas. Nusikaltėlių tarpe yra Gedalijus Pitliukas — Georg Luck, gyv. Los Angeles, mokytojas, "native of Lithuania". Taip "pagarsino" žmogus Lietuvą.

KANALAS SKERSAI FLORIDĄ. Prieš kiek laiko, kariuomenei reikalaujant, buvo pradėtas kasti šiaurinėj Floridoj kanalas laivams ir jau ⅔ iškasta. Šį mėnesį prez. Niksono potvarkiu kasimas sustabdytas, nes gauta iš 160 mokslininkų laiškų, kurie įrodo, kad tas kanalas panaikins Oklawaha upę ir retos gyvūnijos rezervatą. Pakeisti projektui reikia kongreso sutikimo, nes projekto vertė siekia 170 mil. dol. **P. L.**

Al. Brazis, buv. Metropolitan operos solistas, buvo pagerbtas p. Rudžių radijo programoj Čikagoj. Iš kairės: Al. Brazis, svečias kun. P. Barius, dr. J. Sungaila ir p. Brazienė

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

"ŠV. PRANCIŠKAUS VARPELIS" šalia **"Aidų"** ir **"Darbininko"** yra **leidžiamas Tėvų pranciškonų Brooklyne. Tai nedidelio formato, religinės - patriotinės minties mėnesinis žurnalėlis, pateikias medžiagą populiaria forma. Jis yra gražios išvaizdos, gausiai iliustruotas, spausdinamas gerame popieriuje. Jame yra ir poezijos, ir beletristikos, ir religiniu-dogminių rašinių, ir informacijų, ir knygų apžvalga bei recenzijų, ir Lietuvos vaizdų, ir humoro. "Šv. Pr. Varpelis" ypač sumodernėjo bei iškilo redaguojant kun. L. Andriekui, OFM, ir kun. dr. Vikt. Gidžiūnui, OFM. Pastarasis jį redaguoja jau aštuoneri metai. Kadangi apie ketvirtadalį ar net trečdalį skaitytojų sudaro naujieji ateiviai, stengiamasi atitinkamai tobulinti ir turinį. Per 47 metus "Šv. Pr. Varpelis" religinėje srityje yra išvaręs gilią vagą. Jo metinė prenumerata — $3, naujiems skaitytojams — $2. Adresas: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Maine 04046, USA. (Pr. Alšėnas)**

SOL. AL. BRAZIS pagerbtas p. Rudžių radijo programoje "Lietuvių Radijo Forumas" ir specialiame pobūvyje kovo 14 d. Radijo programoj visa valanda buvo skirta buvusiam Metropolitan operos nariui, kuris dabar gyvai dalyvauja lietuvių gyvenime. M. Steponavičius pažymėjo, kad 1938 m. kartu su sol. Braziu buvo nuvykę į Lietuvą, kur su choru "Pirmyn" koncertavo. Sveikino: D. Kuraitis, muz. A. Šimutis, kun. P. Barius, OFM, dr. J. Sungaila, p. Račiūnas, p. Oksas, A. Ališauskas, "Tribune" atstovas Madsen, Al. Brazio tėvelis, sesuo Olga ir 4 dukros Į pobūvį po radijo programos susirinko šimtinė kviestinių svečių. (Bal. Brazdžionis)

ALDONA GRINCEVIČIENĖ, rašytojo Česlovo Grincevičiaus žmona, iš Kauno kovo 11 d. atskrido į Niujorką. Paviešėjusi kelias dienas pas gimines, atvyko Čikagon pas savo vyrą.

IGNAS MALĖNAS - MALINAUSKAS, pedagogas, lietuviškų mokyklų organizatorius ir daugelio vadovėlių autorius, Klevelande atžymėjo amžiaus septyniasdešimtmetį. Klevelande jis yra išleidęs "Elementorių E", paruošęs priešmokyklinio amžiaus vaikams tris iliustruotus leidinėlius, kurie greit bus atiduoti spaudai.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO penkiasdešimtmetį turbūt pirmieji atžymės Lietuvių Istorijos Draugijos nariai savo metiniame susirinkime balandžio 12 d., 3 v. p.p., Čikagoje, A. Rūgytės bute. Penkiasdešimtmečiui yra skiriama klevelandiečio prof. J. Jakšto paskaita "Lietuvos steigiamasis seimas 1920 m. gegužės 15 d.".

Japonija

"EXPO 70" PARODOS Osakoje pirmuoju lankytoju buvo Čikagos lietuvis Al. Vaitis-Carter, orkestrantas, demokratų partijos veikėjas.

Argentina

COMODORO RIVADAVIA aeroklubas savo sukakties proga buvo surengęs Patagonijos lakūnų suvažiavimą, kuriame dalyvavo ir 76 metų amžiaus lietuvis Kazimieras Šlapelis, nuosavu lėktuvu atskridęs iš Sarmiento. Jam, kaip seniausiam lakūnui Patagonijoje, aviacijos gen. mjr. Mario G. Reinoso įteikė specialų atžymėjimą. Šia proga apie sparnuotąjį mūsų tautietį plačiai rašė vietiniai laikraščiai "Cronica", "Rivadavia" ir "El Patagonica",

Urugvajus

MONTEVIDEO TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė "Ąžuolynas" yra pasiryžusi aplankyti Brazilijos lietuvius. Norima dalyvauti Porte Alegre televizijos programoje, surengti pasirodymus Sao Paulo, Rio de Janeiro ir Santos miestuose. Išvykai patogiausia būtų 1971 m. sausio 12-29 d. d. data, tačiau problemą jaunimo kelionei sudaro išlaidos. Vienam asmeniui reikia 12.000 pezų. Ąžuolyniečiai jau turi specialų fondą, pradėjo taupyti ir tikisi susilaukti kitų tautiečių finansinės paramos.

ELENA KALUZEVIČIŪTĖ, Urugvajaus 1969 m. vynuogių derliaus karalienė, savo karūną perduos 1970 metų karalienei, kuri bus išrinkta Atlantidos vasarvietėje. Savo karaliavimo metais E. Kaluzevičiūtė, gražiai kalbanti lietuviškai, susilaukė daug dovanų ir didelio įvairių Urugvajaus institucijų dėmesio. Karūnos perdavimas jai sudarys progą pasirodyti gausiems žurnalistams, fotografams, televizijos žiūrovams.

LIETUVIAM ŪKININKAM Urugvajuje pernai daug žalos padarė derlių sunaikinusi ledų kruša. Antanas Kaluzevičius nuostolio turėjo 500.000 pezų, Juozas Kaluzevičius — daugiau kaip milijoną pezų.

Australija

MELBURNO universiteto odontologijos fakultetas kasmet skiria geriausiam diplomantui William Leslie Elvins piniginę premiją ir medalį, kurio antroje pusėje įgraviruojama laimėtojo pavardė. Pernai šį atžymėjimą laimėjo lietuvaitė dantų gydytoja Armida Dumskytė. Ji moka keturias kalbas, skaito ir rašo lietuviškai, laisvalaikius skiria iš mamos išmoktiems rankdarbiams. Dr. A. Dimskytės asmeninėje bibliotekoje daugiau yra lietuviškų nei angliškų knygų. Pagrindinį dėmesį ji skiria jauniesiems lietuvių rašytojams ir poetams.

BRITŲ BENDRUOMENĖS STIPENDIJAS Melburne už gerai išlaikytus abitūros egzaminus laimėjo trys lietuviai — Arturas Gružauskas, Jurgis Meiliūnas ir Jonas Sadauskas. Melburno universitetas pirmuosius du priėmė studijuoti medicinos, trečiąjį — inžinerijos.

LIETUVIŲ PROBLEMAS svarsto abu Australijoje leidžiami savaitraščiai — "Tėviškės Aidai" ir "Mūsų Pastogė". "TA" vedamajame atkreipiamas dėmesys į liūdnoką praėjusių metų statistiką. Melburne buvo palaidotas 21 lietuvis, pakrikštyta tik 14, kai tuo tarpu įsikūrimo pradžioje laidotuvių per metus būdavo apie 5, o krikštų — 50. Reikia manyti, lietuvybei žalinga proporcija, kurioje mirimai viršija gimimus, vyrauja ir kitose lietuvių kolonijose. "M. Pastogėje" metamas žvilgsnis į lietuviškosios spaudos nepavydėtiną būklę. Spėjama, jog pokaryje lietuvių Australijon imigravo apie 10.000. Taigi, geriausiu atveju tėra apie 2.500 lietuviškų šeimų, kurių trečdalis, atitrūkęs nuo lietuvybės, užmiršo lietuvišką spaudą. Jeigu kiekviena šeima prenumeruotų abu lietuviškus savaitraščius, skaitytojų jie turėtų maždaug po 1.500. Kadangi didžioji šeimų dalis yra pasirinkusi arba "Tėviškės Aidus", arba "Mūsų Pastogę", o tik kaikurie prenumeruoja abu savaitraščius, — jų prenumeratorių skaičius geriausiu atveju gali siekti vieną tūkstantį. Didėjantis mirimų skaičius, be abejonės, laikraščių būklę ateityje dar pablogins. Australijos lietuvių spauda beveik neturi skelbimų, kurie taip įprasti JAV ir Kanadoje.

Prancūzija

ADOS MARTINKAITĖS vadovaujama Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupė, turėdama tik kelias lietuvaites studentes, remiasi prancūzų jaunimu, kuris noriai šoka lietuviškus šokius. A. Martinkaitei šokius tenka aiškinti prancūzų kalba, bet visi jau sveikinasi lietuviškai ir žavisi lietuvių tradicjoms.

VIRGILIJŲ NOREIKĄ, Vilniaus operos tenorą, teigiamai įvertino "Le Monde" dienraštyje paskelbtos recenzijos. Jis talkino Maskvos didžiojo teatro gastrolinei grupei, Paryžiaus teatro scenoje atlikdamas Vladimiro vaidmenį A. Borodino operoje "Kunigaikštis Igoris". Šiame teatre surengtą operų arijų rečitalį V. Noreika užbaigė lietuviška daina.

Vokietija

VASARIO 16 MINĖJIMO Stuttgarte programoje dalyvavo sopranas iš Čikagos Birutė Kemežaitė, vykstanti testi dainavimo studijų Italijoje. Apylinkės lietuviams ir minėjime dalyvavusiems vokiečių pareigūnams ji padainavo P. Sarpaliaus "Dukružėlę", E. Laumenskienės "Vakarą", Č. Sasnausko "Karvelėli mėlynasis", J. Gaubo "Mano rūtos", J. Žilevičiaus "Ratus", K. Kavecko "Na, tai kas" ir V. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmę". Paskaitą skaitė Lietuvos pasiuntinybės Šveicarijoje patarėjas dr. A. Gerutis.

KUN. P. GAVĖNAS kovo 11-13 d. d. vedė rekolekcijas Vasario 16 gimnazijos katalikams mokiniams. Jos buvo baigtos vysk. A. Deksnio atlaikytomis iškilmingomis Mišiomis. Evangelikų mokinių religinio susikaupimo dienų vedėju buvo kun. J. Urdžė iš Bad Godesburgo.

VYSK. A. DEKSNYS kovo 19 d. paskyrė: kun. dr. Petrą Celiešių V. Europos lietuvių sielovados centro spaudos direktorium, kun. dr. Klemensą Žalalį, OFM, to paties centro ekonomu ir spaudos administratoriumi, kun. Rapolą Krasauską — religinės spaudos biuro sekretoriumi.

Kanados lietuvių krepšinio varžybos

ŠALFASS Kanados apygardos krepšinio pirmenybėse dalyvavo dešimt komandų

Š.m. kovo 21 d., Londone, Ont., Sir Adam Beck gimnazijos salėse įvyko ŠALFASS Kanados apygardos krepšinio pirmenybės. Žaidynėse dalyvavo Hamiltono "Kovas", Londono "Tauras", Toronto "Vytis" ir Toronto "Aušra" klubų krepšininkai, kurie sudarė dešimt komandų, susidedančių iš vyrų, jaunių A ir mergaičių A klasių.

Visų klasių pirmąsias vietas iškovojo Toronto "Aušra". Vyrų klasėje II vietą iškovojo Hamiltono "Kovas", III — Londono "Tauras", IV — Toronto "Vytis". Jaunių A klasėje II vieta teko Toronto "Vyčiui", III — Hamiltono "Kovui" ir IV — Londono "Taurui". Mergaičių A klasėje oficialiai dalyvavo tik dvi komandos. Rungtynes tarp šių komandų laimėjo Toronto "Aušra", o II vieta atiteko Toronto "Vyčiui".

Vyrų klasėje pirmajame rate "Aušra" nugalėjo "Taurą" 79:77 (37:36), o "Kovas" įveikė "Vytį" 94:91 (45:37). Paguodos rungtynėse susitiko "Vytis" ir "Tauras". Londoniškiai lengvai laimėjo prieš jauną ir jau pavargusį "Vytį" 117:63 (65:32). Rungtynėse dėl pirmos vietos susitiko pereitų metų baigmininkai "Kovas" ir "Aušra". Torontiškiai ir vėl iškovojo apygardos meisterio titulą 82:73 (38:42).

Vyrų klasėje žaidė ir taškus iškovojo: "Aušra" — A. Akelaitis 5, 5, Genys 6, 4, Miniotas 28, 37, J. Norkus, Rautinš, 7, 14, Rušas, Starkutis 0, 1, Stonkus 25, 12, Tamulionis 0, 2, Žaliauskas 0, 2, ir Zentinš 8, 5; "Kovas" — Beniušis 3, 5, Blekaitis 4, 9, Breichmanas, Butkevičius 17, 16, Dervaitis, Kalvaitis 4, 0, Sakalas 18, 15, Tatti 30, 23, Žilvitis 2, 0 ir Žutautas 16, 6; "Tauras" — Barškėtis 17, 13, Bliskis, Brikmanis 32, 25, Butkus 0, 11, Daniliūnas 2, 8, Jocius 0, 3, Kairys, Navakas 6, 23, Navickas 6, 12, Misius, Rekštis 0, 10 ir Vaičeliūnas 14, 12; "Vytis" — T. Akelaitis 8, 0, Duliūnas 6, 0, Ignatavičius 7, 2, Juzėnas 27, 0, R. Kaknevičius 0, 9, V. Kaknevičius 0, 11, Nacevičius 0, 1, Ramanauskas 0, 11, Sadonis 4, 0, Šepulis 2, 3, Sprogis 43, 25 ir Stankus 4, 0.

Pirmame rate jaunių A klasėje "Aušra" laimėjo prieš "Kovą" 73:58, o "Tauras" pasidavė po pirmo puslaikio vytiečiams 47:13. Dėl trečios vietos susitiko pirmo rato rungtynių pralaimėtojai: "Kovas" nugalėjo "Taurą" 66:39. Jaunių baigmėje vėl

(Nukelta į 7-tą psl.)

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM *PHILIPS, WESTINGHOUSE &*

ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	9.30 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6½%
trečiadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	9.30 — 5 v. p.p.	indėlius	8%
penktadieniais	9.30 — 8 val. vak.	Duodame:	
šeštadieniais	9.00 — 1 v. p.p.	asmenines paskolas iš	10%
Liepos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.		nekiln. turto paskolas iš	9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $1.850.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

HAMILTON — ONTARIO — CANADA

284-288 KING STREET EAST — 528-8468

740 UPPER JAMES STREET — 389-4113

Nemokama autoaikštė prie abiejų krautuvių

Jei visi jaunuoliai būtų kaip lietuviai...

Pokalbis su Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataras" vadove G. Breichmaniene

Viena iškiliausių tautinių šokių grupių išeivijoj — Hamiltono "Gyvataras" mini savo gyvavimo dvidešimtmetį. Šią sukaktį hamiltoniečiai atžymi balandžio 4-5 d. d. dideliu pobūviu ir koncertu, kuriame pasirodys virš 100 šokėjų. Ta proga "T. Ž." koresp. kreipėsi į vadovę G. Breichmanienę su eile klausimų.

— Kelintais metais prasidėjo tautinių šokių grupės užuomazga Hamiltone?

— Užuomazgos reikia ieškoti pačioj pradžioj viso organizacinio gyvenimo Hamiltone, kai susibūrę to meno mėgėjai daugiausia pasirodydavo mūsų tautinių švenčių programose. Grupei vadovavo Vanda Panavaitė-Stankuvienė (dabar Čikagoj), o 1950 metais persikėlus į Hamiltoną (su dviejų metų pertrauka) vadovauti tai grupei teko man, — aiškino G. Breichmanienė.

— Kokią prasmę turi tautiniai šokiai išeivijos lietuvių gyvenime?

— Tema labai plati, gvildenta nekartą mūsų spaudoj, tačiau suglaustai atsakysiu, nes ji liečia mūsų atžalyną, kuris neturėjo laimės augti, žaisti, bręsti savame krašte, mokytis savose mokyklose, kalbėti tik savo kalba. Palikdami Lietuvą, jų tėvai prarado daug: artimuosius, profesijas, turtą, tačiau meilės savam kraštui, gimtajai kalbai ir liaudies menui niekas nepajėgė išplėšti. Esame svetingoj ir turtingoj Kanadoj. Mokyklos stengiasi išauginti jaunuolius gerais šio krašto piliečiais. Lietuviškos gi organizacijos, tėvai ir įvairūs meno vienetai stengiasi priminti ir įskiepyti juose meilę tėvų kraštui — Lietuvai per kalbą, dainą, tautinį šokį bei lietuviškus papročius. Tautinis šokis — patraukliausia priemonė išreikšti jaunatvišką džiaugsmą, praleisti laiką viename būryje. Norint ko nors pasiekti, reikia kantrybės, darbo, pasišventimo, atsižadėjimo malonumų, kuriais kiti jaunuoliai naudojasi, kartais net nuklysdami nuo tikrojo kelio. Tačiau darbas neša ir vaisius.

Genovaitė Breichmanienė, vadovaujanti pagarsėjusiai Hamiltono tautinių šokių grupei "Gyvataras"

Kanada yra įvairiaspalvė. Tokia ji nori ir likti. Šio krašto vyriausybė skatina kiekvieną tautinę grupę ugdyti savo meną ir išlaikyti jį gryną. Būdami gerais lietuviais, būsime ir gerais Kanados piliečiais. Kanados valdžia jau nekartą patikėjo lietuviui jaunuoliui atstovavimą šio krašto. Už tai esame jai dėkingi ir tikimės, kad mums pavestą uždavinį gerai atlikome. Tokiu pavyzdžiu gali būti didelis ir užtarnautas pripažinimas lietuviui jaunuoliui tarptautiniame festivalyje Prancūzijoj ir ten Kanados konsulo pasakyti žodžiai: "Kanada neturėtų problemų, jei visi jaunuoliai būtų tokie, kokius aš šiandien mažiau".

— Kuriuos momentus iš "Gyvataro" veiklos ryškiausiai atsimenate?

— Nepaprastai gražūs momentai buvo išgyventi tautinių šokių šventėse, kur jau čia augęs jaunimas, nematęs Lietuvos, suskridęs iš tolimiausių kampų, taip vieningai ir drausmingai, su tikru dvasiniu pakilimu galėjo duoti pasigėrėtiną spektaklį. Tai mūsų vienybės ir tautinio susipratimo demonstracija. Bet nemažiau įspūdingi tarptautinių festivalių pasirodymai. Kai tik į sceną įžengdavo lietuviai, susilaukdavo stiprios reakcijos iš žiūrovų, pamačiusių mūsų tautinius drabužius, ir dar šiltesnio priėmimo atlikus programą. Vienas tokių ryškiausių momentų buvo išvyka į Prancūziją, kur mums buvo patikėtas atstovavimas Kanados ir kartu mūsų tėvų krašto Lietuvos.

— Vadovaujate "Gyvatarui" nuo 1950 metų, auginate šeimą, dirbat įstaigoj. Kur tiek daug laiko ir energijos randate lietuviškam darbui?

— Tautinis menas man yra labai mielas. Mokytojos profesijai ruošiausi Lietuvoj, tad ir tautiniai šokiai išeivijoj paliko kaip ir dalis mano gyvenimo. Suprasdami mano darbą su "Gyvataru", didelę dalį šeimos rūpesčių nuo mano pečių nuima mama ir vyras.

— Spaudoj teko skaityti Jūsų kandidatūrą 1972 m. tautinių šokių šventės vadovės pareigoms. Ką galite apie tai pasakyti?

— Taip ir aš girdėjau, tačiau jokio oficialaus pakvietimo neturiu ir apie tai nieko daugiau pasakyti negaliu.

Nuoširdžiai padėkojau "Gyvataro" vadovei už malonų pasikalbėjimą, linkėdamas "TŽ" vardu sėkmingai žengti trečiąjį dešimtmetį su dar didesniais laimėjimais lietuviško meno srityje.

K. Baronas

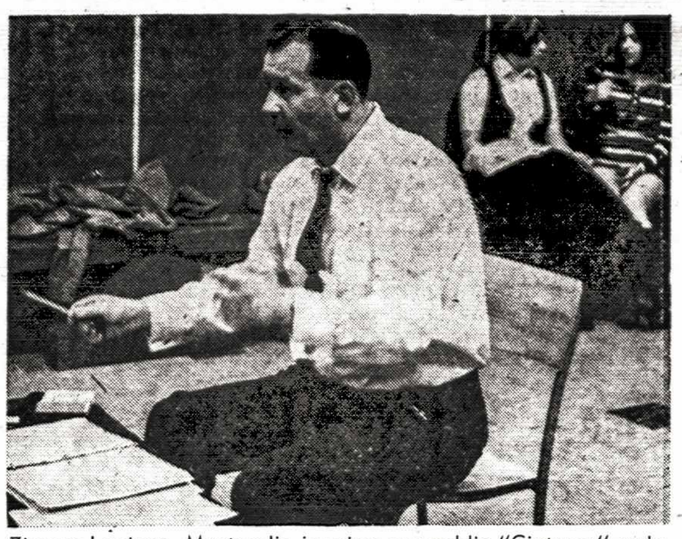

Zigmas Lapinas, Montrealio jaunimo ansamblio "Gintaras" vadovas, repeticijos metu. "Gintaras" su Toronto "Birbyne" koncertuos Montrealy balandžio 4 d. Nuotr. R. Kunnapuu

Tautybių problema ir rusinimas

PRANYS ALSĖNAS

Toronto Akademikų Draugijos pakviestas, dr. Z. Rekašius iš Čikagos kovo 21 d. skaitė paskaitą tema "Tautybių problema ir rusifikacija pavergtoj Lietuvoj". Prieš pradėdamas kalbėti, paskaitininkas išdalino po egzempliorių "Akiračių" (š. m. sausio mėn. numerį), kuriame yra atspausta pirmoji jo studijos dalis "Fizinės rusifikacijos bruožai Lietuvoje." Tai lyg ir jo paskaitinių minčių (pirmosios dalies) iliustracija.

Paskaitininko teigimu, kokia tautybių padėtis dabartinėj Lietuvoj, nelengva susekti. Statistinių duomenų nedaug, be to, nežinia, kiek tos statistinės žinios yra patikimos. Pvz. Klaipėda. Vieni iš ten atvykusieji teigia, kad Klaipėdoj gyvena du trečdaliai lietuvių, o vienas trečdalis rusų, kiti gi sako, jog tenai yra du trečdaliai rusų ir tik vienas lietuvių.

Lietuva esanti padalyta į 44 rajonus. Kiekvienas rajonas leidžia savo laikraštį. Be rajoninių, yra respublikiniai laikraščiai. Lietuvių kalba iš jų didžiausia — "Tiesa", lenkų — "Czerwony Sztandar", rusų — "Sovietskaja Litva".

1959 m. gyventojų surašymo statistika okupuotoj Lietuvoj buvusi pirmoji. Šiais metais, sausio 15 d., vėl buvęs gyventojų surašymas, bet duomenys būsią paskelbti tik po dvejų metų.

Šio meto Lietuva pergyvenanti didelį darbo jėgos trūkumą. Trūkstamieji skaičiai įvežami iš Sov. Sąjungos. Daugiausia rusai. Paskutiniojo meto jų importas — 41.000. Planavimo ministeris Drobnys siūląs turimus fabrikus tik moderninti, bet nebeplėsti. Iš Sov. Sąjungos darbo jėgos beveik nebesą galima įvežti dėl sovietų-kiniečių konflikto.

Pagal tautybes, dabartiniu metu lietuvių esama 80%. Toks skaičius išliksiąs ilgesnį laiką. Vilnius esąs labai išaugęs. Jo gyventojų skaičius padidėjęs daugiau kaip 100.000, lyginant su buvusiu skaičiumi — apie 200.000. Lietuvių Vilniuje esama apie 40%. Tenai, kaip sostinėj, esanti ir komunistinė valdžia. Ji gyventojų skaičiaus (ypač lietuvių) kėlimu daugiausia ir besirūpinanti. Klaipėda likusi be inteligentų. Buvęs planuotas ten steigti statybos institutas, bet valdžios buvę nulemta taip, kad jis įsteigtas Vilniuje. Pastarasis ir dar padidinsiąs Vilniuje lietuviško elemento svorį. Nors ir komunistai (valdžios žmonės), bet esą rūpinasi, kad Lietuva būtų lietuviška.

Klaipėdos gyventojų (tautybėmis) statistika ilgai nebuvusi paskelbta. Dabar pranešta, jog ten esama 56% lietuvių. Lietuvių (bet ir rusų) skaičiai didėja. Kiek tie duomenys patikimi, sunku pasakyti, bet, sakoma, nūdieniai Lietuvos kaimai — 86% lietuviški; miestuose lietuvių esama 69%. Paskutiniu metu iš kaimų žmonės veržiasi į miestus.

Apie rusifikaciją dabartinėj Lietuvoj gyventoju skaičiai esą (tautybėmis) mažai ką paaiškina. Tenai vykstanti daug baisesnė kultūrinė rusifikacija. Masinių trėmimų šiuo metu iš Lietuvos, bent tokių, kokie jie buvo 1941 m. ir tuoj po II pas. karo, šiuo metu nebesa. Kraštas tautiniu požiūriu galis ir likti lietuviškas, bet rusiškas (ypač bolševikinis) galvojimas galįs gana giliai įsiskverbti, nes krašte išskirtinai pabrėžiama rusų tautos rolė.

Kultūrinės rusifikacijos anraiškas paskaitininkas nurodė knygu leidimo srityje. 1946 m. buve išleista 93% knygų lietuviu kalba, likusi dalis — rusų; 1950 m. lietuviu kalba — 85%, rusu — 11%, kitos — kitomis kalbomis; 1955 m. liet. kalba jau tik 70%, rusų — 19%, kitos — lenkų; 1960 m. lietuvių kalba — 80%; 1965 m. liet. kalba—73%, rusu—20%. Sportinė spauda ir literatūra — 87% (lietuviškiausia).

Knygų autoriai (pagal statistiką): lietuvių 40%, rusų 20%, kiti 12%. Likutis — užsieniniai vertimai.

Baisiausia (ypač kultūrinė) rusifikacija tenai vykusi nuo 1940 iki 1955 m. Nuo 1955 m. padėtis šiek tiek pagerėjusi. Išvada: lietuvių gyventojų sudėtis beveik nebesikeičianti. Rusifikacija vykstanti ir, atrodo, toliau vyksianti kultūrinėje srityje. Charakteringa šiuo metu padėtis Lietuvoje esanti lenkų mažumos. Jie tenai inteligentų beveik neturi. Jų mokyklų skaičius nuolat mažėja, vaikai pereina mokytis į rusiškąsias mokyklas. Mat, jie, ypač po II pas. karo, nenorėjo mokytis lietuvių kalbos "iš didelio honoro", o dabar negali studijuoti lietuvių augštosiose mokyklose, nes tenai dėstoma lietuviškai.

Po paskaitos buvo persikelta pas L. Adomavičių, kur, priėmimo metu, kilo gana karštos diskusijos, bet jau nebe paskaitos tema, o pasaulėžiūriniais, ypač "Akiračių" klausimais, nes dr. Z. Rekašius yra vienas iš to ménraščio redaktorių. Jų kolektyvas viešai pasisako už kultūrinį bendravimą su pavergta Lietuva, nepaisant veiksnių nustatytų gairių.

DU VAIDINIMĖLIAI VAIKAMS

VYTAUTAS A. JONYNAS

Atklydusi iš anapus pusiaujo, iš tolimo Sidnėjaus, Avos Saudargienės knygelė **"Sigutė"** ir **"Buvo broliai devyni"** daug kuo neįprasta. Visų pirma savo išore. Neaišku, kodėl Australijos L. B. Kultūros Fondas finansavęs šios knygutės išleidimą, taip nusipigino suglaudindamas į vienos brošiūrėlės rėmus du dalykėlius. Juo labiau, kad jie iliustruoti dviejų dailininkų, kaip kad sakoma metrikoj (skaitytojas, tiesą sakant, to nebūtų pastebėjęs). Tekstai k a ž k o d ė l spausdinami sankryžmai. Skaitytojas vidury leidinio staiga pastebi, kad sekantis tekstas spausdinamas galva žemyn, iš kito galo. Paprastai tai praktikuojama spausdinant visokių valdiškų įstaigų metinius pranešimus dvikalbėse šalyse, kaip pvz. Kvebekas. Nemažiau keista, kad "režisūrinės pastabos", kurios aiškiai yra leidinio pratarmė, atsiranda knygutės viduryje.

Antras neįprastas dalykas. teisingiau dalykas, nuo kurio norėtųsi atprasti, tai pažymėtinai menkas Saudargienės vaidinimėlių literatūrinis lygis. Šitai gal mažiau pastebima "Sigutės" inscenizavime. Jis rašytas proza. Kažkaip mūsų liaudies pasaka turi savyje pakankamai dramatiškumo, ir dirbtinai į sceną įvedamų statistų būrys veiksmo nesužlugdo. Tiesa, veikėjų nė nemanoma individualizuoti. O gaila! Bala nematė pamotės raganos ir jos dukros, bet juk yra tokie simpatiški, filosofiški personažai, kaip karvė, antelė, kalaitė. Autorė juos nuskriaudžia. Nuskriaudžia ir pačius vaikus vaidintojus. Saudargienė teisingai pastebi "režisūrinėse pastabose":

Kas labiau patraukia vaikus, jei ne vaidyba? Su kokiu entuziazmu jis vazduoja kareivį, gaisrininką ar mašinistą, pamėgdžioja gyvulius ir paukščius, net ir pats sukuria fantastiškas būtybes.

Tekstas privalėtų padėti vaikams lavinti savo vaizduotę, improvizuoti. Deja, to mes nepadarom vardan lietuvybės. Kilnius teatrinius tikslus užgožia utilitaristiniai uždaviniai — suvaryt spektaklin kiek galint didesnį mokinių skaičių. Autorė rašo:

Sidnėjuj mes buvome įtraukę į vaidinimą visus savaitgalio mokyklos mokinius, kurių buvo apie 40. Atitinkamai sugrupavus, galėjom juos visus išleisti į mūsų mažutę sceną. Vaikų pasitenkinimas ir entuziazmas davė nuostabių rezultatų. Visi, pradedant septynmečiais ir baigiant keturiolikmečiais, išmoko visą veikaliuką mintinai ir nesant repeticijoje pagrindiniam veikėjui, spontaniškai choru recitavo jojo žodžius.

"Sigutėj", kaip sakėm, tų "jungtinių chorų" lyg ir mažiau. Užtat "Buvo broliai devyni" kimšte perkimštas visokiais zuikučiais, žiogeliais, laumėmis, žvejais, Rudžiais, pelėdom ir kuo tik nori. Deja, jie ne kažinką randa veikti scenoje. Veikalas statiškas ir gerokai nuobodus. Parašytas neįmanomomis eilėmis. "Wunderkindai" tie Sidnėjaus mokinukai, jei išmoko jį atmintinai, nes tokio nesklandaus rimavimo bei tarabiško ritmo reiktų gerai lietuvių literatūroj pajieškoti. Nežinia, ar tai autorės "furor scribendi", ar ji buvo pramačiusi dar ir Pasakotoją, bet net ir scenos nurodymai parašyti ne proza, o vis tom pačiom netašytom eilėm. Vargu, ar šis veikaliukas užpildys trūkumą tinkamų draminių veikaliuku vaikams, kuriuo nusiskundžia Saudargienė "režisūrinėse pastabose".

Leidinyje atspausdintos dainuojamų dainų ir liaudies žaidimų melodiju gaidos. Jos gali praversti šeštadieninės mokyklos mokytojams. Muzika — daugiausia B. Kiverio.

Ava Saudargienė, SIGUTĖ. Išleido Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Kultūros Taryba. Piešiniai Algio Pluko.

Ava Saudargienė, BUVO BROLIAI DEVYNI. Išleido Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Kultūros Taryba. Iliustracijos U. Kazokaitės. Sydney, NSW 1968.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE, garsiausioje pasaulio vietoje, jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KŪRĖJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

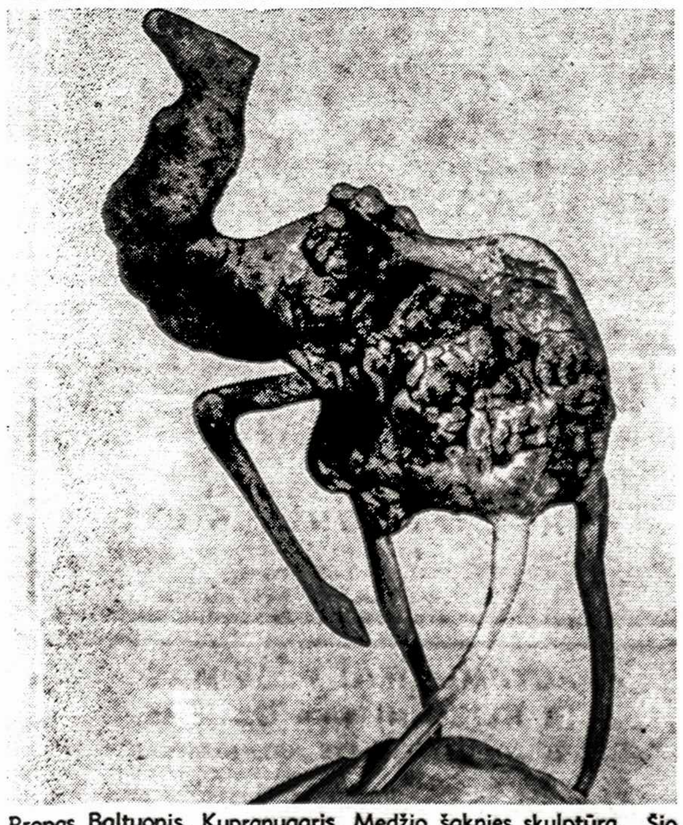

Pranas Baltuonis, Kupranugaris. Medžio šaknies skulptūra. Šio dailininko darbų paroda įvyks Hamiltono Jaunimo Centre balandžio 11—12 dienomis

EKSKURSIJA EUROPON

1970 metų birželio 4 - 20 dienomis,

įskaitant 10 dienų Vilniuje bei jo apylinkėse.

Registruotis iki šių metų balandžio 15 dienos.

Tikslesnių žinių apie kelionės išlaidas ir kelionės formalumus teirautis kelionių įstaigoje

V. Bačėnas, tel. 278-7261 (Toronto)

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 LAKESHORE ROAD EAST, PORT CREDIT, ONTARIO

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"LAIŠKAI LIETUVIAMS" savo dvidešimtmetį nutarė atžymėti straipsnio konkursu suaugusiems ir jaunimui. Konkurso tema: suaugusiems — "Kuriuo keliu pasukti į kūrybingą ir vieningą darbą" (socialiniu, kultūriniu ir politiniu požiūriu), jaunimui — "Jaunimas dabarty ir ateity" (koks mūsų jaunimas yra dabar, ką jis vertina, ko siekia, kokia numatoma jo ateitis). Konkursiniai straipsniai turi būti neilgesni kaip 3.000 žodžių. Juos, pasirašytus slapyvardžiu su atskirame vokelyje pridėta tikrąja pavarde ir autoriaus adresu, prašoma siųsti iki š. m. birželio 30 d. "Laiškų Lietuviams" redakcijai, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Jaunimo konkurse leidžiama dalyvauti tik moksleiviams ir studentams, kurie taipgi gali įsijungti ir į suaugusiųjų konkursą. Abiejų grupių konkursinius rašinius įvertins atskiros komisijos. Konkurso premijos: suaugusiųjų grupėje I — $100, II — $75, III — $50, jaunimo grupėje I—$50, II — $30 ir III — $20.

STASYS BARAS, čikagietis tenoras, įveikęs jį užklupusį laringitį, sėkmingai užbaigė koncertų seriją Australijoje — kovo 11 d. Melburne, kovo 13 d. Sidnėjuje ir kovo 15 d. sostinėje Kanberoje. Didžiąją programos dalį sudarė lietuvių kompozitorių kūriniai: M. Petrausko "Pavasario daina", S. Šimkaus "Vai, kur nužėgliuos?", J. Tallat-Kelpšos "Liepė tėvelis", "Ne margi sakalėliai", A. Kačanausko "Kur prapuolė tas kelelis?", K. V. Banaičio "Aš šią naktį", J. Karnavičiaus "Radvilos Perkūno", K. V. Banaičio "Jūratės ir Kastyčio", J. Gaidelio "Danos" operų arijos. Tarptautinei klasikai atstovavo S. Baro išpildomos arijos iš G. Bizet "Carmen", A. Ponchielli "La Giocondos", U. Giordano "Andrea Chenier", L. Halevy "Žydės" ir G. Puccini "Toscos". Svečiui iš Čikagos talkino Australijos lietuvių lyrinis sopranas Genovaitė Vasiliauskienė dainomis, operų arijomis, G. Bizet "Carmen" Mikaelos ir Don Jose duetu. Akompanavo Adelaidės valstybinio radiofono pianistė Shirley Hicks.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTUS kovo 21-22 d. d. Elizabeth, N. Y., Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos bažnyčioje ir Brooklyn, N. Y., Apreiškimo parapijos bažnyčioje surengė jungtinis šių parapijų choras, diriguojamas vadovų Vinco Mamaičio ir Algirdo Kačanausko, talkon pasikvietęs kompoz. Juozą Stankūną, solistus Louise Senken, Eleonorą Marcis ir Stasį Citvarą. Be solistų atskirų pasirodymų, dėmesio centre buvo su jų talka atliktos Č. Sasnausko "Requiem" trys dalys — "Sequentia", "Libera", "Salve Regina", T. Dubois oratorijos "Septyni paskutinieji Kristaus žodžiai" ištrauka "Garbinam Tave, Kristau".

REŽ. E. RYMA-RYMAVIČIŲ ir jo teatrinę veiklą plačiais rašiniais atžymėjo Argentinos sostinės Buenos Aires dienraščiai ryšium su "El Camino de la Cruz" ("Kryžiaus kelio") spektakliais kovo 26-27 d. d. Švč. Širdies bazilikoje. Kovo 30 d. Buenos Aires Teatro del Norte scenoje premjeros susilaukė jo režisuotas veikalas "El Accidente" ("Nelaimė").

JUOZAS BOLEY-BOLEVIČIUS, niujorkietis aktorius, su amerikiečių teatralų grupe gastroliavo Floridoje. Kardinolo vaidmenį Barry Morse veikale "Hadrian VI" jis atliko Fort Lauderdale Parker House teatre ir Miami apylinkėse įvykusiuose spektakliuose.

PRANO BALTUONIO, montrealiečio dailininko, medžio šaknų skulptūrų parodą kovo 20-22 d. d. Klevelando lietuvių naujosios parapijos salėje surengė JAV LB Klevelando I ir II apylinkės valdybos.

PASAKĄ "RAUDONOJI KEPURAITĖ" Niujorke, Apreiškimo parapijos salėje, kovo 15 d. suvaidino Maironio lituanistinės mokyklos mažieji aktoriai. Pasaka buvo sumodernininta, jos vyksmą perkėlus iš miško į miestą, kurio parkuose ir gatvėse siaučia vilkai, senelę su katinėliu ir gaidžiu įkurdinus parko pakraštyje. Spektaklį režisavo Tadas Alinskas, šokius paruošė Jadvyga Matulaitienė, scenovaizdžius sukūrė Paulius Jurkus.

DR. H. BUDDENSIEGO V. Vokietijoj leidžiamo žurnalo "Mickiewicz-Blaetter" 1969 m. 40-41 sąsiuvinyje skaitytojai supažindinami su kun. Antanu Vienažindžiu. Jo pasakėčią "Vilkas ir ožys" hegzametru išvertė pats dr. H. Buddensieg, eilėraštį "Oi dainos, dainelės" — Vilniuje gyvenąs E. Kavolis, kuris taipgi yra parūpinęs šiam žurnalo sąsiuviniui vertimus dviejų Juozo Macevičiaus eilėraščių ir lietuvių liaudies pasakos "Eglė žalčių karalienė" su eiliuotais intarpais. Dr. H. Buddensiego lituanistinę veiklą atskleidžia vilniečio kalbininko K. Doveikos straipsnis "Lietuvių literatūros tyrinėtojai". Lituanistams bus įdomus G. Štrobelio straipsnis apie Adomo Mickevičiaus kelionę Vokietijoje bei jo kūrinio "Farys" atnaujintas vertimas. Dr. H. Buddensieg skelbia savo įspūdžius iš jau dvyliktos viešnagės Lenkijoje, kur Poznanės universitetas jam suteikė garbės daktaro laipsnį už lenkų ir lietuvių literatūros kūrinių vertimus į vokiečių kalbą. Tokio atžymėjimo kažkodėl vengia Vilniaus un-tas.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO elektronikos fakulteto rūmų salėje įvyko 1969 m. laidos jaunųjų architektų diplominių darbų paroda, kurioje dalyvavo 22 augštosios mokyklos iš visos Sovietų Sąjungos su 165 diplominiais projektais. Parodoje atžymėjimo susilaukė visi devyni Lietuvos atstovai: I laipsnio diplomus laimėjo A. Skublickas, A. Likša, A. Pužauskas ir O. Skorupskaitė, II laipsnio — V. Guogis, V. Taujanskienė, R. Augustienė, F. Jackevičius, R. Buivydas. Visi jie yra Kauno politechnikos instituto auklėtiniai, išskyrus R. Buivydą, architektūrą studijavusį Vilniaus dailės institute. Parodoje buvo išstatyti projektai: A. Skublicko — Kauno viešosios bibliotekos rūmų, A. Likšos — Kauno krematoriumo, A. Pužausko — Kauno teritorinio vystymosi plano, O. Skorupskaitės — Trakų istorinės dalies restauracijos, V. Taujanskienės—augščiausiosios tarybos rūmų, E. Augustienės — poilsio centro etnografiniame R. Lietuvos Ginučių kaime, F. Jackevičiaus — Lietuvos Mokslų Akademijos institutų komplekso ir R. Buivydo projektas "Kultūros centras naujame mieste".

DAILININKŲ SĄJUNGOS Kauno skyrius surengė pirmąją individualią jauno dailininko Ričardo Vaitiekūno tapybos darbų parodą. Jos eksponatai — peizažai, natiurmortai, ciklas "Vaikystė", groteskiniai paveikslai "Šokis", "Alkoholikas".

CHIRURGAS ALGIMANTAS SAUNORIS Vilniaus universiteto medicinos fakulteto mokslinėje taryboje sėkmingai apgynė medicinos mokslų kandidato disertaciją, pagrindine tema pasirinkęs ūmias pankreatitais sergančių ligonių naujus pataloginio proceso gydymo metodus. A. Saunoris yra žymus stalo teniso žaidėjas, buvęs čempijonas. Pernai viešėdamas Kanadoje, jis dalyvavo JAV ir Kanados lietuvių stalo teniso varžybose. Prof. P. Norkūno teigimu, A. Saunorio disertacija turi didelę teorinę ir praktinę reikšmę.

JUOZUI GRUODŽIUI buvo skirtas penktasis ciklo "Lietuvių kompozitorių kamerinė muzika" koncertas Vilniaus parodų rūmuose. Pianistė Aleksandra Juozapėnaitė, M. K. Čiurlionio konkurso laureatė, jį pradėjo J. Gruodžio patetiška keturių dalių I sonata fortepijonui cis-moll. Antrojoje koncerto dalyje skambėjo K. Binkio, L. Giros ir Pr. Būdvyčio žodžiais sukurtos J. Gruodžio dainos — "Rūta", "Visur tyla", "Aš svajojau svajonėlę", atliekamos visasąjunginio dainininkų konkurso laureato L. Muraškos, kuriam akompanavo pianistas J. Borisovas. Koncertą užbaigė smuikininkas Eugenijus Paulauskas ir pianistas Dainius Trinkūnas 1922 m. J. Gruodžio sukurta sonata smuikui ir fortepijonui d-moll.

VILNIAUS KRAŠTOTYRININKŲ RAMUVA specialiu vakaru atžymėjo Motiejaus Slančiausko (1850—1924), aušrininko, knygnešio, tautosakos rinkėjo, gimimo 120-tąsias metines. Pagrindinį pranešimą apie jo gyvenimą ir darbus padarė Kaune veikiančio respublikinio literatūros muzėjaus darbuotoja M. Macijauskienė. Atsiminimais dalijosi buvęs M. Slančiausko mokinys B. Balta, 73 metų amžiaus Reibenių kaimo gyventojas, iš žmonių surinkta medžiaga — kraštotyrininkas J. Petrulis ir mokytojas P. Budraitis iš Skaistgirio vidurinės mokyklos. M. Slančiausko užrašytas pasakas, sakmes ir pasakojimus skaitė M. Kudrauskaitė, J. Jūras, S. Beržinis ir V. Juknaitė.

PROF. VIKTORAS RUOKIS, vienas Lietuvos žemės ūkio akademijos steigėjų, ilgametis dirvožemio katedros vedėjas ir gausių veikalų autorius, atšventė 85 metų amžiaus sukaktį. Kovo 11 d. jį Kaišiadoryse akademijos dėstytojų ir studentų vardu sveikino rektorius Z. Urbonas, prorektorius mokslo reikalams V. Danilevičius, mokslininkai ir buvę mokiniai. Iš prof. V. Ruokio darbų minėtini: dviejų laidų susilaukęs "Dirvožemio mokslas", "Kristalografija, mineralogija ir petografija", "Kristalografija ir optinė uolų mineralogija", jo pastangų dėka su kitais mokslininkais paruoštas ir 1951 m. išleistas Lietuvos dirvožemio žemėlapis.

GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS muzėjų P. Cvirkos g-vės name, kuriame 1932-43 m. gyveno Panevėžio naujosiose kapinėse palaidota rašytoja, įrengė Panevėžio kraštotyros muzėjaus darbuotojai. Dviejuose mažuose kambarėliuose sutelkti jos baldai, knygos, jai rašyti J. Tumo-Vaižganto laiškai. Dalis eksponatų G. Petkevičaitę-Bitę pristato kaip moterų veikėją, Moterų Sąjungos steigimo inciatorę, pirmininkavusią 1907 m. Kaune įvykusiam pirmajam Lietuvos moterų kongresui. Čia yra ir jos 1911 m. Petrapilyje skaitytas referatas "Susipratusi moterė, kaipo visuomenės tvarkos atnaujinimo šulas".

KOMPOZ. JULIUS JUZELIŪNAS savo kūrybinį repertuarą papildė sutartinėmis balsui su birbynės ir kanklių palyda. Jo naująjį koncertą vargonams ruošiasi atlikti senojoje Vilniaus katedroje vargonų virtuozas Leopoldas Digrys, o styginį kvartetą nr. 3 jau repetuoja Vilniaus filharmonija.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

HIGH PARK, $3.900 įmokėti, 6 kambarių, 2-jų augštų mūro namas su garažu ir plačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė, įrengtas rūsys, kilimai, arti požeminio ir parko.

SWANSEA, $4.900 įmokėti, 6 kambarių, 2-jų augštų mūro namas, 2 garažai, moderni virtuvė. Arti susisiekimo ir krautuviu. Tuojau galima užimti.

WINDERMERE AVE., $5.900 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų mūrinis namas, garažas ir įvažiavimas, 2 modernios virtuvės, dideli kambariai, atvira skola, naujas šildymas. Arti požeminio traukinio.

RONCESVALLES - GEOFFREY, 7 butų mūrinis pastatas su 5 garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, patogi vieta. Viena atvira skola. Prašo $35.000 įmokėti. Ši vieta turi įvairių galimybių.

OLD MILL — BLOOR, $15.000 įmokėti, 7 kambarių, gero mūro namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Vandeniu, alyva šildomas, dideli kambariai. Arti požeminio ir krautuvių.

HIGH PARK, $15.000 įmokėti, 12 kambarių dvibutis (duplex), 2-jų augštų mūrinis namas, 2 garažai, privatus įvažiavimas, didelis sklypas (50 x 160). Viena atvira skola.

GLEN AGAR, $12.000 įmokėti, 6 kambarių, 3 miegamųjų vienaaugštis namas. Moderniai įrengtas rūsys su židiniu. Viena skola iš 5%. Arti centro.

KINGSWAY, $5.000 įmokėti, 5 kambarių vienaaugštis, mūro namas, garažas ir privatus įvažiavimas, moderni virtuvė, kilimai. Arti požeminio.

Reikalingi namai pardavimui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10 - 3
Antr. uždaryta
Treč. uždaryta
Ketv. 10 - 3 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 3 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams 8%
už term. indėlius 2 metams 7½%
už term. indėlius 1 metams 6¾%
už depozitus-čekių s-tas 5½%
už šėrus numatoma 6%

IMA:

už asmenines paskolas 9%
už nekiln. turto paskolas 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2000 ir asmeninių paskolų — iki $5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaidas.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

GRAVENHURST — MUSKOKA VASARNAMIS, 6 erdvūs kambariai, tinkamas gyventi ir žiemą. Parduodamas su visais baldais. Didelis medžiais apaugęs sklypas, 168 pėdos ant gražaus ežero kranto su puikia laivams prieplauka. Tik 3 mylios nuo Gravenhurst miesto. Prašo $12,800 su maždaug $6-7.000 įmokėjimu.

BLOOR — INDIAN GROVE, 8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas ir privatus įvažiavimas. Arti požeminio susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti $6,000.

NEW TORONTO — 27TH ST. Dirbantiems šioje apylinkėje tikrai geras pirkinys. 6 kambarių vienaaugštis, naujai atremontuotas ir išdekoruotas. Sklypai 50 x 212, privatus įvažiavimas, garažas. Įmokėti tik $3.500. Prašoma kaina $26,500.

ANNETTE — HIGH PARK AVE, gražių plytų namas, 8 kambariai per du augštus, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas. Įmokėti apie $10,000.

PINEWOOD AVE. — ST. CLAIR, naujos statybos tributis (triplex), 17 didelių kambarių. Įmokėti $20.000. Viena skola iš 9½%.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIEŠKOTE GERŲ EUROPIETIŠKŲ DEŠRŲ — KUMPIŲ — ŠVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ?

visa tai rasite tik

tip-top MEATS

delicatessen krautuvėse

SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. —
Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

JANE — ANNETTE, $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų po 2 miegamuosius, 10 metų senumo. Kaina $50.000.

AVENUE RD. — EGLINTON, $12,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, 4 butų pastatas, butas po 5 kambarius, 4 rūsiai ir skalbyklos, 4 mūro garažai, prie geriausio susisiekimo ir prekybos centrų. Prašoma kaina $78,000.00.

SWANSEA, $20.000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-jų butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūsys, trys modernios virtuvės, trys keturių gabalų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina $50.000; viena atvira skola.

ST. CLAIR — BATHURST, $15,000.00 įmokėti, mūrinis, atskiras, geltonų plytų, priekis tikrų akmenų, visi butai po 5 kambarius, privatus įvažiavimas, 9 metų senumo. Prašoma $95,900.00.

BLOOR — DOVERCOURT RD., $8,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per 3 augštus, 2 garažai, prie pat požeminio susisiekimo, geras pajamų namas.

Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

KLB švietimo komisija jau gavo šeštadieninių mokyklų mokinių pernai paskelbto konkurso rašinių, iškarpų iš laikraščių ir lietuviškos veiklos dienoraščių konkursų rezultatus, t. y. pirmas tris vietas mokyklose laimėjusiųjų darbus. Jie dabar atitinkamų komisijų atrenkami visos Kanados mastu. Pirmieji trys jaunesniųjų grupėje ir pirmieji trys vyresniųjų grupėje bus premijuojami. Dailiojo skaitymo ir deklamavimo premijoms atrinkti mokyklose laimėjusieji pirmas tris vietas gegužės 10 d. susirinks Toronte. Čia taip pat visuomenei bus iškilmingai pristatyti visi atvykusieji visų konkursų švietimo komisijos premijas laimėjusieji. Jiems bus įteiktos premijos. Šiems konkursams, be anksčiau skelbtų aukų, dar gauta $50 iš Montrealio lietuvių kredito unijos "Litas".

Gautas laiškas iš okupuotos Lietuvos Juozui Kalinskiui, gyv. Toronte. Rašo Jogėla Vladas iš Grumblių k., Šilutės raj. Atsiimti "TŽ" administracijoj.

SPORTAS

ŠACHMATININKAI Į LIETUVĄ?

Turimomis žiniomis, šią vasarą planuojama išeivijos šachmatininkų kelionė į pavergtą Lietuvą, kur minimas Lenino šimtasis gimtadienis. Ji būtų panaši į krepšininkų išvyką. Grupė susidėtų iš 20 žmonių, kurių tarpe būtų 10 žaidėjų ir 10 palydovų ar šeimos narių. Numatoma skristi lėktuvu iš Čikagos liepos 13 d. rytą, sustoti Niujorke, Briuselyje ir Maskvoje. Liepos 15 d. grupė nusileistų Lietuvos sostinėj. Tuo metu Vilniuje rengiama dainų šventė skirta, be kitko, Leninui pagerbti. Dėl didelės spūsties sostinėj, šachmatininkams tektų kelias dienas praleisti Trakuose.

Pirmos rungtynės greičiausiai įvyktų liepos 20 d. su Vilniaus rinktine, vėliau — Druskininkuose, Trakuose, Kaune ir Šiauliuose. Numatomi tarptautiniai susitikimai Stockholme, Paryžiuje ar Miunchene.

Kelionei finansuoti numatoma rinkti aukas, panašiai kaip ir krepšininkams. Kelionė ir visas išlaikymas Lietuvoje kainuotų apie $550. Iniciatyvos ėmėsi keli Čikagos lietuviai, o iš "anapus" — V. Kazakevičius. Taigi, tie patys asmenys, kurie organizavo ir krepšininkų išvyką, sukėlusią tiek daug erzelio lietuvių visuomenėje. Nemažiau erzelio sukels, atrodo, ir šachmatininkų išvyka, jeigu ji įvyks. **K. B.**

NAUJAI IŠRINKTOJI ŠALFASS valdyba Toronte pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Sigitas Krašauskas, I vicepirm. Aloyzas Kuolas, II vicepirm. Jonas Gustainis, gener. sekr. Jonas Danaitis, ižd. ir posėdžių sekr. Jonas Uogintas, narys spec. reikalams — Algimantas Nausėdas, narys — Antanas Supronas.

SPORTAS LIETUVOJE

Pabaltijo ir Gudijos vandensvydžio pirmenybės įvyko Vilniuje. Laimėjo Lietuvos I rinktinė. Jaunių pirmenybėse I v. laimėjo gudai; lietuviams atiteko III.

Profsąjungų stalo teniso pirmenybėse Vilniuje vėl gerai pasirodė D. Semaškaitė. Pogrupių žaidimus ji baigė pirmąja, bet pusbaigmyje pralaimėjo buvusiai Sov. Sąjungos meisterei Pogusovai. D. Semaškaitė iškovojo III v.

Sov. Sąjungos augščiausios moterų krepšinio lygos pirmenybėse Kauno Politechnika netikėtai nugalėjo Sov. Sąjungos ir Europos meisterį Rygos TTT 71:70 (31:32).

Lietuvoje lankėsi R. Vokietijos Erfurto apygardos boksininkai, kurie čia turėjo draugiškas rungtynes su Lietuvos Darbo rezervų rinktine. Rungtynes laimėjo lietuviai 9:3.

SPORTAS VISUR

Rusų stipruolis — sunkumų kilnotojas V. Aleksejevas pirmasis pasaulyje peržengė 600 kg ribą. Trim veiksmais jis iškėlė 212,5 + 170 + 217,5 kg. Ankstyvesnis jo paties rekordas buvo 595 kg.

Europos uždarų patalpų lengv. atletikos pirmenybės įvyko Vienoje. Estas T. Lepik šuolyje į tolį laimėjo I v. — nušoko 8,05 m.

Studentų žiemos universijada įvyks balandžio 3-9 d. Suomijoje. Dalyvaus 800 studentų iš 27 šalių.

Tarptautinį "cross - country" bėgimą Prancūzijoje individualiai šiais metais laimėjo britas M. Tagg. Britanija laimėjo ir komandines varžybas. Kanada šiose varžybose buvo IX.

Davis taurės lauko teniso varžybose Brazilija įveikė Venecuelą 3:0.

VYČIO ŽINIOS

V. Nešukaitytė vėl Amerikos meisterė. Prieš dvi savaites Detroite įvykusiose Amerikos stalo teniso pirmenybėse V. Nešukaitytė laimėjo I vietą ir trečią kartą tapo Amerikos meistere. Baigmėje ji nugalėjo buvusią Britanijos rinktinės žaidėją I. Ogus 21:10, 21:11; 21:18. Pirmenybės sutraukė daug gerų žaidėjų.

F. Nešukaitytė irgi dalyvavo tose pačiose pirmenybėse, tačiau jai sekėsi blogiau. Mergaičių grupės varžybose ji pasiekė ketvirtbaigmį ir mišraus dvejeto varžybose pusbaigmį.

Kovo krepšininkai viešėjo Toronte ir žaidė draugiškas rungtynes su Vyčiu. Vytiečiams sunku buvo žaisti prieš augštaūgius koviečius ir rungtynes laimėjo tik vienu tašku 80:79. Žaidė: Duliūnas 18, Sodonis 4, Kaknevičius R. 4, Kaknevičius V. 4, Nacevičius 2, Sepulis 3, Faryniasz 18, Barkauskas, Ignatavičius 27.

Š. Amerikos žaidynėse dalyvaus tik jaunių A krepšininkai.

Krepšinio treniruotės Prisikėlimo salėje po Velykų vyks sena tvarka. Treniruotės bus tęsiamos iki žaidynių. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Atvirame stalo teniso turnyre Detroite kovo 20-22 d. dalyvavo ir keletas lietuvių. Iš Aušros klubo ryžtingai žaidė Paulius Klevinas, 12 m. Jis išdrįso pasipriešinti net trim jaunių grupėm — 17, 15 ir 13 metų amžiaus. Po 8 valandų žaidimo Paulius pralaimėjo 15 m. grupėje. Išsekus jėgom, tą dieną jis laimėjo tik vieną kitą žaidimą. Sekmadienį Pauliui pavyko iškovoti 13 m. berniukų grupėje II v. Jis pralaimėjo JAV čempijonui M. Veillette. **J. K.**

Aušros klubo krepšininkai dalyvaus Čikagoje rengiamose Š. Amerikos krepšinio pirmenybėse balandžio 18-19 d.d.

Po parapijos salės grindų atnaujinimo treniruotės vėl vyksta įprasta tvarka: pirmadieniais ir ketvirtadieniais — vyrai ir jauniai, antradieniais — mergaitės, trečiadieniais — Vytis. Stalo teniso treniruotės vyksta trečiadieniais. Golfo treniruotės — betkada, išskyrus penktadienį ir, jei salė užimta, šeštadienį.

Aloyzas Kuolas, klubo korespondentas, sugrįžo iš atostogų iš South Carolina, kur aplankė savo dukterį.

KOVO ŽINIOS

Baigėsi CYO turnyras. Dalyvavo mūsų jauniai A (iki 18 m.). Pirmame rate jie išsikovojo I vietą ir pasirodė kaip pajėgiausia komanda. Tik peržaidžiant dėl taurės mūsiškius lydėjo nesėkmė ir teko pralaimėti vos keliais taškais italų parapijos komandai.

Mergaitės (iki 14 m.) irgi baigė miesto lygos žaidynes. Nors pirmus metus jos žaidžia, bet pasirodė labai gerai: iš 9 komandų išsikovojo V vietą. **Z. R.**

RYAN & ODETTE

LAIDOTUVIŲ NAMAI

Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VĖSINIMO SISTEMA •
• RŪPESTINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette
Morley D. Hogle
Directors

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI

TEL. LE. 5-1944

Port Credit, Ont., gimnazija 50 metų sukakties proga surengė vaidinimą N. Gogolio "Revizorius". Ši komedija buvo suvaidinta kovo 4, 6 ir 7 dienomis. Aktorių tarpe buvo ir Tomas Regina, atlikęs Korobkino vaidmenį, o grimuotojų tarpe — Rasa Mažeikaitė. Abu yra skautai. Tomas jau būdamas vilkiuku pradėjo skudučiuoti velionies v. s. Stp. Kairio grupėje; vėliau pasirinko birbynę. Šis ir kiti faktai rodo, kad jaunimas, kuris dalyvauja lietuviškose organizacijose, yra pranašesnis už jose nedalyvaujančius.

Toronto medžiotojų ir žūklautojų klubas "Tauras" išsirinko naują valdybą 1970 m.: pirm. J. Račys, vicepirm. J. Juodikis, sekr. J. Šimkus, ižd. J. Lasys, ūkio adm. J. Ališauskas ir J. Lukošiūnas, jaunimo reikalams — K. Žulys, medžiotojų — A. Adomas, žūklavimo — J. Pažemeckas, ryšininkas — K. Budrevičius. Naujoji valdyba surengė kovo 14 ir 15 d. išvyką į klubo ūkį, kurios metu buvo iškirsta apie 1000 pėdų ilgio linija elektros stulpams ir sugauta 17 lydekų Debow's ežere. Didžiausią žuvį pagavo A. Čeponis ir už tai laimėjo $10 prizą. Balandžio 4 ir 5 d. organizuojama nauja išvyka — norima užbaigti liniją iki uodų atsiradimo. Išvykai vadovauja J. Ališauskas; tel. 277-8717. Balandžio pabaigoj klubas planuoja surengti stintų balių. Gegužės 9 d. ūkyje įvyks medelių sodinimas. Jau užsakyta 2000 pušaičių. Visus narius ir draugus valdyba kviečia dalyvauti klubo parengimuose ir išvykose.

Gudai kovo 25 d. minėjo savo krašto nepriklausomybės paskelbimo 52-ąją sukaktį. Tą dieną gudų vėliava buvo iškelta prie miesto rotušės. Dienraštis "The Globe a. Mail" atspausdino trumpą K. Akulos laišką, kuriame išreiškiama padėka Toronto miesto valdybai už leidimą iškelti vėliavą, simbolizuojančią gudų tautos kovą už nepriklausomybę, kuri 1918-19 m. trukusi vos vienerius metus.

Ateitininkų žinios

Studentams, kurie ruošiasi įžodžiui, egzaminai bus šį šeštadienį, balandžio 4 d.

Jaunesnieji berniukai ir mergaitės, kurie dar nėra davę įžodžio, renkasi šeštadienį, balandžio 4 d., 3 v., į ateitininkų kambarį.

Į ateitininkų šventę, kuri įvyks balandžio 11 ir 12 d., atvažiuoja svečių iš kitų kuopų. Šeštadienį po pietų visiems bus bendras susirinkimas, po to — trumpas religinis susikaupimas. Šeštadienį vakare St. Joan of Arc salėje bus jaunimo šokiai, o tėvams ir sendraugiams — bendra vakarienė Prisikėlimo par. parodų salėje. Šeštadienį ir sekmadienį kalbėtoju bus A. Sabalis iš Niujorko.

"Pirmyn Jaunime" pasirodys sekmadienį, balandžio 12, ir bus pardavinėjamas prie abiejų parapijų.

Kaip su "Ateities" prenumerata? Kas dar nesumokėjo, paskubėkite! "Ateities" atstovai Toronte yra A. Bumbulis ir R. Girdauskaitė.

1910 — 1970. Ką tai reiškia? Šie metai yra ateitininkų jubiliejiniai metai. Per 60 metų ateitininkų sąjūdis išliko jaunas ir šiuo metu tremtyje, pajusdamas laiko reikalavimus, apie save suburia didelį būrį jaunimo.

Skautų veikla

• Kovo 25 d. staigios mirties ištiktas mus paliko v. s. prof. Stepas Kairys, vienas iš studentų skautų Korp! Vytis įkūrėjų Kaune ir vadovų, tos pačios korporacijos atkūrėjų Vokietijoje, III-sios tautinės stovyklos prie Baltijos viršininkas, eilės skautiškų dainų kompozitorius, "Skautų Aido" vyr. redaktorius 1951-57 m. LSB vyr. skautininkas, nuolatinis stovyklų vadovas ir dainų instruktorius, tautinių instrumentų skautuose atgaivintojas, jų mokytojas, patyręs skautininkas-vadovas, šios kadencijos garbės teismo narys, pavyzdingas ir nenuilstantis lietuviškos skautybės puoselėtojas visuose sąjungos laikotarpiuose, Lietuvių Bendruomenės veikėjas, smuikininkas, daugelio ištikimas draugas, skautams nuoširdus brolis ir savo darbštumu sau lygaus pavyzdžio neturinti asmenybė.

Žinia apie jo mirtį žaibiškai aplėkė visą Š. Ameriką. Laidotuvių koplyčioje, kur jis buvo pašarvotas, karstas skendo gėlėse. Šimtai Toronto ir kitų kolonijų lietuvių lankė koplyčią ir su velioniu jautriai atsisveikino. Visą laiką prie karsto stovėjo skautininkų sargyba.

• Balandžio 11 d., 6.30 v.v., šaukiama skautininkų ramovės sueiga v.s. Č. Senkevičiaus namuose 40 Burrows Ave., Islington.

• "Šatrijos" tunto "Dainos" ir Mirgos dr-vės persiorganizavo į tris dr-ves: "Aušrinės" — vad. v. sl. I. Stanionytė, "Dainos" — v. sl. I. Baltaduonytė ir Mirgos — v. sl. B. Paliulytė. **Č. S.**

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-3191

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 1611 Bloor St. W.
LE. 6-2664 Toronto, Ontario

INDIAN TRAIL — BLOOR, $31,900 prašoma kaina; mūrinis namas, 8 kambariai per 3 augštus, 2 garažai, moderni virtuvė, viena atvira skola.

INDIAN RD. — BLOOR, 15 kambarių atskiras pelningas namas, 4 virtuvės, 4 prausyklos, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, 7¾% skola.

HUMBERCREST BLVD., $35.900 pilna kaina, gražus 8 kambarių vienaaugštis, vandeniu šildomas, 2 prausyklos, puikus didžiulis kiemas su vaismedžiais, garažas su privačiu įvažiavimu, 7½% mortgičius, arti Bloor ir požeminio.

KENNEDY — BLOOR, apie $15.000 įmokėti, 8 dideli kambariai per du augštus, balkonas, vandens apšildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti Bloor gatvės, vienas iš gražesnių namų tame rajone.

BLOOR — RUNNYMEDE — KRAUTUVĖ, moderniai įrengta, dviejų augštų pastatas, gauna $500 pajamų į mėnesį, labai geroje — judrioje vietoje; prašoma kaina $54.900.

DURIE — BLOOR, $27.500 pilna kaina, atskiras 6 kambarių namas platus privatus įvažiavimas, modernus iš lauko ir vidaus, neaugštas įmokėjimas, puikus pirkinys.

BABY POINT, $47.900 prašoma kaina, 8 kambariai per du augštus, centrinis planas, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu, didelis kiemas, namas išmokėtas, geroje vietoje.

Al. Garbenis, ARBA **Pr. Kerberis,**

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmiausiai pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA	IMA
5½% už depozitus	8% už asm. paskolas
6% už šėrus (numatoma)	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7¾% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

ST. CLAIR — DUFFERIN, plytinis, atskiras 11 kambarių namas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, šildomas šiltu vandeniu, platus įvažiavimas, garažas, 10 metų skola; prašoma įmokėti $10.000; tas pats savininkas per 17 metų.

50 AKRŲ ŪKIS prie Yonge gatvės arti Barrie, geras 6 kamb. namas, nauja krosnis, maža daržinė, arti Lake Simcoe, $10.000 įmokėti.

COLLEGE — HAVELOCK, plytų 9 šviesių kambarių namas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, šildomas alyva, platus įvažiavimas, garažas; prašoma kaina — $32.900.

VIENAAUGŠTIS (bungalow) North Islington Ave., plytinis, 6 šviesūs kambariai, užbaigtas poilsio kambarys su baru ir žaidimų kambariu, 2 prausyklos, po pastatu garažas; prašoma kaina — $32.900.

$2.000 ĮMOKĖTI, atskiras 7 kambarių namas, 2 augštai, 2 virtuvės, šildomas šiltu vandeniu,, įvažiavimas, 7¾% skola; prašoma kaina — $22.500.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ $1.25

UŽ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimių plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS **ALFA RADIO & TV**

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVIŠKŲ PLOKŠTELIŲ.

672 Lansdowne Ave., Tel. 531-6165, Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS: 295 Roncesvalles Ave., Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val. Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, automobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, šaldytuvai ir t.t.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių ir maisto doleriněje krautuvėje.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

- Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS:

pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

UŽSAKYKITE TIK PER DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.

NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE Sales Manager

tel. įstg. 255-3900 namų 741-9065

Atst. St. Prakapas tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltone skyrius: 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

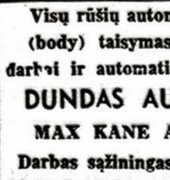

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuotai naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones, garažus pagal sutartis. Remontuoja senus namus.

ĮRENGIA: virtuves, prausyklas, šeimos ir žaidimų kambarius, židinius ir t.t.

Visi darbai garantuoti, atliekami specialistų.

Skambinti: Andrius Tamošaitis, telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Veža mas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

RAUDONOJI LYDIJA

Pagaliau baigėsi "TŽ" 7 nr. "Raudonoji Lydija". Nepasakyta, kaip ji nusižudė; gal buvo saugumo agentų "likviduota"? Atrodo, jos dienoraštyje yra daug neįtikimų dalykų, juoba, kad ir pavardės netikros. Vargu ar galima patikėti, kad Lydija Lichtenbergerova išsaugojo savo dienoraštį nuo čekų saugumo milicijos, jeigu ji apie tai žinojo. Šnipinėjimas nėra taip lengvas dalykas, o diplomatai nėra tokie žiopliai, kad nešiotųsi valstybines paslaptis, vertas 500 dolerių. Būtų pageidautina žinoti tokių rašinių šaltinį. **Dr. M. A.**

Atsakymas. Vl. Mingėla, "Raudonosios Lydijos" vertėjas, susipažinęs su dr. M. A. laiško turiniu, paaiškina: 1. Lietuviškasis vertimas yra sutrumpintas. Lydija nusinuodijo dujomis. 2. "Die Rote Lydia" buvo atspausdinta šveicarų savaitraštyje "Sie + Er" 1964 m. 10—17 nr. Kadangi tai Liudmilos Ungrovos - Lichtenbergerovos dienoraštis, rašinys spausdintas be autoriaus pavardės. 3. Lydija dienoraščio su savim nesinešiojo. Sutartais būdais ji atskirais lapais persiuntė V. Vokietijon Kurtui Bergui, kuris viską iššifravo ir davė galutinę formą. 4. Minėtasis šveicarų laikraštis pridėjo pastabą, kad daugumos asmenų pavardės turėjo būti pakeistos redaguojant dienoraštį saugumo sumetimais. Nepakeista liko betgi pačios autorės pavardė. 5. Diplomatai ir panašūs pareigūnai nėra žiopliai, bet šnipai. ypač moterys, randa būdus išgauti informacijas. Tai patvirtina daugybė atvejų.

NE VIENINTELIS IR NE PIRMAS

"TŽ" 12 nr. rašoma, kad Jurgis Gliauda įtrauktas į amerikiečių rašytojų vardyną "Contemporary Authors", pasirodžiusį 1969 m. gale. Esą, ten atpasakota biografija, veikalų pavadinimai ir duotas jų įvertinimas. Tarp 2000 angliškai rašančiųjų rašytojų esą keliolika kitataučių. J. Gliauda šioje literatūrinėje enciklopedijoje esąs vienintelis bei pirmasis baltietis ir lietuvis. Džiaugiamės J. Gliaudos pasisekimu patekti į tą monumentalų veikalą, bet reikia pastebėti, kad ne J. Gliauda pirmasis į tą enciklopediją pakliuvo. Pirmuoju buvo torontietis lietuvis rašytojas Vytautas Tamulaitis. Jis "Contemporary Authors" leidinyje buvo gana plačiai aprašytas prieš trejetą metų. Aprašymas tilpo 19-20 (dvigubame) tos amerikietiškos literatūros enciklopedijos tome.

Pr. Alšėnas

MELAGINGI GANDAI

Nedidelė mūsų kolonija savo įnašais, imant proporcingai, Kanados Lietuvių Fonde pirmauja. Mums nustatyta vajaus dalis išpildyta su kaupu, tačiau dar yra tautiečių, kurie lengvai galėtų prisidėti prie Fondo savo šimtinėmis. Be kitko, lėšų telkimui kliudo skleidžiami gandai, esą KLF vadovybė yra apmokama, švaistosi suaukotais pinigais, o įgaliotiniai gauna 10% nuo jų surinktų įnašų, apmokamas keliones ir pan. Bet tai melas, siekiąs pakenkti Fondui. Jo vadovybė turėtų viešai paneigti tokius gandus. **KLF rėmėjas**

PASKOLOS

Lietuvių spaudoje ir radijo programoje raginama taupyti ir skolintis savo bankeliuose. Š. m. vasario 22 d. paprašiau "Paramoje" paskolos nekilnojamai nuosavybei pirkti. Man buvo paaiškinta, kad tokios paskolos duodamos tik Toronte gyvenantiems tautiečiams. Kadangi aš gyvenu St. Catharines mieste, paskolos negaliu gauti, nors esu "Paramos" bankelio narys. Kodėl tokia nelygybė? "Paramos" nariais gali gali būti visi lietuviai, bet paskolas gauna nevisi. Ar tai taikoma ir gyvybės draudai? Būčiau dėkingas už paaiškinimą. **"Paramos" narys**

Pajieškojimai

Brolio dukra Petronelė Girtaitė jieško **Kazimiero Girtos,** sūnaus Augustino, gimusio 1922 metais Kretingos apskrityje, Darbėnų valsčiuje, Žinelių kaime. Prašome atsiliepti arba apie jį žinančius pranešti: A. Senkus, 11 Ritchie Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 531-4315.

Kanados lietuvių krepšinio varžybos

(Atkelta iš 4-to psl.)

susitiko Toronto krepšinio atžalynai. "Aušra" beveik dvigubu rezultatu įveikė "Vytį" 70:36.

Jaunių A klasėje žaidė ir taškus iškovojo: **"Aušra"** — Kaknevičius 21, 20, Kareckas 2, 11, E. Norkus 4, 8, J. Norkus 8, 1, Rautinš 36, 22, Stravinskas 1, 2, ir Tamošiūnas 1, 6; **"Vytis"** — T. Akelaitis 9, 3, Duliūnas 4, 6, Ignatavičius 4, 17, Juzėnas 0, 6, R. Kaknevičius 11, 1, V. Kaknevičius 3, 0, Nacevičius 2, 0, Ramanauskas 2, 0, Sadonis 12, 3; **"Kovas"** — Elvikis 4, 11, Gureckas 0, 3, Jusevičius 4, 11, Kalvaitis 12, 6, Sakalas 21, 0, Šeštokas 6, 8, Šniolis 0, 4, Stukas 0, 4, ir Žilvitis 11, 19; **"Tauras"** — Chainauskas, Gocentas, Kairys 2, 8, Lukia 0, 1, Misius 2, 13, Paulionis, Puzaras, Vaičeliūnas 0, 8 ir Zabulionis 9, 10.

Mergaičių rungtynes laimėjo "Aušra" prieš "Vytį" 46:27 (29:15). "Aušros" komandoj žaidė: Birštonaitė 3, Girdauskaitė, Janeliūnaitė 29, Krikščiūnaitė 7, Macionytė 3, Urbonaitė 4. Vyčio klubui atstovavo Balsytė 3, Čirvinskaitė 6, Jurkevičiūtė, Nacevičiūtė 11, Stankutė 2, Underytė, Zubrickaitė, Žukauskaitė 5.

Delhi apylinkės lietuvių mergaičių krepšinio komanda sužaidė vienas draugiškas rungtynes — pirmą kėlinį pralaimėjo "Aušros" krepšininkėms 19:26, o antrą laimėjo prieš "Vyčio" sportininkes 26:20. Torontiškės laimėjo 46:45. Taškus iškovojo: **Delhi** — Augaitė 4, K. Jomaitė 19, R. Jomaitė, B. Norkutė 2, D. Norkutė 20, Obelienytė, Pūkaitė, Vaidotaitė; **"Aušra"** — Birštonaitė 5, Janeliūnaitė 16, Macionytė 4, Simonaitytė, Urbonaitė 1; **"Vytis"** — Balsytė 4, Čirvinskaitė 2, Jurkevičiūtė, Nacevičiūtė 2, Stankutė, Underytė 2, Zubrickaitė 2 ir Žukauskaitė 8.

Pirmenybės praėjo labai sklandžiai ir geroj sportinė nuotaikoj.

A. N.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

PAJUDĖS BERLYNO REIKALAI?

Pagal kadaise visų didžiųjų padaryta susitarimą, laikui bėgant turėjo būti sujungta visa Vokietija į vieną, o Berlynas turėjo tapti jos sostine. Sutikdama su tuo, Maskva bene bus galvojusi, jog pasiseks jai vienai sujungti Vokietiją savo įprasta tvarka ir įvesti joje komunistinę sistemą. Nepasisekus tai padaryti, ji pradėjo stiprintis savo zonoje, šiuo metu vadinamoje Demokratine Vokietijos Respublika. Tokia evoliucija nuėjo taip toli, kad R. Berlynas atsitvėrė nuo V. Berlyno mūro siena, spygliuotomis vielomis, minomis, ginkluotomis sargybomis ir t. t. Be to, R. Berlynas uždarė gyventojų judėjimą tarp abiejų Berlyno dalių ir V. Vokietijos, varžo pastarosios susisiekimą su V. Berlynu, nors pagal visų keturių susitarimą, ne tik Berlyne, bet ir visoje Vokietijoje turėjo būti visiems laisvas judėjimas. Vakariečiai reiškė protestus, bet Maskva nekreipė į tai jokio dėmesio. Praeitų metų pabaigoje vakariečiai pakvietė pastarąją tartis Berlyno reikalu. Jie padarė tai remdamiesi Gromyko sugestija, kurią jis išreiškė savo vienoje kalboje. Ilgai tylėjusi, š.m. vasario 10 d., Maskva pranešė vakariečiams apie savo sutikimą tartis. Vakariečiai pasiūlė Maskvai pradėti pasitarimus kovo mėnesį ir nurodė svarstytinus klausimus: susisiekimas V. Vokietijos su V. Berlynu ir laisvas judėjimas pačiame mieste bei visame Berlyne. Į šį pasiūlymą Maskva dar neatsakė, bet atrodo, kad iš tų šiaudų tikrai nebus grūdų, nors Bonna ir laiko Berlyno klausimo išsprendimą vakariečių pasiūlyta prasme pagrindiniu raktu į Maskvos sugalvotą Europos saugumo konferenciją. Be to, Maskva laiko R. Berlyno klausimą seniai išspręstą ir siūlo tartis su vakariečiais tik V. Berlyno reikalais. Pagal ją, ši miesto dalis esanti atskira sritis, trečia savarankiška Vokietijos dalis. Apie laisvą susisiekimą tarp abiejų miesto dalių, atrodo, negali būti nė kalbos. Niekad Maskva nesutiks su atstatymu laisvo judėjimo visame Berlyne, kuris būtų jam mirtine liga. Be to, R. Berlynas yra sujungtas su rytų zona — Demokratine Vokietijos Respublika, laikoma suverenia Vokietijos valstybe. Todėl Maskva nusiplaus savo rankas, sakydama, jog tai anos respublikos reikalas. Panašiai ji gali padaryti ir susisiekimo reikaluose V. Vokietijos su V. Berlynu. Ir čia pasakys, jog tai ne jos, Maskvos, reikalas, bet abiejų Vokietijų.

Ir taip, atrodo, Berlyno šokis bus vienų vakariečių ir toliau šokamas ne pagal savo muziką, bet, kaip ir iki šiol, Maskvos.

J. Kairys

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

šūktelėjo: "Vive le Quebec libre!" Iš Paryžiaus M. Sharp planuoja užsukti į V. Vokietijos sostinę Bonną. Otavoje kalbama, kad premjeras P. E. Trudeau priims pernai rudenį A. Gromyko įteiktą kvietimą atsilankyti Sovietų Sąjungoje. Šiuo metu svarstoma vizito data; numatomi spalio ar lapkričio mėnesiai. P. E. Trudeau, atkreipęs savo dėmesį į Kanados ledjūrį, norėtų aplankyti sovietinio Sibiro arktikos rajonus.

1968-69 biudžetinių metų federacinės vyriausybė išlaidų knygas patikrinęs auditorius A. Maxwell padarė pranešimą parlamentui. Jis konstatavo, jog šiame laikotarpyje Otava kaip į vandenį išmetė net $39.565.020, neturėdama iš jų jokios naudos. Šion sumon įeina apie 50 atšauktų projektų, eilė niekam nereikalingų paslaugų. Pvz. Princo Edvardo salą ir New Brunswick provinciją turėjusio sujungti kelio sankasai buvo išleista $16.9 milijono, kol pagaliau paaiškėjo, kad šis projektas yra perbrangus ir neįgyvendinamas. Beveik $9 milijonus Otava sukišo į Šv. Lauryno pakrantės miestelį Gros Cacouna Kvebeke, nutarusi įrengti uostą, kuris yra niekam nereikalingas. Otavoje buvo atsisakyta krašto apsaugos ministerijos rūmų, nors už jų projektą architektai jau yra gavę $1.2 milijono. Prie nepateisinamų ar bent jau abejotinų išlaidų tenka pridėti auditoriaus A. Maxwell nutylėtas visokias karališkas komisijas. Pvz. lig šiol jokių konkrečių rezultatų nepateikusi moterų reikalams sudaryta komisija valstybės iždui jau atsiėjo $1.779.869. Jos vadovė yra gavusi $57.837 algos ir $4.455 kelionės išlaidų. Kiti penki nariai taip pat yra surinkę maždaug po $50.000.

Federacinė vyriausybė Otavoje sudarė "Domtar" bendrovės pirm. T. N. Beaupre vadovaujamą trijų asmenų komitetą peržiūrėti parlamento narių algoms. Komitetas galės rekomenduoti algų pakėlimą ir paruošti planus reguliariam jų didinimui. Šiai minčiai pritarė liberalai, konservatoriai ir kreditistai, kai tuo tarpu socialistai pasisakė prieš algų padidinimą dabartiniu metu, nes krašte vedama kova su infliacija. Federacinio parlamento atstovai dabar gauna $18.000 į metus. Iš šios sumos $6.000 yra atleidžiami nuo pajamų mokesčio. Algas neperseniausiai pasididino Ontario ir Kvebeko parlamentarai. Kvebekiečių metinės algos jau yra didesnės už federacinio parlamento narių. Daug kas pritaria algų padidinimui, bet, atrodo, tokius padidinimus reiktų skelbti rinkimų išvakarėse. Jie įsigaliotų tada, kai būtų išrinktas naujas parlamentas. Tada niekas negalėtų priekaištauti parlamentarams, kad jie patys sau didina algas, nes rinkimuose dažnai iškrinta didžioji parlamentarų dalis, užleisdama vietą naujiems atstovams.

OAKVILLE, ONT.

TAUTINĖ ŠVENTĖ. KLB Oakvilės apylinkės valdyba kovo 7 d. surengė Vasario 16 minėjimą. Pirm. Jonas Žiūraitis, atidarydamas oficialią minėjimo dalį, pažymėjo, jog tai yra tradicinis — metinis šio miesto lietuvių susibūrimas, kad visi kartu galėtume prisiminti toli likusią mūsų tėvų žemę ir ten vargstančius brolius bei seses. Toronto lietuvių jaunimo veikėjas V. Kolyčius savo gerai paruoštoje kalboje daugiau dėmesį kreipė į mūsų jaunimą. Žinoma, kiekvienas klausytojas kalbėtojo mintis galėjo ir savaip suprasti, bet pagrinde jis pabrėžė, kad Kanados lietuviai dvasiškai bei techniškai turėtų pritapti prie vietos gyventojų kanadiečių ir niekad neužmiršti, kad jie pirmoje vietoje yra lietuviai. Negalima gyventi vien tiktai praeitimi, kaip kad daro dalis vyr. kartos ateivių. Kas įvyko prieš 25 arba daugiau metų, niekados negrįš. Esmėje viskas pasauly kinta, kartu ir mes patys, nors gal to ir nejaučiame. Būdami pažangūs vietos gyventojų tarpe, būsime naudingi ir lietuvybei. Nuoširdus ačiū V. Kolyčiui ir Poniai už atsilankymą į mūsų šventę ir paskaitą. Po kalbos sekė Tautos himnas ir vaišės. Vasario 16-sios proga A. Vaičeliūnas iš tautiečių Tautos Fondui surinko $78.

ĮKURTUVĖS. P. p. Bumelių ir jaunųjų Ramanauskų namuose buvo surengtos įkurtuvės. Abiejuose pobūviuose p. J. Žiūraitis tarė sveikinamąjį žodį.

Vyt. Mačikūnas

Kas muša, o kas rėkia...

Į Denverio miesto teismą J. A. V-se kreipėsi Barbara Prijeto su prašymu ją išskirti su vyru, nes šis nuolat ją mušąs. Kai teisme vyras ėmė gintis, Barbara dviem smūgiais jį paguldė ant grindų.

Teismas Barbaros prašymo nepatenkino.

Vietoj katino

Madrido gyventoja Chuana labai mėgsta kates, savas ir svetimas. Kartą pamačiusi, kad didelis katinas nori įlipti pro langą, senutė priėjo paglostė ir įsileido vidun. Netrukus paaiškėjo, kad senutė priglaudė ne katiną, o iš cirko pabėgusį tigriuką...

ŠYPSENOS

Laive

— Sakykite, ar ten priešakyje matyti žemė? — klausia laivo kapitoną jūros liga sergąs keleivis.

— Ne, horizontas.

— Ačiū Dievui, tai vis geriau negu nieko.

Skaito laikraščius

— Jūsų laimei, ponai, skaitau laikraščius, — beprezidentaudamas De Gaulle pasakė laikraštininkams. — Ir skaitau todėl, kad noriu sužinoti ką mąstau.

Dialogas

Motina sako savo paauglei dukteriai:

— Prašau iš pasimatymo grįžti ne vėliau, kaip dešimtą valandą vakaro.

— Bet, mama, aš jau nebe vaikas!

— Todėl aš ir liepiu.

Poeto nuomonė

Vienas jaunas amerikiečių dramaturgas parašė scenos veikalą. Veikalas jau buvo paruoštas statyti, bet dramaturgui dar rūpėjo išgirsti apie tą veikalą poeto Karolio Sandburgo nuomonę. Jis pasikvietė jį į generalinę repeticiją. Poetas pasėdėjo, pažiūrėjo ir užmigo. Dramaturgas po repeticijos prikaišiojo poetui:

— Kaip Jūs drįsote miegoti, žinodamas, kad man labai rūpi Jūsų nuomonė?

— Jaunasis žmogau, — atsakė poetas, — miegas ir yra mano nuomonė...

Mados

— Ką jūs, vyrai, galite nusimanyti apie moterų madas?

— Apie madas — gal ir nedaug, bet apie jų kainas — puikiausiai! **Parinko Pr. Alš.**

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED & REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington (PRIE SIX POINTS PLAZA)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

780 Queen St. W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMAŠINŲ TAISYMAS, kvalifikuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK Ave. (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4 - 4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534 - 3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

Parduodamas ĮVAIRIAIS KIEKIAIS

nepasterizuotas medus

KORIAIS AR INDUOSE.

Skambinti tel. 534-0563

30 Dewson St., Toronto 4, Ont.

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

421 Roncesvalles Ave.

Toronto - Dominion Bank pastate II aukštas — įėjimas iš Howard Park Ave.

Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

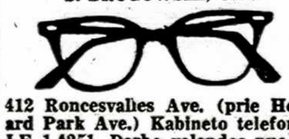

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 College St. Toronto

Tel. 921 - 3924

Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais. laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

INSURANCE

DUDA 769-4612

2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Šiais metais Velykų pamaldose tautiečiai gausiai dalyvavo, aktyviai įsijungdami į naująją Mišių tvarką. Pamaldose gražiai reiškėsi par. choras, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus. Solo giedojo V. Verikaitis.

— A.a. Juozas Siminkevičius palaidotas kovo 30 d. lietuvių kapinėse. Velionies šeimai ir artimiesiems nuoširdi užuojauta.

— Mirus nuoširdžiam visuomeninin-kui, vienam iš lietuviškosios skautijos ir Bendruomenės vadų a.a. Stepui Kairiui, nuoširdi užuojauta velionies žmonai, vaikams ir lietuviškai skautijai.

— Šis penktadienis yra balandžio mėnesio pirmasis. Pamaldos 7.30, 8 v. r. ir 7.30 val. vakaro.

— Pamaldos: šeštadienį 9 v. už a. a. Adelę Šlamienę; sekmadienį: 10 v. už a.a. Jievą Arlauskienę, 11 v. — už Matildą ir Simoną Bonikius; 12 v. — už a.a. Joną Jogaudą.

— Sutuokta: Leonas Tilindis ir Morta Grigalevičienė.

A. a. Juozas Siminkevičius po sunkios ligos mirė kovo 26 d. Šv. Mykolo ligoninėje, sulaukęs 68 m. amžiaus. Ilgą laiką velionis tarnavo Lietuvos kariuomenėje, vėliau buvo valsčiaus viršaičiu. Paliko žmoną, dukrą ir sūnų. Palaidotas kovo 30 d. iš Šv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse.

A. a. Kastytis Venckevičius, 22 m. amžiaus, žuvo automobilio nelaimėje kovo 27 d. prie Ancaster, Ont. Jo vairuojamas sportinis automobilis ant staigaus posūkio trenkė į elektros stulpą ir buvo perskeltas pusiau. Velionis palaidotas iš Hamiltono Aušros Vartų bažnyčios lietuvių kapinėse kovo 31 d.

A.a. Antanas Gureckas iš Hamiltono palaidotas lietuvių kapinėse kovo 31 d. A.a. **Agota Kemežienė** taip pat iš Hamiltono palaidota liet. kapinėse balandžio 1 d.

Šiauliečių sambūrio susirinkime kovo 22 d. Liet. Namuose išrinkta nauja valdyba: J. Adomaitis, dr. V. Mastis, Vyt. Jonaitis. Talkinti valdybai iždininkės pareigose sutiko J. Rukšienė. Nariai mielai sutiko padidinti metinį nario mokestį iki $5 (buvo $2). Nario mokesčius priima J. Rukšienė, 30 High Park Blvd. Tel. 536-9165. Valdyba ketina suaktyvinti veiklą, nes šiais metais sueina dešimtmetis nuo sambūrio įsisteigimo.

Lietuvių Tautinės Sąjungos Toronto skyriaus susirinkimas įvyko Liet. Namuose kovo 15 d. Pirmininkavo J. Jankaitis, sekretoriavo V. Petraitis. Valdybos pranešimą padarė pirm. J. Česėkas, be kitko pažymėdamas, kad skyrius paaukojo "Birbynės" sambūrio kanklėms įsigyti $80. Paskaitą apie didžiuosius lietuvių parengimus skaitė V. Kvedaras. Diskusijose pabrėžta mintis, kad jaunimas bandytų dažniau kelti Lietuvos klausimą didžiojoj Kanados spaudoj.

"The Canadian Register", Kanados katalikių savaitraštis, š. m. kovo 28 d. laidoje beveik ištisą puslapį paskyrė Lietuvai. Jame atpasakota tikinčiųjų būklė Lietuvoje, įdėtos ištraukos Lietuvos kunigų rašto Sov. Sąjungos premjerui ir dvi nuotraukos — vysk. T. Matulionio ir vysk. Pr. Ramanausko. Šis savaitraštis pastaruoju metu yra persitvarkęs, pakeitęs formatą ir patobulinęs spausdinimą. Metinė prenumerata — $5. Adresas: 67 Bond St., Toronto 205.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

ATLANTIC
valgykla
1330 DUNDAS ST. W.,
TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
V. ir V. IVANAUSKAI

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Prisikėlimo par. žinios

— Mirus a.a. S. Kairiui, J. Siminkevičiui ir Lietuvoje J. Petrauskui, velionių šeimos narius ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

— Didžiai dėkojame par. rekolekcijų vedėjui kun. Vyt. Zakarui už aktualius ir turiningus pamokslus bei malonią talką D. Savaitės apeigose.

— Malonu dėkoti visiems, kurie aktyviai prisidėjo prie švenčių iškilmingumo: budėjusiems prie Švč. Sakramento, par. chorams, puošusiems bažnyčią, p. Paršeliūnams iš Bramptono už paaukotas labai gražias gėles, sveikinusiems parapiją ir vienuolyną.

— Mišios: ketvirtad., 8 v. — koncel., vienos iš jų už a.a. Adomo ir Antanino vėles, užpr. p. Krilavičių; penktad., 8.30 v. — už a.a. P. ir A. Ardikus, užpr. p. Rickevičienės; šeštad., 9 v. — koncel., vienos jų už A. Laurinavičių, užpr. p. Laurinavičienės, o antros — už a.a. J. Grikinį, užpr. p. Grikinienės; sekmad., 11.15 v. — už a.a. šeimos mirusius užpr. p. Gapučio; 12.15 v. — tretininkų int.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis; Mišios, išpaž. ir Komunija — 8, 8.30 ir 9 v. ryto ir 7.30 v. vak. Ligoniai ir seneliai aprūpinami sakramentais iš anksto susitarus.

— Tretininkų susirinkimas — šį sekmadienį po 12.15 v. Mišių bažnyčioje.

— Suaugusių ir vaikų chorų repeticijų šią savaitę nebus; studentų — trečiad., 7 v.v.

— Šį penktadienį lituanistinio seminaro nebus.

— Po Atvelykio pirmosios Komunijos pamokos sudažninamos; jos bus kas sekmadienį po 10 v. Mišių ir kas antradienį, 7 v. vak.

— Pirmai Komunijai besiruošiančių vaikų tėvų pasitarimas iškilmių reikalu — antradienį po Atvelykio, balandžio 7 d., 7 v.v., pamokos metu LV Namuose.

— Katechizacijos ir religijos pamokos gimnazistams — sena tvarka.

— Pensininkų laisvavakaris — balandžio 8 d., trečiadienį, 6.30 v. v., parodų salėje.

Ateitininkai sendraugiai ruošia tradicinę vakarienę balandžio 11, šeštadienį, 7 v. v., Prisikėlimo parodų salėje. Vakarienės metu kalbės inž. **Antanas Sabalis,** žymus ateitininkų veikėjas iš Niujorko. Vakarienė ruošiama metinės ateitininkų šventės išvakarėse. Bilietai gaunami pas pirm. B. Sakalą, kun. J. Staškevičių arba klebonijose. Rengėjai kviečia visus nedelsiant apsirūpinti bilietais.

APIE 4 MYLIAS į šiaurę nuo 50 ir 7 vieškelių sankryžos parduodami keli akrai žemės su 8 kambarių mūriniu namu, tvartais ir daržine. Prašoma kaina $45,000; reikalingas geras įmokėjimas.

100 AKRŲ KAMPINIS ŪKIS su 9 kambarių gyvenamu namu, daržine ir kitais pastatais. Nuosavybė yra į šiaurės vakarus nuo Shelburne miestelio ir per ją teka Grand River. Upė žuvinga. Prašo $35,000, įmokėti — apie pusę. Savininkas yra pasistatęs garažą ir labai nori ūkį parduoti. Šis ūkis tiktų dviem šeimom vasarai praleisti, o taip pat investavimui, nes yra pačiame Riverview bažnytkaimy.

Norintieji nuvažiuoti ar pamatyti šias nuosavybes prašomi skambinti ST. DARGIUI, 231-6226 arba 231-2661, FRANK BARAUSKAS Real Estate Broker.

PARDUODAMAS SPRINGHURSTE vienas žemės sklypas rezidenciniame rajone ir du sklypai verslo rajone. Teirautis Toronte telefonu 741-6264.

NEBRANGUS ORKESTRAS, mažesnės ar didesnės sudėties, įvairiems parengimams. Tel. 767-7084, A. Zaremba.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvėms spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

JIEŠKAU GYVENIMO DRAUGĖS vedybiniu tikslu. Esu našlys, 56 metų amžiaus. Moteris gali būti mano amžiaus ar vyresnė. Rašyti "Tėviškės Žiburių" administracijai 941 Dundas St. W., Torinto 3, Ont., Canada. Ant voko pažymėti "NAŠLIUI".

JIEŠKAU VEDYBŲ TIKSLU sąžiningo gyvenimo draugo. Esu lietuvaitė, 49 metų amžiaus. Atsiliepančius prašau pažymėti savo amžių. Rašyti: "Tėviškės Žiburių" administracijai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Ant voko pažymėti O l g a.

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252
2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Prieinamos kainos

JUBILĖJINIS ALUTIS
ŠOKIAI

BALANDŽIO 10, PENKTADIENĮ, LIETUVIŲ NAMUOSE

Kviečiame dabartinius ir buvusius alučių lankytojus su poniomis. Šokiams gros orkestras. Įėjimas nemokamas

Pradžia 6 valandą vakaro *LIETUVIŲ NAMŲ ADMINISTRACIJA*

Maloniai kviečiame Jus atsilankyti į Toronto "RAMBYNO" ir "ŠATRIJOS" skautų tėvų komiteto RENGIAMĄ

POBŪVĮ - ŠOKIUS

balandžio 4, šeštadienį, 7 v. vakaro,

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS SALĖJE

• *Turtinga loterija* • *D'Amico orkestras* • *Įvairūs gėrimai*

Suaugusiems įėjimas — $2.50
studentams — $1.00

SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

VELYKŲ BOBUTĖS

KARNAVALAS

JAUNIEMS IR SENIEMS PIRMĄ KARTĄ TORONTE

balandžio 5, sekmadienį, 12 valandą,

PRISIKĖLIMO SALĖJE

* lėlių teatras * kiškučiai * juokdariai * burtininkė
* koldūnai * kugelis * pyragai * karnavalo lošimai
* loterija * žaidimai * šokiai mažiesiems

Prisikėlimo parapijos salė taps karnavalo palapine!

(apsimokės ateiti vien į salę pasižiūrėti)

Rengia — seselių rėmėjų būrelio valdyba

St. LAWRENCE CENTRE,
FRONT IR SCOTT ST., TOWNHALL
šeštadienį, balandžio 4 d., 7.30 v. v.
FOLK ARTS CAROUSEL rengia

TAUTINIŲ ŠOKIŲ VAKARĄ

Programoje — lietuvių, lenkų ir makedoniečių šokėjai
Nepraleiskite šios įdomios programos! **BILIETAI $2.50**

A † A

v. s. STEPUI KAIRIUI mirus, jo žmonai *IRENAI*, dukrai *ALDONAI*, sūnui *ALGIUI* liūdesio valandoje reiškiame gilią užuojautą —

Ilmė, Petras, Liucija,
Tomas, July - Anne Reginos

Toronto jūrų budžiui — jūrų skautų instruktoriui VYTAUTUI VENCKEVIČIUI ir šeimai, tragiškai žuvus jų sūnui **KASTYČIUI,** gilią užuojautą reiškia —

Toronto jūrų skautų įgula

Tragiškai žuvus

KASTYČIUI VENCKEVIČIUI,

mielam VYTAUTUI, jo žmonai ir dukterims reiškiame giliausią užuojautą —

A. P. Gorys ir šeima

Mielam **TĖVELIUI** atsiskyrus su šiuo pasauliu Suvalkų trikampyje, ELĘ TOLVAIŠIENĘ ir jos šeimą liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame —

O. J. Ažubaliai **V. J. Aleknavičiai**
A. K. Pajaujai **B. S. Prakapai**

Mielam **TĖVELIUI** lietuviškame Suvalkų trikampyje mirus, ELĘ TOLVAIŠIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

B. J. Stankai **P. L. Z. Griškoniai**

MONTREAL QUE

Mūsų kredito unijos nariui
A † A
PETRUI KIZERSKIUI mirus, jo žmonai JADVYGAI, dukteriai NIJOLEI ir sūnui ALBERTUI bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Šv. Kazimiero par. žinios

— Margučių vakarienė — balandžio 11, šeštadienį, 7.30 v.v., par. svetainėje. Laimingo įėjimo bilieto savininkas loterijos būdu gaus vertingą dovaną. Bus premijuojami 3 gražiausi margučiai — prašome atsinešti. Daug kam laimė nusišypsos loterijoj. Bus orkestras šokiams. Visi kviečiami dalyvauti. Rengėjai prašo paaukoti dovanų-fantų loterijai.

— Gavėnios rekolekcijos baigtos kovo 22 d. Jas labai gražiai vedė kun. prof. St. Yla, o parapijiečiai gausiai lankėsi. Užbaigai buvo suruošti pusryčiai, kurių metu kun. klebonas F. Jucevičius padėkojo rekolekcijų v e d ė j u i už sėkmingą darbą, o kun. St. Yla dėkojo už patirtą nuoširdumą ir didžiai vertino parapijos darbą.

— Serga Elena Adomonienė.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — $285.

Montrealio jaunimo ansamblis "Gintaras" balandžio 4, šeštadienį, 7 v. v., Verduno gimnazijoj 6100 Champlain Blvd., rengia koncertą su grandiozine programa, kurioje, šalia "Gintaro", dalyvaus ir Toronto jaunimo meno sambūris "Birbynė". Po koncerto — susipažinimo vakaras AV par. salėje su vaišėmis. Tai bus didelė jaunimo šventė, kurion rengėjai kviečia visus tautiečius.

"Baltijos" stovyklavietės 5-rių metų sukakties paminėjimas ir įdomus pobūvis įvyks Aušros Vartų parapijos salėje balandžio 11 d. 7 v. v. Bus pagerbti "Baltijos" fundatoriai ir rėmėjai. Vakaro meninę programą sudarė Birutė Nagienė ir Juozas Piečaitis. Pasirodys B. Nagienės vadovaujama Toronto universiteto išraiškos šokio grupė, "Gintaro" ansamblis, "Geležinio Vilko" ir "Neringos" tuntų skautai-ės. Meninės programos metu ekrane matysite vaizdų iš "Baltijos" ir jaunimo organizacijų veiklos. Bus geras orkestras, šokiai, bufetas.

Vasario 16 proga surinkta aukų: Bendruomenei $338.50, Tautos Fondui $321.00; iš viso 659.50. Turėta išlaidų: $264.66, saldo $403.34. Išlaidos apmokėtos per pusę iš KLB ir TF surinktų sumų. Aukų lapuose pasirašė 185 asmenys. Vasario 16 yra vienintelė proga platesniu mastu rinkti aukas Tautos Fondui. Jei kas dar neturėjo progos atiduoti savo auką, prašome įrašyti į Tautos Fondo sąskaitą "Lito" bankelyje.

Aukos Bendruomenei ir Tautos Fondui Vasario 16 proga nebuvo didelės. Iš 185 aukojusių virš $5 aukoto tik 19 asmenų. O ir bendra suma $659, palyginti, nėra didelė. Dėlto KLB Montrealio seimelio prezidiumas savo rašte ir klausia: "Ar netapome jau perdaug taupiais?"

"Baltijos" vajus pagyvėjo. Naujai gauta (skliausteliuose — anksčiau gauta parama): I. P. Lukoševičiai $100 ($130), B. Mozūras $50 ($50), E. P. Jurgučiai $25 ($25), J. V. Biliūnai $20 ($40), M. R. Jurkai $15 ($10) ir B. D. Jurkai $10 ($137), "Litas" $200 (2,650), L. Gureckas $50 ($110), Z. H. Lapinai $50 ($15), J. O. Šablauskai $15 ($30). Iš viso lig šiol gauta $1,200; užplanuota $7,000, trūksta $5,800.

Filmų mėgėjas p. Mikalauskas, atvykęs iš Toronto, kovo 21 d. AV par. salėje rodė filmą "Lietuvos tragedija". Jame labai vaizdžiai pateikta Lietuvos okupacijų — hitlerinės ir stalininės — apžvalga. Filmui panaudotos vokiečių ir kitų archyvų filminės nuotraukos. Daug kas pamatė senų savo pažįstamų. Dėl pašto sutrikimo žiūrovų nebuvo gausu, bet kurie atėjo, nesigailėjo.

TORONTO, ONT.

A. A. STEPAS KAIRYS staigiai, nuo širdies smūgio mirė kovo 25 d. vakare, pirmosios pagalbos automobiliui vežant į Šv. Juozapo ligoninę. Širdimi skundėsi jau kuris laikas. Gydytojo patartas, buvo pasitraukęs iš visuomeninės veiklos. Dirbo tik su liaudies instrumentų skautų grupe, žinoma, nepalikdamas savo profesinės darbovietės. Buvo pašarvotas Turner a. Porter laidotuvių namuose, kurie vos talpino gausius lankytojus. Palaidotas lietuvių kapinėse kovo 28 d. iš laidotuvių įstaigos. Ten įvyko atsisveikinimo apeigos. Sol. V. Verikaičio talkinamos "Šatrijos" tunto kanklininkės, velionies suorganizuotos ir mokytos, atliko "Lietuva brangi", sol. V. Verikaičiui dainuojant. Velionies vaikystės draugas v.s. J. Vaišnys, SJ, iš Čikagos tarė atsisveikinimo žodį. Be to, kalbėjo Kanados rajono vadas s. K. Batūra, ASD pirm. s. Gedgaudienė iš Klevelando, KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas ir draugų vardu buv. VLIKo pirm. J. Matulionis. Religines apeigas atliko kun. P. Barius, OFM, solo giedant V. Verikaičiui. Prieš karstą išnešant iš koplyčios įvyko graudus skautų-čių ir jų vadovų-vių atsisveikinimas su mirusiu vyr. broliu. Karstas buvo uždengtas Lietuvos trispalve. Jis pajudėjo amžino poilsio link, nešant mėlyno aksomo skyde jo garbės ženklus, kuriais jis buvo apdovanotas per ilgą skautavimo laikotarpį. Beveik 200 automobilių palydėjo į Šv. Jono lietuvių kapines. Po trumpų religinių apeigų sugiedotas Tautos himnas, o po jo skautų-čių rankų grandinėj jautriai nuskambėjo vakarinė malda "Ateina naktis . . ."

Koncelebracinės Mišios už velionį įvyko kovo 30, pirmadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo bažnyčioje, organizuotai su vėliavomis dalyvaujant "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntams, ateitininkams ir visuomenei. Mišių metu giedojo sol. V. Verikaitis, skambėjo skaučių kanklių garsai kaip paskutinis sudiev savo vadovui ir didžiajam lietuviškos skautybės darbuotojui.

Dar yra skaitytojų, neužsimokėjusių už 1970 m. "TŽ" prenumeratą. Dar kartą kviečiame nedelsiant atsilyginti, nes tokia skola apsunkina laikraščio darbą. Be to, pašto nuostatai reikalauja, kad prenumeratoriai būtų atsilyginę už laikraštį iš anksto. Kiekvienu momentu paštas gali sustabdyti laikraščio siuntinėjimą tiem, kurie nėra užsimokėję už laikraštį.

Dail. Leono Urbono, atvykusio iš Australijos, tapybos paroda atidaryta iki balandžio 4, šio šeštadienio. Kas dar neaplankė, verta paskubėti. Išstatyti naujausi dailininko darbai, originalūs savo stiliumi, technika, dvelkią kosminio amžiaus nuotaika. Parodos adresas: "Picture Loan Gallery", 3 Charles St. W. Lankymo valandos: nuo atradienio iki šeštadienio kasdien 12 — 6 v. v., ketvirtadieniais 12 — 9 v. Po šios parodos dail. L. Urbonas vyks į Montrealį susipažinti su parodos rengimo galimybėmis. Gegužės 16 — 24 d. jo darbų paroda rengiama Čiurlionio Galerijoj Čikagoj.

Birbynės ansamblis balandžio 4 d. koncertuos Montrealyje. Ansamblį $50 auka parėmė Prisikėlimo parap. katalikų vyrų draugija. Nuoširdus ačiū! Finansinė parama ansambliui lygiai taip pat reikalinga, kaip ir moralinė. **Tėvų komitetas**

Neseniai grįžęs iš Kinijos "The Globe and Mail" vienas redaktorių Colin McCulough, lietuvių bičiulis, kalbės apie savo pergyvenimus baltiečiams balandžio 5, sekmadienį, 7 v. v., Prisikėlimo salėje. Rengėjai — Baltiečių Federacija ir Baltiečių Moterų Taryba kviečia lietuvius gausiai dalyvauti. Visi dalyviai bus pavaišinti kava bei skanėstais.

Tūkstantasis alutis Lietuvių Namuose įvyks balandžio 10, penktadienį, 6 v.v., Lietuvių Namų salėje. LN administracija savo svečiams žada — orkestrą šokiams, gerus užkandžius ir gėrimus, loteriją — 4 asmenim paruoštą stalą. Dalyvauti kviečiami buvusieji "alučio" lankytojai "veteranai" ir dabartiniai — su poniomis bei panelėmis. Žiūr. skelbimą.

Akademikų Draugija rengia simpoziumą balandžio 18, šeštadienį, 7.30 v. v., L. Vaikų Namų salėje, 57 Sylvan Ave. Simpoziumo tema — "Karo ir taikos kryžkelėje". Pirmininkas — prof. dr. A. Musteikis, sociologas, iš Buffalo, nariai: V. Trumpa, istorikas, iš Vašingtono, kun. dr. Ant. Paškus, psichologas, iš Gannon kolegijos Erie, Pa., dr. J. Slavėnas, istorikas, iš State University Buffalo. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Toronto filatelistų ir numizmatikų draugija paminės Lietuvos steigiamojo seimo 50 metų sukaktį filatelistine ir numizmatine paroda balandžio 12 d. Prisikėlimo par. parodų salėje (1011 College St.). Lankymo valandos nuo 9 iki 6 v. p.p. Draugija įsigijo 50 naujų rėmų (A. Dilkaus dabas), kuriuose bus išstatyta labai vertingos filatelinės, numizmatinės ir dokumentinės medžiagos, liečiančios Lietuvą, o taip pat žymesnius paskutiniųjų metų įvykius, kaip pvz. nusileidimas į mėnulį (Apollo 11), olimpiados ir pan. Šią parodą aplankyti kviečiami ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Sekmadienį, balandžio 19, paroda bus perkelta į Hamiltoną, 58 Dundurn St. N. Steigiamojo seimo sukakčiai atžymėti draugija išleido jubiliejinius dviejų spalvų vokus (V. Pačkausko piešinys). Visi kviečiami juos plačiai panaudoti savo korespondencijai ir tuo garsinti Lietuvos vardą. Vieno voko kaina 10 ct. Jų galima užsisakyti šiuo adresu: Rev. B. Jurkšas, P.O. Box 127, Toronto 19, Ont.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

NAUJAUSIOS KNYGOS

B. Brazdžionis, POEZIJOS PILNATIS, $10. B. Raila, DIALOGAS SU LIETUVIAIS. Akimirksnių kronikos, $7. **A. Norimas, BE NAMŲ.** Premijuota istorinė apysaka jaunimui, $3.50. **P. Maldeikis, MEILĖ DVIDEŠIMTAJAME AMŽIUJE.** Platus ir gilus problemos nagrinėjimas, $5. **NEMARIOJI ŽEMĖ — ANTOLOGIJA.** Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Sudarė Alf. Tyruolis, $5. **V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIŠKUOSE, $1. Al. Baronas, DIENA PRIE EŽERO.** Piešiniai N. Vedegytės - Palubinskienės, didelio formato, -3.

Šias knygas galima įsigyti Šv. Jono Kr. knygyne Toronte arba paštu: V. Aušrotas, 485 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
TELEFONAS 727-3120
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA
6695-35th Avenue, Rosemount, Montreal, 409, P.Q.
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A.C.S.C.I.B. 727-3120
NAMŲ:
ARVYDAS RUDZEVIČIUS, A.I.B. 271-5758

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:		MOKA UŽ:	
Asmenines iš	9%	Einamąsias s-tas	5,0%
Čekių kredito iš	9%	Šėrus (numatyta)	6,0%
Nekiln. turto iš	9%	Taupomąsias s-tas	6.5%
įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000.		Term. ind. 1 metams	7.25%
JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)		Term. ind. 2 metams	7.75%
		Term. ind. 3 metams	8,0%
		Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 šėrų sumos.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.